

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO
JESENSKA PRODAJNA AKCIJA

olja cekin 1/1 steklenice	299,00 SIT
napolitanke 1000 g	559,80 SIT
med cvetlični 900 g	799,00 SIT
pralni prašek PERSIL 3,6 kg	899,00 SIT
čistilo INAL FORTE 500 ml	169,00 SIT
NEUTRO ROBERTS gel za tuširanje 250 ml	299,00 SIT

Vabljeni k nakupu!
 V soboto, 17. oktobra 1998, od 7. do 19. ure dejurna trgovina
MARKET LJUBLJANSKA na Ljubljanski 3 v Novem mestu.

DOLENJSKI LIST

Št. 41 (2564), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 15. oktobra 1998 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Avto GALANT

**izpušne cevi
 montaža**

Ob potoku 10, Novo mesto
 tel.: 068/322-643, 322-278
 fax: 068/323-585

Kritično o vladi

Peterle: "Drnovšku se ne da, Podobnik ne zna, Desus pa spi"

NOVO MESTO - Na novinarski konferenci, ki so jo minuli ponedeljek v gostišču Na hribu v Škrjančah pri Novem mestu sklicali Slovenski krščanski demokrati, je njihov predsednik Lojze Peterle najprej predstavil stališča stranke do nekaterih aktualnih vprašanj pa tudi glede volitev. Dejal je, da njihova stranka nasprotuje gradnji (politične) Termoelektrarne toplarne 3 v Zasavju. Predlagani proračun za prihodnje leto po njihovem mnenju ni razvojno naravn, saj je rezultat trgovine, zato ga SKD ne bo podprla. Po Peterletovem mnenju slovenske vlade ne morejo rešiti posamezne interpelacije, saj vladne stranke zelo težko usklajujejo svoje interese: "Drnovšku se ne da, Podobnik ne zna, Desus pa spi," je dejal.

Predsednik novomeškega občinskega odbora SKD Alojz Turk je predstavil kandidata SKD za župana žužemberške občine Jožeta Papeža. Povedal je še, da bodo v Dolenjskih Toplicah t.i. pomladne stranke podprle neodvisnega kandidata za župana, v Mirni Peči pa bo SKD podprla županskega kandidata SDS Zvoneta Laha.

J. D.

V PRIČAKOVANJU NAPADA

NATO le grozi z orožjem!?

Cel svet napeto čaka, ali se bo zveza NATO res odločila za napad na Srbijo in tako balkanskemu rogoviležu pokazala, da le ne more početi prav vsega, kar se mu zljubi. V noči s ponedeljka na torek je generalni sekretar zveze NATO jugoslovanskega predsedniku Miloševiću dal 96 ur časa, da umakne vojsko s Kosova, sicer bo NATO z raketami napadel izbrane strateške cilje v Srbiji. Se bo to res zgodilo?

Vloga NATO se je po koncu hladne vojne močno spremenila. V Bosni je prvič vojaško posredoval, a so predtem pretekle reke krvi. Dovoljenje za posredovanje je dal Varnostni svet OZN, torej tudi Rusija, ki pa se tokrat niti slučajno ne strinja za namerami zahodnih zaveznikov. Ruski ministri glasno poudarjajo, da pravoslavni bratovi ne nameravajo pustiti na cedilu in da jim bodo pomagali tudi z orožjem. To pa je prepreka, čez katero si Zahod ne upa iti.

Slovenija se ob tem lahko le spreneveda, da se zadeve na Kosovu nje ne tičejo. Ni še daleč, ko sta bila Kosovo in Srbija del naše skupne države. Zveza NATO za scenarij novembrske vaje na Dolenjskem, v Posavju in na Kozjanskem ni naključno vzela posredovanje v medetničnih spopadih v namišljeni razpadli državi. V bistvu naj bi na naših tleh vadili prav tisto, kar so predvidevali, da se bo zgodilo na Kosovu, le da so jih dogodki prehiteli.

IGOR VIDMAR

OBLETNICA 1. KONGRESA SPZZ

Ženske padle najnižje po 55 letih

Tako majhnega deleža žensk v parlamentu, kot je zdaj, še ni bilo, odkar so si ženske pri nas pred 55 leti priborile volilno pravico - S proslave in srečanja žensk v Dobrniču

DOBRNIČ - "Po 55 letih, odkar smo prvič dobile splošno volilno pravico, smo ženske v politiki dosegle svojo, najnižjo točko. V sedanjih sestavi parlamenta je le sedem poslank, kar je manj kot 8 odstotkov. Tako malo žensk v vsej 55 letni zgodovini, odkar imamo volilno pravico voliti in biti izvoljene, še ni bilo," je preteklo nedeljo v slavnostnem govoru ob 55. obletnici 1. kongresa Slovenske protifašistične zveze (SPZZ) v Dobrniču poudarila Vera Kozmik, direktorica Urada za žensko politiko.

Ob letošnjem jubileju 1. kongresa SPZZ so namreč posebno pozornost posvetili prav takšni obletnici uveljavitve volilne pravice žensk pri nas. Ko je Kozmiko-va orisovala zgodovinsko dogajanje po vojni, je dejala, da smo bili nekaj časa priče uveljavljanja nekakšne "skrbniške diskriminacije žensk", ko so zvečine na nižjih ravneh odločanja še upoštevali politično priporočilo, da je "ustrezna" tretjinska zastopanost žensk, bolj proti vrhu pa je bil ta delež vedno manjši.

Eden od zelo pomembnih in razumljivih razlogov, zakaj velikokrat tudi ženske same niso pripravljene vstopiti v politiko in prevzemati še dodatnega dela, je ta, da moški niso prevzemali odgovornosti v zasebnem, družinskem življenju. Kozmiko-va pa je poudarila, da to še zdaleč ni edini razlog za nizko število kandidat na različnih kandidatih listah. Na lokalni ravni je v Sloveniji žensk le za vzorec, saj je med 149 županskimi mesti izvoljenih le 5 županij.

"Vedno znova se izkaže, da si le same lahko izborimo boljši položaj. Kot se je v zgodovini vedno znova potrjevalo, smo bile z orožjem še najbolj uspešne. Upam, da

Ivana Šega ni mogla v Dobrnič. Ob 55. obletnici 1. kongresa slovenske ženske zveze je vabilo pre-jela danes 91-letna Ivana Šega iz Šegove vasi 43. Žal se srečanja ni mogla udeležiti, ker je trenutno na invalidskem vozičku, sicer pa nam je s solzami sreče v očeh pripovedovala, kako se je srečala s šefom bitanske emisije Jonesom in kako rada bi se srečala s še živimi in znanimi udeleženkami. (A. K.)

to ne pomeni, da si lahko kaj izborimo le s puško v roki!" je Kozmikova podžgala k aplavzu tisočglavo množico.

P. PERC

V ANKETI NAJVEČ ZA DR. TONETA STARCA

LJUBLJANA - V Dnevnikovi javnomnenjski raziskavi pred lokalnimi volitvami, ki jo je opravila agencija Nina-medija 6. in 7. oktobra med naključno izbranimi telefonskimi naročniki v Novem mestu, so anketiranci name-nili največ, kar 41,6 odst. glasov, županskemu kandidatu dr. Tonetu Starcu. S precejšnjim zaostankom je sledil Franci Koncilija (12,3 odst.) in za njim Mišo Dular (9,7 odst.). Martina Vrhovnik in Alojz Turk pa sta dobila precej manj glasov. Za novomeške anketirance se največji problemi, ki naj bi jih rešili bodoči župan ter mestne oblasti, prometni režim v mestu, problemi zaposlitvenih možnosti itd.

OBISK PREDSEDNIKA AVSTRIJSKEGA SENATA - Na povabilo predsednika Državnega sveta Toneta Hrovata je v petek šentjernej obiskal predsednik avstrijskega senata Alfred Gerstl. Položil je venec pri spomeniku na Cesti oktobrskih žrtv v šentjernej, kjer je 21. oktobra leta 1943 nemška vojska ob okupaciji kraja postrelila 27 nedolžnih civilistov. Predsednik avstrijskega senata je ta dogodek obžaloval ter poudaril, da se moramo prizadevati, da se taki dogodki ne bi nikoli več ponovili. Gost iz Avstrije se je pozdravil še s preživeli borci in šentjernejkim županom Francem Hudoklinom. (Foto: M. Hočevar)

VAJA ZVEZE NATO PRI NAS

Vojna na Dolenjskem in v Posavju

Od 14. novembra do 2. decembra - Vojna med izmišljenima državama Fatlandio in Farmalandio

CERKLJE - Novembrska vaja severnoatlantske vojaške zveze NATO in Partnerstva za mir naj ne bi motila normalnega življenja lokalnega prebivalstva, na njej ne bodo sodelovale rezervne enote slovenske vojske, zato ne bo vpoklicev ljudi in vozil, so na novinarski konferenci v Cerkljah zagotovili predstavniki slovenskega ministrstva za obrambo.

Vojaška vaja zveze NATO in partnerstva za mir Cooperative Adventure Exchange CAE 98 je prva taktična vaja poveljstva in

enot brigade za takojšnje posredovanje AMF (L) na območju izven držav članic zveze NATO. Od 14. novembra do 2. decembra bo

bodo sodelovale enote osmih članic zveze NATO ter desetih držav, članic partnerstva za mir. Na vaji bo sodelovalo 5550 oseb, od tega 4060 pripadnikov Nata, 280 pripadnikov Partnerstva za mir in 1210 pripadnikov slovenske vojske.

Enote Nata in Partnerstva za mir bodo v naše kraje prispele preko mariborskega letališča, luke Koper in po cetah iz Italije,

• Scenarij vaje CAE 98 - večnarodnostna država razpade na več manjših držav. Nekatere gredo na samostojno pot mirno, medtem ko v eni pride do medetničnih nasprotij, ki privedejo do vojne med izmišljenima državama Fatlandio in Farmalandio. Sledi prekinitev ognja, podpis mirovnega sporazuma in začetek mirovne operacije, ki jo pod okriljem OZN izvede zveza NATO.

Avstrije in Madžarske. Na "bojne" polete bodo Natova letala vzletala iz Aviana, cerkljansko letališče pa bo namenjeno predvsem oskrbi.

I. V.

PREDSTAVILI VAJO - V Cerkljah so direktor uprave za civilno obrambo Igor Nered, obrambni minister Alojz Krapež (na sliki), namestnik načelnika generalštaba brigadir Alojz Jehart in poveljnik podpore vaje brigadir Ladišlav Lipič predstavili vajo zveze NATO v Sloveniji

potekala na območju Dolenjske, Posavja in Kozjanskega. Na vaji

Berite danes

stran 2:

• Zaradi zalog ustavitve celuloze

stran 3:

• O kandidiranju in izvedbi volitev

stran 5:

• Osilniška dolina ne sme umreti

stran 6:

• Za škodo zaradi neurja več pomoči

stran 8:

• Kmečki turizem kot gostilna na kmetih

stran 9:

• Igor spet na dolenjskih poljih?

stran 10:

• Odprli Škrabčovo rojstno hišo

stran 11:

• Zaradi mamil za zapahe še dva mladeniča

Prodajni center AGROSERVIS Novo mesto

VSE ZA UREDITEV GROBOV

• mačhe • krinzanteme v loncu • trajnice • zemlja • pesek • sveče • aranžerske gobe •

Lepo vabljeni od 7. do 18. ure, ob sobotah do 12. ure.

Tel.: 068/321-479

Mestator - K2 Krka, 4200, Novo mesto

DEŽEVJE RAZMOČILO TUDI NAŠE KRAJE - Močno deževje je prejšnji teden spet prenapolnilo struge potokov in rek. O težavah, ki jih je povzročila voda, poročajo iz različnih koncev našega dela Slovenije, o čemer obširneje pišemo na zadnji strani, posnetek pa je nastal v Ševnici pri Ivnikovi, kjer so se zamašile betonske cevi. Gasilska črpalka z zmogljivostjo 800 litrov vode na minuto ni zadržala naraščajoče vode v hiši, zato so gasilci poklicali na pomoč Janka Revinska s kombinirko, da je razbil betonsko ploščo in cev, v katero so utesnili Florjanski potok. (Foto: P. Perc)

VREME

Ob koncu tedna bo spet pretežno sončno in toplejše vreme.

Polni sodi in novo vino

Sodi so marsikje polni lanskega vina. Tudi letošnja trgateg je obilna. Vино, ki je ostalo, in dobra letina sta privedla do tega, da odkupovalci postavljajo pri prevzemu grozdja take pogoje, kakršni ustrezajo njim. Kako bi sicer med vinogradniki slišali take besede: "Tako slabo kot letos, ko je potrebno dati 2 kg grozdja za 1,5 litra ustekleničene navadne vode, še ni bilo." V preteklosti, ko so se ljudje sicer tudi spraševali, kam z grozdem in vinom, je prenekateri liter žlahtne pijače iz slovenskih kleti našel občudovalca in kupca v sosednji Hrvaški. Zdaj, ko je državna meja, slovenski vinogradniki vse težje prodajo "na drobno" svoj pridelek Hrvatom, saj Slovenija omejuje količine izvoženega grozdja. V posmeh vsem, ki so iskreno zaskrbljeni zaradi vinskih zalog in nizkih cen, nekateri slovenski vinarji celo uvažajo vino, za katero se ne ve, ali bo našlo pot zgolj v slovenska grla ali mu je usojeno, da ga bodo Slovenci preprodali bolj žejnim in manj zahtevnim od sebe. Vsekakor na tržišču vina vre vsaj tako močno kot v kadeh in sodih z novim pridelkom. Zaskrbljeni so lahko zlasti tisti prebivalci Slovenije, ki jim vinogradništvo pomeni glavni vir denarja za preživljanje. Menimo, da tudi tokratna anketa o vinu, vinskih zalogah in letošnji trgatvi, načena za žgoča vprašanja.

STANKA ZALOKAR, delavka iz Dramele na Bizeljskem: "Vina je ostalo še od lani. Letos je tudi dobra letina. Nekateri letos prodajajo kar grozdje, zakaj bi ga predelovali, ko je pijače dovolj! V Slovenijo vino tudi uvažajo, lahko pa bi ga odkupili od slovenskih vinogradnikov. Menda uvoženega mešajo z našim. Ampak bizeljsko vino je bizeljsko, ta se ne da primerjati z drugim."

MATEJA KONESTABO, višja medicinska sestra iz Kostanjevice: "Tisti, ki imajo nov vinograd, so sami krivi, če imajo zdaj preveč grozdja in vina. Drugače je pri tistih, ki imajo vinograd še iz časov, ko je šlo vino dobro v prodajo. Če je država spodbujala vinogradništvo, mora zdaj pomagati vinogradnikom. Ne vem, koliko kontrolirajo poreklo vina, prav bi bilo, da ga, saj ga uvažajo."

BERTA GRMEK, vodja kuhinje v Rogu v Dolenjskih Toplicah: "O presežkih vina bi morala država razmišljati, ko je začela vino uvažati. Prav gotovo so s tem ukrepom kmeta ponižali. Slovenci znamo pridelati zelo kvalitetna vina, strategijo tega, kako jih bomo tržili, pa bi morala pripraviti na nivoju države. Manjši vinogradniki pa bi se morali združiti, da bi bili močnejši."

JOŽE KAPELE, upokojenec z Velikih sel pri Adlešičih: "V dveh vinogradih imam okrog 1.100 trt, a grozdja ne prodajam. Sorodniki mi pomagajo pri obdelavi, za plačilo pa jim dam vino, del pa ga popijemo sami. Res pa je, da so letos za grozdje izredno nizke odkupne cene, vendar tisti, ki ga pač morajo prodati, ne bi smeli obupavati ali trte celo posekati. Bodo že prišli boljši časi!"

FRANC ZEPUHAR, upokojenec iz Bušinj vasi pri Metliki: "Že tri dobre letine grozdja zapored so bile, a boljše ko so, slabše je za vinogradnike. Tako slabo kot letos, ko je potrebno dati 2 kg grozdja za 1,5 litra ustekleničene navadne vode, še ni bilo. Toda ker sem kooperant metliške kmetijske zadruge in sem podpisal tudi pogodbo, moram grozdje pač prodati in se sprijazniti s pogoji."

MIHAELA JELENC, učiteljica na osnovni šoli v Trzinu: "Starši imajo nekaj presežkov grozdja. Mislim, da bi bilo glede na mizerno odkupno ceno grozdja, kakršno ponujajo letos, 'za dušo' bolje podariti grozdje ali pa vino sorodnikom in prijateljem, ki jih imamo najraje in največ pomagajo pri raznih vinogradniških opravilih. Tako bi imeli vsaj dober občutek!"

IVAN ŠKARJA, varnostnik v Kolinski na Mirni, doma iz Ravnika pri Šentupertu: "Imamo 15 arov vinograda oz. okrog 1.500 trt, zvečine bele sorte in doslej smo vino zlahka prodali lastnikom vikendov iz Ljubljane, ki nimajo dovolj svojega vina. Država ne bi smela uvažati cenenejšega vina iz Makedonije, temveč bi morala odkupiti domače grozdje ali vino, čeprav po nižjih cenah."

VERA ANDOLJŠEK, gostilna Andoljšek iz Hrovače pri Ribnici: "Država bi morala imeti več posluha za kmete in vinogradnike. Čeprav medtrgovinska menjava mora biti, bi morala domače pridelavce zaščititi. Do takšnih presežkov vina, kot je prišlo, ne bi smelo priti. Proizvajalci bodo zato močno prizadeti, ker so naša vina kvalitetnejša do uvoženih, pa bodo prizadeti tudi potrošniki."

Bolj samozavestno, ne vdano v usodo trpeče kmečke žene

Ob svetovnem dnevu kmečkih žensk, 15. oktobru

Pred tremi leti je bil na 4. konferenci OZN o ženskah v Pekingu določen 15. oktober kot Svetovni dan kmečke ženske in se hkrati nanaša na 16. oktober kot Svetovni dan hrane. Pri vsem tem pa je skupno to, da ima kmečka ženska pomembno vlogo pri pridelavi hrane. Slika kmečkega življenja in kmečkega gospodinjstva se iz desetletja v desetletje občutno spreminja, čeprav še vedno večina kmečkih žensk živi v anonimnosti, svetla plat zanje pa je, da vse več ženskih problemov ni več le njihovih, ampak so stvar vse naše družbe.

Za učinkovito spreminjanje razmer je na prvem mestu osveščanje njih samih. Danes je kmečka ženska precej bolj samostojna v svojih opravilih, problem pa je njena ekonomska neodvisnost in možnost upravljanja. Mlada kmečka dekleta bodo vse manj zapuščala svoje podeželsko okolje in vse bolj znale ceniti prednosti svojega življenja pred mestnim šele tedaj, ko bodo uživale tudi vse dobrine, ki ne sodijo le v okvir zadovoljevanja osnovnih potreb. Kljub želji in trudu, da bi bilo življenje kmečke ženske polno, jo za marsikaj prikraja zgolj, ker nima lastnega dohodka.

Obstajajo tudi dobre rešitve. Mlade kmetice, poročene na urejene, posodobljene kmetije, niso več vdane v usodo s pristajanjem na garanje in s prepustitvijo odločitev drugim. Tista, ki živi od sadov lastnega dela in svoje razgledanosti, si tudi zna poiskati pomoč, nasvet, se izobražuje in prislужeni denar porabi po lastni presoji.

Morda bo po vseh besedah za kmečko žensko spodbuden nasvet, naj se ne primerja z drugimi, saj je vsak človek enkraten. Naj ji ne bodo zgled gospodinje iz reklamnih sporočil, ki so s svojo popolnostjo najbogatejši izvir za občutek krivde. Naj si ne postavljajo previsokih ciljev, sicer bodo imele zmeraj občutek, da premalo naredijo. Nikoli naj ne popustijo pod težo očitkov, raje naj si poiščejo svoje dobre lastnosti in jih samozavestno negujejo.

HELENA MRZLIKAR

OBELEŽJE ZAMOLČANIM ŽRTVAM V ŠKOCJANU

ŠKOCJAN - V nedeljo, 18. oktobra, ob 14. uri bodo pri cerkvi v Škocjanu odkrili spominsko obeležje zamolčanim žrtvam druge svetovne vojne in povojnih pobojev.

POHOD NA KRVAVEC IN VELIKI ZVON

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v soboto, 17. oktobra, na pohod na Krvavec in Veliki Zvon. Odhod izpred Krke v Ločni 6. uri zjutraj. Prevoz za krkaše in njihove družinske člane je brezplačen. Prijave in denar za prevoz za ostale odrasle po 1200 tolarjev in za otroke po 500 zbirajo v oddelku za oddih do četrta, 15. oktobra.

Spominu dveh zaslužnih Novomeščanov

Ustanovljena "Fundacija prof. dr. Oton Bajc in mag. ph. Boris Andrijanič"

NOVO MESTO - 7. oktobra je bil v sejni dvorani hotela Krka ustanovni občni zbor združenja neprofite organizacije civilne družbe, za katero je dal letos pozimi prve pobude predstojnik kirurškega oddelka Splošne bolnišnice dr. Leopolda Morela. Predvsem novomeški zdravniki želijo nadaljevati življenjsko delo dveh pokojnih strokovnjakov in velikih humanistov, ki sta posebej zaslužna za razvoj zdravstva na Dolenjskem ter še posebej za povečanje in modernizacijo pokrajinske bolnišnice v Novem mestu. To sta bila prof. dr. Oton Bajc, dolgoletni direktor bolnišnice, in magister farmacije Boris Andrijanič, ustanovitelj in organizator razvoja tovarne zdravil Krka.

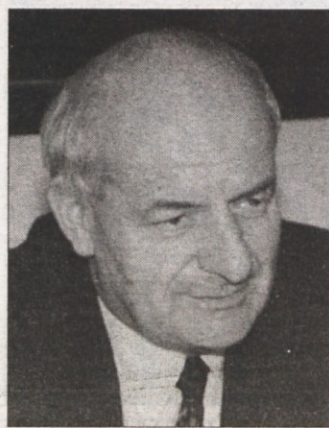
Njima v spomin so poimenovali društvo z nazivom "Fundacija prof. dr. Oton Bajc - mag. ph. Boris Andrijanič", ki je začelo s približno 30 ustanovnimi člani. Ustanovni občni zbor novega združenja je začel primarij dr. Željko Ostojčič, predsednik novomeške podružnice Slovenskega

Zaradi zalog ustavitve celuloze

180 delavcev bo 14 dni na dopustu ali na čakanju - Kriza na svetovnem trgu celuloze in papirja - Zaloge in proizvodnja do konca leta že prodane - Garancija za ekološki program

KRŠKO - Kot je v petek dopoldne sklenil nadzorni svet družbe ICEC Videm, bodo v Krškem od 19. oktobra do 3. novembra začasno ustavili proizvodnjo celuloze, zaradi česar bo ta čas na rednem letnem dopustu 160 delavcev, medtem ko jih bo 20, ki dopusta več nimajo, na čakanju. V tovarni bodo ta čas izkoristili za vzdrževalna dela. Uprava družbe ne pričakuje nadaljnjega slabšanja razmer na trgu celuloze.

Predsednik nadzornega sveta **Josef Horak** je na novinarski konferenci zatrdil, da je zaustavitev dogovorjena s sindikatom in svetom delavcev, do nje pa je prišlo zaradi splošne recesije na trgu celuloze in papirja. Cena celuloze je od junija do septembra padla za četrtno, zato imajo v krški tovarni za 6.500 ton zalog celuloze, kar je trikrat več, kot je običajno. Horak je še poudaril, da imajo vse sedanje zaloge celuloze in tudi predvideno proizvodnjo do konca leta sicer že prodano. Po besedah direktorja tovarne in predsednika uprave **Oldoicha Kettnerja** je tovarna v 8-ih mesecih že proizvedla s pogodbo med vlado in bivšimi lastniki določene količine papirja in celuloze. Natančnejši podatki

Josef Horak, predsednik nadzornega sveta ICEC Videm

bodo, tako kot naložbeni in finančni načrt, na razpolago novembra, za zdaj pa so povedali le, da so izrazito presegle rezultate lanskega leta.

Vodstvo družbe je ponovno zatrdilo, da ni odstopanj od načrtovanega programa ekološke sanacije. Investicijska in poštna banka iz Prage, ki je večinski lastnik ICEC Videm, je dala Ekološkemu skladu jamstvo v višini 2,6 milijona marka za ekološki program v Vidmu, vodstvo podjetja pa je zadovoljno tudi z razgovori s slovenskimi bankami. B. D. G.

- Pametna ženska ima milijone sovražnikov - vse neumne moške. (von Ebner-Eschenbach)
- Veliko uspešnih ljudi nima nikakršne vidne kvalitete razen te, da niso ženske. (Virginia Woolf)
- Ženske laže priznajo svoje napake, zato so napake pri njih pogostejše. (Lollobrigida)

Teden življenja brez nasilja za varno hišo na Dolenjskem

NOVO MESTO - Društvo življenja brez nasilja pripravlja od 19. do 24. oktobra, torej v tednu življenja brez nasilja, celotendensko prireditve, katere glavni namen je javnost opozoriti na razširjenost nasilja v naši družbi in na njegove posledice, hkrati pa

začenjajo zbirati sredstva za postavitev prve varne hiše oziroma zatočišča za ženske in otroke, žrtve družinskega nasilja in spolnih zlorab na Dolenjskem.

V ponedeljek, 19. oktobra, ob 19. uri bodo v hotelu Krka odprli razstavo slikarke Veronike Rev, ki bo zapela tudi nekaj šansonov. Predstavila se bo še dramska igralka Deja Volarič. V torek ob 16. uri bodo učenci OŠ Šmarjeta nastopili v domu starejših občanov, pripravljajo pa tudi razstavo na temo nasilja. V sredo bo ob 18.

uri v študijski knjižnici okrogla miza o nasilju. V četrtek bodo ob 20. uri v Slonu odprli fotografsko razstavo Tomija Mežana, nastopila pa bo tudi Alenka Pinterič. V petek bo ob 20. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine koncert Aleksandra Mežka, v soboto ob 19.30 pa bo prav tam veliki dobrodelni koncert, na katerem bodo nastopili Damjana Golavšek, ansambel Tonja Verderberja, otroški zbor Jarja in sonce, Sultansi in Ž Kovači.

NAJDALJŠA STAVKA PRI NAS

Stavkovni izkupiček enak ničli

Vsi delavci LIK Podpreska so odpuščeni - Tragikomedijo bodo reševali še na sodišču

PODPRESKA - Stanje v obratu LIP Podpreska se ni bistveno spremenilo. Novo je morda le to, da so delavci doma v še večji negotovosti, da so pretekli dni prejeli nekaj pomoči od Centra za socialno delo v Kočevju in da še vedno upajo, da se bo nekaj obrnilo tudi njim v prid, ko te dni pričakujejo, da bo delegacijo stavkajočih sprejel minister za delo Anton Rop.

Po podatkih sindikata Neodvisnost je bilo stavke konec že 19. avgusta, torej z dnem, ko je najemnik Darko Ukmar vložil zahtevek za prisilno poravnavo. Večkratna pogajanja med vpletenimi v to agonijo so bila, tako vsaj kaže, le voda na mlin Ukmarja, ki je pridobil na času in pridno snoval scenarij, ki se zdaj tudi uresničuje.

Po disciplinskem postopku, v katerem najemnik zanika vse pravice in legitimnost stavke, so kljub prizadevnosti sindikata danes vsi na cesti. Lik Kočevje je sicer enostransko prekinil najemno pogodbo z njim, a se Ukmar

obnaša v obratu kot edini lastnik, za kar ima seveda vzrok. Vse to pa verjetno izhaja iz dejstva, da je že pred najemom obrata od LIK-a temu posojal denar. Kako so vse to kompenzirali z najemnino in morda še s čim drugim, ne ve nihče. Očitno pa je, da ima Ukmar nekaj skritih adutov, ne da bi delavci zanje vedeli.

Delavci so vztrajali pri stečaju, ki ga je sindikat vložil na sodišču, a se ne ve, iz kakšnega razloga je bil tudi umaknjen. Postopek pri-

silne poravnave pa je bil sprejet in je stavkovne zahteve obrnil na glavo ter izničil vsa prizadevanja petmesečne stavke.

Kdo stoji za to tragikomedijo, bo morda jasno, ko se bodo stvari začele reševati na sodišču. Trenutno propada tudi imetje, ne glede na to, čigavo je, in če odmislimo zapuščene, ponižane in oguljane delavce, bi nekdo moral odgovarjati tudi za gospodarsko škodo, ki bo lahko usodna za že tako demografsko močno ogroženi kraj. Seveda pa so nekdanji delavci pripravljani takoj poprijeti za delo. Pravijo, da bi bila edina možna rešitev ustanovitev delniške družbe, le ime Ukmar se mora umakniti. A. KOŠMERL

Ljubljansko pismo

Nezaposlenost najteže prenašajo tisoči invalidov

Nekaj upanja zanje

LJUBLJANA - Izguba dela nedvomno najbolj prizadene invalide. Tudi njihovo število nezaposlenih pri nas naglo narašča. Ob koncu letošnjega maja je bilo v Sloveniji 11.330 brezposelnih invalidnih oseb. V primerjavi z letom poprej se je njihovo število povečalo kar za 22 odstotkov!

Tudi po ustavi imajo invalidi pravico do enakovredne obravnave na trgu dela, toda pot do enakih možnosti invalidov je dolga. Že leta 1991 je slovenski parlament sprejel koncept razvojne strategije invalidskega varstva, januarja letos pa je bil pripravljen program usposabljanja in zaposlovanja invalidov, ki mu mora zdaj slediti še nova zakonodaja na tem področju. Sedanje razmere in zakonodaja na trgu "delovne sile" pa ne spodbujajo interesa za njihovo zaposlovanje ne pri delodajalcih ne pri invalidih samih. In še:

zaradi sorazmerno ugodnih nadomestil v času čakanja na delo ali poklicno rehabilitacijo pri invalidih tudi ni čutiti pretiranega interesa za zaposlitev. Strokovna raziskava iz leta 1995 je pokazala, da se skoraj polovica anketiranih brezposelnih invalidov ne želi zaposliti. Ta delež je še večji med delovnimi invalidi. Delodajalci pa jih tudi niso pripravljeni zaposlovati, ker jim nihče ne povrne večjih stroškov ali manjših delovnih učinkov invalidnih oseb, katerih v primeru presežkov tudi ne smejo odpustiti.

Med brezposelnimi je po podatkih Republiškega zavoda za zaposlovanje kar 6.826 delovnih invalidov, od katerih jih več kot 90 odstotkov prejema denarno nadomestilo za čas brezposelnosti ali čas čakanja na zaposlitev. V težnji, da bi tako kot vse druge brezposelne osebe tudi brezposelne invalide preusmerjali k zaposlitvenim možnostim, pa je predvideno, da bi delodajalcem, ki zaposlijo brezposelnega delovnega invalida, ponudili subvencijo v višini polovice denarnega nadomestila. Še pred tem pa bo seveda treba zagotoviti ustrezno usposabljanje invalidov, saj ni moč pričakovati, da bi se delodajalci "tepli" za neusposobljene invalide zgolj zaradi subvencij.

VINKO BLATNIK

NUKLEARKA V SEPTEMBRU

KRŠKO - Nuklearna elektrarna Krško je v septembru, ko je bila 100-odstotno razpoložljiva in 99,9-odstotno izkoriščena, proizvedla 445.914 MWh električne

energije. Njeni vplivi na okolje so se gibal v zakonsko dovoljenih mejah. V septembru so uskladiščili v elektrarni 3 sode s srednje- in 6 sodov z nizkoradioaktivnim materialom, s čimer je skupno število sodov v skladišču nuklearne naraslo na 4.070.

SOSED - Za 6-člansko družino iz Šmihela Mercator ni najboljši so-sed. Pa ne zato, ker v najbližji Mercatorjevi trgovini ne bi dobili, kar potrebujejo, ne, oni dan so dobili še več: na blagajni jim je prodajalka dala še dve kartici, ki sta po njenem zagotovitvi veljali kot 4 vstopnice za ponedeljkov film Zoro v kinu Krka. Mamica je otroke pripeljala pred kino, oči naj bi jih po koncu filma prišel pa iskat. A so otroci morali kar sami v temi in pršenju pripešati v 3 km oddaljeni dom. V kino jih niso pustili, ker njihove kartice niso veljale kot vstopnice. Izkazalo se je, da je kino Krka dal Mercatorju le 50 kartic-vstopnic za ta film, v Mercatorjevih trgovinah pa so očito kot vstopnice delili tudi zgolj reklamne, le s svojim žigom. Povrh vsega od kina Krke do Šmihela ni niti ene Mercatorjeve trgovine, da bi se "popotni" otroci vsaj s cukrom potolažili.

MODRCI - Mesto, kakršno je regijsko središče Novo mesto, bi si zaslužilo boljšo tržnico, kot jo ima. Sedanja ne samo da je povsem neustrezna, marveč je mestu v sramoto. V današnjih časih tržnica pač ne more biti le "babji plac". V tržnih dneih, ob ponedeljkih in petkih, ni okoli tržnice moten le cestni promet, še peš se človek s težavo prebije skozi tržnico. Kot kakšen avanturist na poti skozi džunglo se mora prebijati med stojnicami, ovesenimi z najrazličnejšo pisano kramo in cenenim testilom. Oni dan se je nepreviden možak zapletel v navesene modrice, da se je komaj izmotal. Morda bi bilo dobro, ko bi v to gmoto zapletli koga od odgovornih občanarjev in komunalcev in ga iz sladkega prsnega objema ne bi izpustili toliko časa, dokler se ne bi začela že tako dolgo obljubljana ureditev nove tržnice.

RAČUNALNIK - Računalnik imajo danes že v vrtcih, ženitne posredovalnice pa brez njega sploh ne bi znale "spariti" pravih partnerjev. Za državo je pa računalnik še marsikdaj tabula rasa. A ne povsod. Medtem ko jih je na sedežu novomeške Uprave enote toliko, da se na njih igrajo tudi računalniške igrice, pa ga na krajevnih uradih celo tam, kjer je sedež občine, niso še niti videli. Zato morajo vsi volilci iz šestih občin, ki spadajo pod novomeško Upravo enoto, in iz krajevnih središč novomeške občine, ki hočejo podpreti določenega kandidata za župana ali člana občinskega sveta, izgubljati čas in romati na sedež Uprave enote v Novo mesto. Za neodvisnega kandidata za župana je potrebnih najmanj 50 podpisov, za člana občinskega sveta pa 15. Tako Novo mesto postaja dolenski Rim.

Ena gospa je rekla, da je novomeški odpad, ki že dlje časa ne sprejema starega železa, za na odpad.

Suhokranjski drobiž

RAZSTAVA LETA - Učenci podružnične šole na Dvoru so skupaj z učiteljicami pripravili lepo in zanimivo razstavo domačih živali. Mali ljubitelji živali so v dvorani kulturnega doma na Dvoru razstavili tudi nekaj primerkov polhov in želv, ki jih ima-

jo doma. Žal je bila razstava odprta le nekaj ur. **ALARMIRANJE IN OBVEŠČANJE** - Gasilci iz sektorja Žužemberk so se dobro pripravili na nedeljsko vajo. Pokazali so solidno znanje in pripravljenost za intervencije. Žal pa niso bili obveščeni o težki prometni nesreči, ki se je zgodila dan prej na Podlipi, kjer sta bila v vozilu vkleščena dva potnika. S tehniko, ki jo premore PGD Žužemberk, bi gasilci iz Žužemberka gotovo v krajšem času rešili ponesrečenca, kot so jih rešili iz razbitin novomeški poklicni gasilci. S. M.

OBISK ČEŠKE VELEPOSILANICE - Na srednji kmetijski šoli Grm so prejšnji konec tedna potekali dnevi odprtih vrat. Šolo so obiskali tudi ugledni tuji gostje, v petek avstrijska delegacija, v soboto pa češka veleposlanica Jana Hybašková (na fotografiji). Ogleda šole in pogovora z njo pa so se poleg predsednika državnega sveta Toneta Hrovata udeležili še novomeški, šentjernejski in škocjanski župan ter nekateri dolenski gospodarstveniki. (Foto: J. Dornič)

ZAHVALA GIMNAZIJE - V petek se je ravnateljica novomeške gimnazije Helena Zalokar na krajiš slovesnosti, ki so jo pripravili na šoli, zahvalila vsem, ki so pomagali, da je gimnazijska stavba obnovljena in skoraj v celoti tudi opremljena. Zahvalila se je predstavnikom ministrstva, izvajalcu del, podizvajalcem, sponzorjem in donatorjem, številnim prizadevnim posameznikom, pa tudi profesorjem in dijakom, ki so ti dve leti potrpežljivo kljub slabšim razmeram za delo dosegli izjemne rezultate. V imenu pripravljalega odbora ob 250-letnici gimnazije pa se je Boris Dular zahvalil tudi ravnateljici, ki je v obnovo vložila veliko truda in požrtvovalnega dela. (Foto: J. Dornič)

FESTIVAL PROSTOVOLJSTVA - Minulo konec tedna je v Novem mestu potekal že 4. Festival prostovoljstva, ki ga je organizirala Slovenska filantropija. Združenje za promocijo prostovoljstva, v sodelovanju z novomeškim društvom za razvijanje prostovoljnega dela. Vseslovenskega srečanja se je udeležilo več kot 100 dijakov in študentov prostovoljcev. Na uvodni prireditvi, od koder je posnetek, jih je pozdravil tudi dr. Tone Starc, podpredsednik novomeškega društva za razvijanje prostovoljnega dela, ki je poudaril, da je pomembno, da si kdaj vzamejo čas tudi zase. Sledile so številne družabne igre, v nedeljo pa so Novomeščani gostom predstavili tudi svoje projekte. (Foto: J. Dornič)

O kandidiranju in izvedbi volitev

Posvet v Novem mestu je vodil tajnik Republiške volilne komisije Marko Golobič

NOVO MESTO - Lokalne volitve se naglo bližajo. Rok za različne postopke kandidiranja za župane, člane občinskih svetov in člane svetov krajevnih skupnosti, se je začel 23. septembra, zaključil pa se bo 28. oktobra ob 19. uri zvečer. Podrobneje o poteku volilnih opravil v zvezi s postopkom kandidiranja in izvedbo glasovanja je na posvetu v večnamenski dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu minuli petek spregovoril tajnik Republiške volilne komisije Marko Golobič.

Letošnje lokalne volitve bodo potekale v 192 občinah, za občinske svetnike pa bo kandidiralo okrog 20.000 ljudi. V majhnih občinah, kjer imajo sedem- do dvanajstčlanski občinski svet so volitve večinske, v drugih občinah pa bodo volili po proporcionalnem volilnem sistemu. Marko Golobič je opozoril, da volilne komisije niso servis za izobraževanje in podučevanje, ampak so dolžne zakonito izpeljati volitve.

"Kandidat mora imeti stalno prebivališče v občini, kjer kandidira, če je občina ena volilna enota. Če se pojavi na dveh listah in sta obe vlogi zakoniti, je veljavna tista kandidatura, ki je bila prva določena," je pojasnil Golobič. Za volitve v večinskem sistemu določijo posamezne kandidate po volilnih enotah. Predlagajo jih lahko politične stranke v skladu s svojimi pravili ali skupine volilcev, ki morajo za vsako kandidaturu zbrati najmanj petnajst podpisov. Eni in drugi lahko predlagajo toliko kandidatov, kolikor

občinskih svetnikov bo treba izvoliti v določeni občini.

Pri proporcionalnem volilnem sistemu lahko stranke ali skupine volilcev predlagajo za svetnike toliko kandidatov, kolikor se jih voli v določeni volilni enoti oz. občini ali manj. Tako stranke kot

Marko Golobič

POMOČ SPONZORJEV

Igrišče v Ločni za vse generacije

KS Ločna-Mačkovec je dokončala igrišče - V načrtu gradnja kanalizacije

NOVO MESTO - V mestni krajevni skupnosti Ločna - Mačkovec so zelo ponosni, da jim je letos uspelo dokončati športno igrišče za Unionovim skladiščem v Ločni, ki so si ga predvsem krajanje naselja Pod Trško goro že zelo dolgo želeli. Igrišče sta 6. junija letos, na njihov krajevni praznik, slovesno predala svojemu namenu baletnika Pia in Pino Mlakar.

"Vendar takrat igrišče še ni bilo povsem dokončano, naknadno smo montirali igrala, zamenjali smo koše in igrišče tudi označili," je povedal predsednik KS Ločna - Mačkovec Franc Rodič. V letošnjem letu so v omenjeni krajevni skupnosti namenili za investicije okrog 9,5 milijona tolarjev, samo za izgradnjo igrišča pa so porabili okrog 5,7 milijona. Pri gradnji so jim pomagali tudi sponzorji: Krka, Termotehnika, Slavko Kastelic, Plankar, Mercator Dolenska, Dolenska, Dolenski pekarne, Bistvo Jaka in Total, ki so že ali pa še bodo prispevali okrog 3 milijone tolarjev, ostalo bo dala krajeva skupnost. "Pohvaliti moram Miloša Dularja iz sekretariata za okolje in prostor na novomeški občini, ki se je kot predstavnik občine zelo prizadeval, da nam je

ta projekt uspel," je povedal Rodič.

Sicer pa so v krajevni skupnosti Ločna-Mačkovec letos obnovili tudi javno razsvetljavo v

PREDSTAVITEV KNJIGE O ŠKOFU ROŽMANU

NOVO MESTO - Pisatelj Ivan Jan iz Kranja bo v torek, 20. oktobra, ob 19. uri v sejni dvorani hotela Krka predstavil svoje najnovejše delo Škof Rožman in kontinuiteta. O novi knjigi bo govoril zgodovinar prof. Ivan Križnar iz Ljubljane, ki bo predvsem ocenil tudi avtorjevo prizadevanja, da bodo bralci iz številnih v knjigi navedenih dejstev, dokumentov in fotografij sami znali izluščiti resnico o dejanski vlogi ljubljanskega škofa med fašistično zasedbo domovine in NOB.

naselju Pod Trško goro, preplastili nekaj ulic, dali očistiti breg reke Krke in blokovo naselje Plava laguna.

Pripravili so že plan dela za naslednje leto, in sicer so si zadali

• **Dogovorili so se tudi, da bodo podprli tistega kandidata za župana, ki bo imel pisno izdelan program dela, v katerem bo izpostavil tudi sodelovanje in upoštevanje predlogov KS, in ki se bo zavezal, da bo vse to dosledno izvajal, pri tem pa ni pomembno ali je strankarski ali neodvisen kandidat.**

dokončanje javne razsvetljave do gostilne Pavlin, lotili se bodo priprav na gradnjo kanalizacije za naselje Stražno, končno naj bi skupaj s Komunalo in občino zgradili kanalizacijo tudi za spodnji del Ločne pod cesto. "V polnem teku pa so tudi priprave na gradnjo pločnika na enem najbolj nevarnih odsekov zelo prometne ceste od križišča za Avtohišo do priključka za magistralko Ljubljana-Obrežje," je še povedal Rodič. V načrtu imajo še preplastitev pločnikov v naselju Trška gora in obnovo parka v Plavi laguni.

J. DORNİŽ

Šola kot trening center

Na Srednji kmetijski šoli Grm dnevi odprtih vrat

SEVNO NA TRŠKI GORI - Srednja kmetijska šola Grm je edina kmetijska šola na Slovenskem, ki ima biotehnični program. Kaj vse se na šoli dogaja, so dijaki skupaj s profesorji poskušali pokazati od 8. do 10. oktobra na dnevih odprtih vrat. Šolo so med drugimi obiskali avstrijski veleposlanik dr. Gerhard Wagner, predsednik avstrijskega državnega senata Alfred Gerstl in češka veleposlanica Jana Hybašková.

Srednja kmetijska šola Grm obiskuje okrog 550 dijakov v različnih programih, od 2,5-letnega programa pomočnik kmetovalca do 4-letnega programa kmetijski in vrtnarski tehnik in programa biotehniške gimnazije, s katerim so začeli letos in imajo 2 oddelka. S tem dajejo dijakom možnost, da zaključijo šolanje z maturo in nadaljujejo šolanje na fakulteti. "Potreba po znanju je vse večja, zato si prizadevamo tudi za višjo strokovno kmetijsko managersko šolo," je povedala v. d. ravnateljice Vida Hlebec. Dijakov imajo dovolj, počasi pa jim zmanjkuje prostora. Tako kot ostalo izobraževanje je tudi kmetijsko v prenovi. Skupaj z mednarodno organizacijo FAO - Srednja kmetijska šola Grm je namreč koordinatorka priprav na prenovi - bodo v Sloveniji raziskali obstoječe stanje, potrebe v kmetijstvu in na podlagi tega ugo-

Vida Hlebec

tovili, kakšne spremembe so potrebne v izobraževanju. "Želimo si, da bi naša šola postala trening center oz. razvojnoizobraževalno središče za to območje in da bi pri nas pridobivali razna znanja tudi drugi, ne le dijaki," je razložila Hlebec.

Na kmetijski šoli Grm so se odločili, da pripravijo dneve odprtih vrat v jesenskem času, ko se zaključuje večina kmečkih del. Svoje delo so pokazali na več razstavah, od poljedelske, razstave krav, telic in mladega pitanega goveda do čebelarstva in kulinarične razstave.

J. DORNİŽ

Priznanje Suhokranjcem

Za delo v turizmu

V sredo, 7. oktobra, je Turistična zveza Slovenije v Mariboru podelila več posebnih priznanj, ki so ga med drugimi prejeli tudi člani Turističnega društva Suha krajina. "Lansko leto je bilo razglašeno za leto kulture v turizmu. Turistična zveza Slovenije, ki je ocenjevala delo posameznikov, društev in organizacij, je imela težko delo, saj je bilo za to priznanje veliko kandidatov, med njimi pa smo ga prejeli tudi mi, kar je za nas nedvomno veliko priznanje," je povedal predsednik TD Suha krajina Vlado Kostevc.

Bili so edini iz Dolenske, ki so prejeli priznanje za organiziranje poletnih grajskih prireditev, oživljanje turizma hkrati s kulturo in za medijsko odzivnost in

Vlado Kostevc

promocijo Suhe krajine. Začetki oživljanja gradu s kulturnimi prireditvami segajo v leto 1996 in so se v letu 1997 dobila razmahnila. V društvu se zavedajo, da je to priznanje hkrati tudi spodbuda in obveza za delo v prihodnje. S. M.

Zakaj ženske nočejo v politiko?

Na to vprašanje bi si po mnenju direktorice vladnega urada Vere Kozmik morali najprej odgovoriti moški - V Beli krajini od 54 svetniških mest le 4 zasedajo ženske

METLIKA - Koordinatorica Ženske mreže za Belo krajino Minka Kočevar je pretekli teden pripravila v Metliki razgovor o tem, kako omogočiti, da bi bilo na volitvah izvoljenih več žensk. Čeprav je poleg sklicateljce in gostje Vere Kozmik, direktorice Urada za žensko politiko, na razpravo prišlo le še 12 ljudi, pa so bili ti toliko bolj polemični.

Ne gre prezreti podatka, da v črnoljski občini od 23 mest v občinskem svetu le 3 zasedajo svetnice, v Metliki od 18 zaseda svetniško mesto ena ženska, v semiški svetu pa so le moški. Očitno je torej, da so se na zadnjih lokalnih volitvah še tiste redke ženske, ki so kandidirale, na kandidatnih listah znašle tako nizko, da niso imele nikakršnih možnosti, da bi bile izvoljene. Kaže pa, da tudi na letošnjih lokalnih volitvah ne bo veliko drugače.

Iz moških ust je bilo v razpravi slišati, da doslej ni bilo tradicije - in to še zlasti velja za Belo krajino - da bi bile ženske v politiki, da pa bo čas prinesel spremembe. Problem je tudi, ker menda ženske nočejo, da bi bile na kandidat-

nih listah napisane na prvih mestih, a da tudi ženske v glavnem niso pripravljene voliti žensk, ker jim ne zaupajo. Poleg tega se ženske, ki niso izvoljene, naslednjič nočejo več izpostavljati na volitvah. Po moškem mnenju so metliške intelektualke, ki jih je več kot intelektualcev, tudi preveč zaprte.

Iz ženskih ust pa so prihajale drugačne pripombe. Po njihovem bo država dobro delovala le, če bo v politiki ravnotežje med moškimi in ženskami, saj odsotnost žensk v politiki pomeni tudi odsotnost po mnenju nekaterih bolj "ženskih" tem. Ena od razpravljal pa

si je kar sama odgovorila na vprašanje, zakaj ni v politiki več žensk. Ko stranke oblikujejo kandidatne liste, namreč snubijo tudi ženske, ki bi jih ljudje volili, a te navadno rečejo "ne", ker so uspešne na delovnem mestu, ki se mu nočejo odpovedati, zaradi preobremenjenosti pa niso pripravljene sprejeti še novih nalog. Ker pa želijo stranke doseči žensko kvoto, pač najdejo tiste, ki so pripravljene kandidirati, a očitno niso prave. Poleg tega so ženske pri svojem delu veliko bolj sistematične in natančne, kar gre moškim precej v nos, zato jih raje ne vidijo v politiki. Po besedah Vere Kozmikove bi morali biti prav moški tisti, ki bi se morali vprašati, zakaj ženske nočejo v politiko.

M. BEZEK-JAKŠE

OBNOVA KOLODVORSKE CESTE - V Črnolju naj bi do 20. novembra končali obnovo Kolodvorske ceste od "bele hiše" do hotela Lahinja. Sedaj polagajo cevi za elektroinstalacije za javno razsvetljavo, vodovod, kanalizacijo, za kar bo občina odštela 41 milijonov tolarjev. Iz državnega proračuna pa bo prišlo 60 milijonov tolarjev za gradbena dela, asfalt, semafor. V prihodnjem letu pa bodo nadaljevali še z drugim delom obnove od hotela Lahinja po Belokranjski cesti do železniškega nadvoza. Tudi za ta dela je v državnem proračunu že zagotovljenih 60 milijonov tolarjev, medtem ko bo občinski prispevek 8 milijonov tolarjev. (Foto: M. B.-J.)

So na občini pozabili na proračun?

Eden od svetnikov očitaj županu, da jih ni obveščal o odstopanjih - Na občini zatrjujejo, da je prvo realno sliko o poslovanju moč dobiti po šestih mesecih

ČRNOMELJ - Tukajšnji svetniki so na zadnji seji obravnavali tudi poročilo o uresničevanju porabe proračunskih sredstev v prvem polletju letošnjega leta ter spremembo odloka o proračunu za leto. Čeprav so svetniki oboje sprejeli soglasno, pa je bilo tudi nekaj pripomb.

Svetnik Anton Škof se je obregnil ob odstopanja pri proračunu. Menil je, da je pri županu umanjkal pripravljenost, da bi občinski svet obveščal predvsem o večjih odstopanjih bodisi pri prihodkih ali odhodkih. Zdelo se mu je, da so v občinski upravi na proračun preprosto pozabili, s čimer pa se ni strinjal svetnik Tone Kralj, prav tako pa sta oporekala župan Andrej Fabjan in Mojca Stjepanovič z občinske uprave.

Stjepanovičeva je poudarila, da je prvo stvarno podoba porabe v občini moč dobiti šele ob koncu prvega polletja. Še bolj realna pa je konec avgusta, čeprav še vedno niso dobili odgovorov z vseh ministrstev, na katerih so kandidirali na razpisih. Priznala je, da bi spremembo odloka o proračunu lahko pripravili tudi prej, vprašanje pa je, kakšno uporabno vrednost bi imel brez podatkov o tem, koliko denarja nameravajo za določene naložbe zagotoviti ministrstva.

PREDSTAVITEV KNJIGE MAG. KRAMARIČA

METLIKA - Danes, 15. oktobra, bo ob 19. uri v čitalnici metliške ljudske knjižnice literarni večer. Mag. Janez Kramarič iz Črnolje bo skupaj z urednikom Dolenjske založbe Francijem Šalijem, Matjažem Rusom in Andrejo Kopinič predstavil svojo knjigo "Na spolzki brvi".

140 LET DRAGATUŠKEGA ŠOLSTVA

DRAGATUŠ - V petek, 16. oktobra, bo ob 12. uri v počastitev 140-letnice dragatuškega osnovnega šolstva v tukajšnji šoli slovesnost, na kateri se bodo spomnili tudi številnih učencev, učiteljev ter uspehov in težav na 14 desetletij dolgi poti.

Ne le dim, tudi ogenj

Minister Bandelj zagotovil, da je bojazen odveč

ČRNOMELJ - Na seji črnoljskega občinskega sveta konec septembra je bilo, kot smo že poročali, slišati vprašanje, ki se je oblikovalo na osnovi govorice. Po načelu "kjer je dim, je tudi ogenj", je svetnike zanimalo, koliko je resnice v govorici, da nameravajo v črnoljski begunski center, v katerem je bilo zadnje čase okrog 150 ljudi, pripeljati veliko novih beguncev, celo okrog 600.

Ker je stavba na Majerju, v kateri je begunski center, last ministrstva za obrambo, je črnoljski župan in poslanec Andrej Fabjan, postavil poslansko vprašanje na izredni seji DZ. Poudaril je, da si v Črnolju nikakor ne predstavljajo tolikšnega števila beguncev na istem dvorišču (tam je tudi obrtna cona in vrtec!) skupaj z otroki, delavci in podjetniki. Ker že imajo izkušnje, kako je živeti s številnimi begunci, saj jih je bilo pred dobrimi šestimi leti v begunskem centru več kot tisoč, ne pristajajo, da sredi mesta brez vednosti lokalne skupnosti nekdo načrtuje morebitne moteče zadeve.

Na vprašanje, ali je res predvideno povečanje števila beguncev v begunskem centru ali morda celo prehodni dom za tujce in kakšne načrte imajo s stavbo v prihodnje, je minister za notranje zadeve Mirko Bandelj dejal, da da težko natančen odgovor. Priznal je, da prihaja v našo državo vedno več ilegalnih pribežnikov, za katere iščejo prostor. Ena od možnosti je bil po njegovem tudi črnoljski begunski center, vendar je zagotovil, da bodo, preden bi se za karkoli odločili, upoštevali mnenje lokalne skupnosti.

M. B.-J.

PO ASFALTU - Za prebivalce Velikih sel pri Adlešičih je asfaltna cesta skozi vas, na začetku katere sta prerezala trak šef kabineta ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Boris Grabrijan in črnoljski župan Andrej Fabjan, velikega pomena. Se bodo zaradi nje vaščani tudi manj izseljevali? (Foto: M. B.-J.)

Bodo posodobljene ceste zadržale izseljevanje?

Denar z ministrstev

ČRNOMELJ - V črnoljski občini se lahko pohvalijo, da bodo letos dobili vsaj šest cest na demografsko ogroženih območjih, za katere so poleg krajanov in občine denar prispevali še ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter ekonomske odnose in razvoj. Sicer pa je dalo prvo ministrstvo letos za projekte na demografsko ogroženih območjih v občini 6,5 milijona tolarjev, drugo pa 28 milijonov tolarjev (slednje lani 19 milijonov tolarjev). Seveda je šlo za nepovraten denar, pogoj pa je bil, da polovico denarja za naložbe zagotovi občina.

Preteklo soboto so, potem ko so pred 20 leti dobili asfalt do Velikih sel, prebivalci končno dočakali še slab kilometer asfaltno prevleko po vasi. Upajo, da bo morda prav ta pridobitev zadržala doma katerega od vaščanov, ki so se množično izseljevali, saj jih je bilo nekdanj več kot 80, danes pa jih je le še 26. Za cesto, ki je veljala 8 milijonov tolarjev, so po poldrugim milijon tolarjev prispevali krajan in ministrstvo za kmetijstvo, ostalo pa občina.

V soboto pa bodo prerezali trak na skoraj 3 kilometre dolgem odseku vinske turistične ceste od Otovca skozi Talčji Vrh do Nakla. Naložba je veljala kar 28 milijonov tolarjev. Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj je prispevalo 7 milijonov tolarjev, kmetijsko ministrstvo 3,2 milijona, krajan 2 milijona, Zavod za gozdove 1,5 milijona tolarjev, ostalo pa črnoljska občina. Če bo ugodno vreme, bodo še v oktobru preplastili 2 kilometra lokalne ceste od Vinice do Učakovcev, za kar bodo morali odšteti 10 milijonov tolarjev. Polovico denarja bo dalo ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj, drugo polovico pa občina. M. B.-J.

TUDI V METLIKI KOMUNALNI NADZORNIK

METLIKA - Tukajšnji svetniki so na seji v začetku oktobra sprejeli odlok o komunalnem nadzoru v metliški občini. Komunalni nadzor je sicer v pristojnosti občinskega organa za varstvo okolja, urejanje prostora in prometa, lahko pa ga s koncesijo zaupajo tudi pravni osebi. Komunalni nadzornik bo moral biti v uniformi, imel pa bo tudi izkaznico.

PRIKAZ GAŠENJA

ADLEŠIČI - Prostovoljno gasilsko društvo Adlešiči vabi krajan, da si v nedeljo, 18. oktobra, ob 11. uri (po sestanku zbora volilcev) ogledajo v tukajšnjem gasilskem domu prikaz gašenja z ročnimi gasilniki, ki jih bodo lahko preizkusili tudi sami.

KANADČANI SPET V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - Mladinski kulturni klub Bela krajina bo jutri ob 20. uri priredil retrospektivo filmske produkcije metliških "holivudarjev" in pogovor z ustvarjalci, naslednji dan, v soboto, 17. oktobra, pa bo ob 22. uri nastopila etno (pop)rock skupina Terror of Tiny Town iz Vancouvra, ki je že lani ogrela črnoljsko publiko. Nastopili bodo tudi vrhniški Drajtšponarji.

Oračeva zahvala

Ob uspešno končani tekmovalni sezoni v oranju se iskreno zahvaljujem sponzorjem: generalnemu pokrovitelju A Cosmos, d.d., iz Ljubljane,

občinam Črnolj, Metlika in Semič, Kmetijskemu zavodu Ljubljana, KMS, Stanetu Maleriju iz Podloga pri Dragatušu, Adriaticu, d.d., enoti Novo mesto, KGM Jože Miklič z Gorenjih Kamenc, T.J.T., družinskemu podjetju Burazor iz Črnolje, Agroemioni iz Ljubljane in Müller, d.o.o., Avtomobili iz Črnolje. Posebej sem hvaležen vsem prijateljem navijačem, ki so prišli na Bavarško iz vse Bele krajine in dosti naredili za promocijo Slovenije. Hvala tudi vsem podjetjem in zasebnikom, ki so kakorkoli pomagali mojim navijačem.

ANTON FILAK
Griblje

Sprehod po Metliki

V MÜLLERJEVI GOSTILNI v Črnolju so se srečali na letnem obnem zboru člani Društva pesnikov slovenske glasbe. Med dvajsetimi udeleženci sta bila tudi Črnoljka in Metličan, ki sta med nekajurno razpravo pozabila na lokalne razprtije in sta se raje družilo z drugimi pritoževala nad neplačevanjem avtorskih pravic ter nad mačehovskim odnosom države do glasbe, ki nima lokalrat ponese ime Slovenije po svetu. Ta primer nas pouči, da so lahko Metličani in Črnoljci složni, ko jih kdo ogrozi od zunaj.

V TEDEN OTROKA SE JE vključila tudi policija, ki je osnovnošolski mulariji pripeljala pokazat vozila ter jim v sproščnem pogovoru povedala, kako se je treba obnašati v prometu. Otroci so obljubili, da bodo med vožnjo opozarjali starše na nepravilnosti, ki jih počno, ko hočejo priti čimprej na cilj. Se posebej kritični so bili do postankov v gostilnah.

DRŽAVNA ADMINISTRACIJA SE s Trga svobode seli v nove prostore v poslovno-trgovskem centru mesta. Staro mestno jedro se tako prazni in izgublja svoj dopoldanski živčaj. Praznjenje prizadene najbolj gostilničarje, saj so ljudje po opravljenem poslu navadno zavili na kozarček močnega, da so si ohladili jezo ali si dali duška.

Črnoljski drobir

MOMLJANJE - Prikupni fokterier Momič se priljubi vsakemu gostu, ki obišče domačijo Raztresenovih v Jankovičih. Pes, ki zna oponašati celo znanega pasjega detektiva z enakim imenom iz risank, je postal že prava maskota turistične kmetije Raztresenovih. Ob otvoritvi asfaltnih cest na bližnjih Velikih selih pa je gospodar Boris opazil, da poskušajo tamkajšnji vaški cučki oponašati njihovega Momičja. Če bi bil zraven Momič, bi jim gotovo v pasjem jeziku dopovedal, da je enkrat in neponovljiv in naj se nikar ne trudijo, da bi ga posnemali. Ker pa je bil na Velikih selih le njegov gospodar, jim je pač po človeško povedal, da jih sicer razume, da bi radi kopirali Momičja, a da jim gotovo ne bo uspelo. Psi ga seveda niso razumeli, zato se trudijo naprej. Vendar pri Momiču še ni opaziti, da bi se bal konkurence.

ODER - Mnogi, nazadnje pa tudi občinski svetniki, so se spotaknili ob nekakšen oder, postavljen že pred dolgimi meseci na pločniku pred hišo v Ulici Staneta Rozmana 28 (na fotografiji). Mimoidoči se namreč sprašujejo, čemu je oder namenjen. Pričakovali so, da so ga postavili zato, da bodo popravili že precej propadlo hišo, a o adaptaciji ni ne duha ne sluha. Najbolj nestrpnim

svetujemo, naj počakajo do prvega večjega snega, ko bo hiša gotovo popustila pod bremenom. Takrat jim bo najbrž jasno, čemu oder. Nekaj mesecev pred zimo pa so ga postavili iz povsem preventivnih razlogov: znano je namreč, da sneg navadno vedno preseneti, pa četudi zapade za božič.

Semiške tropine

V ZRAKU - Ko kdo brez uspeha v semiškem župnišču išče župnika Janka Štamparja, mu pojasnijo, naj gre h gostilni na začetku Semiča, kjer pristajajo jadralni padalci, gleda v nebo in čaka. Gotovo ga bo dočakal. "Naš župnik je pogosto med nehom in zemljo," še pojasnijo tistim, ki začudeno gledajo in ne vedo, da je župnik Štampar ljubitelj jadralnega padalstva.

VODE - Semiški svetniki so bili precej začudeni, ko so v osnutku odloka o občinskih cestah prebrali, da občina krije del stroškov za ureditev deročih rek, ki grozijo, da bi poškodovale občinske ceste. Svetniki se nikakor niso mogli spomniti, kje v občini je kakšna deroča reka. Še pa se spomnijo časov, ko so v takratnih organizacijah združene nega delavci različnih samoupravnih sporazumov, pri tem pa marsikaj niso spremenili niti imena delovne organizacije, pri kateri so si "sposodili" sporazum.

VEBER PONOVO KANDIDIRA - Po večeršnjih predstaviti kandidata ZLSD za župana ni nobenega dvoma več, da si je sedanjí župan in državni poslanec Janko Veber po štirih letih izpostavljenosti neprestanim kritikam s strani nekaterih občinskih poslancev, pridobil tako trdo kožo, da mu nič ne more več do živga. V začetku svojega županovanja je namreč razočarano ugotavljal, da če bi vedel, kaj vse ga čaka, ne bi nikoli kandidiral za župana; še ne tako dolgo nazaj pa tudi ni kazal niti najmanjše pripravljenosti, da bi se ponovno potegoval za izpostavljen županški stolček. Pa vendar bo Veber ponovno kandidiral!

KUPON ZA PREHRANO - Med reklamnimi prospekti, letaki in lističi, ki jih je skoraj vsak dan moč dobiti v poštinih nabiralnikih, se je pred dnevi znašel tudi listič okrepčevalnice Berač, s katerim starše kočevskih otrok pozivajo, naj poskrbijo, "da njihovi otroci ne bodo lačni". Starši to lahko zagotovijo z nakupom kupona za prehrano, ki ga okrepčevalnica Berač nudi z 10-odstotnim popustom. Prednost nakupa kuponov naj bi bila, da bodo starši vedeli, da njihov denar ne bo porabljen za druge namene, otroci pa bodo, kot piše na lističu, "siti in zadovoljni".

Ribniški zobotrebci

PRAVILA LEPEGA VEDE-NJA - Kočevski župan in poslanec Janko Veber je prišel na otvoritev Škrabčeve rojstne hiše tik pred začetkom prireditve. Ribniški župan Jože Tanko, ki je pred tem že sedel, je takoj, ko je opazil Vebru, vstal, stopil do njega, ga s stiskom roke pozdravil in ga povabil naj sede. Županovo gesto - seveda ne tisto, ko je z roko Vebru pokazal, naj sede, kamor pač hoče! - so nekateri izmed navzočih ocenili kot izraz lepega vedenja, ki bi se ga mnogi, še posebno pa v Kočevju, lahko zato učili kar pri ribniškem županu. Tanko bi jih lahko naučil veliko, vendar pa je minister Školč že takoj na začetku prireditve dokazal, da bi jim lahko bil še boljši učitelj. Bil je namreč edini, ki je, ko so ga predstavili, vstal in se tistim, ki so ga s ploskanjem pozdravili, narahlo priklonil!

PREVIDNOST NI ODVEČ! - Odločitev je sprejeta! Ribniški Inles bo zopet kmalu sklical tiskovno konferenco. Zato pa se tudi morajo vsi v Inlesu začeti lepo obnašati do novinarjev! Pa saj ne, da bi bil kdo dosedaj z njimi v sporu, ampak previdnost pač ni nikoli odveč!

Mirtovski šratelj:

"Civilno gibanje je vabilo kra-jane na okoli dveurni pohod v neznanu po osilniški občini, udeležbe pa ni bilo in je pohod odpadel, saj za prebivalca osilniške občine celo tisto, za kar je potrebnih pet ali deset ur hoda, ni nič neznanega."

Kostelski rižni

ZAKAJ RIŽNI? - Vsaka občina ima v našem listu svojo občinsko kroniko, se pravi zbir zanimivih kratkih novic, ki so včasih tudi zbadljive. Zdaj je tudi Kostel samostojna občina, zato dobiva svojo komunsno kroniko, ki bo objavljana občasno, imenuje pa se Kostelski rižni. In kaj so rižni? To so narezana in posušena jabolka, ki jim sicer pravimo krljci, v Osilnici in okolici jim pravijo blečki, v Dobropolju uhliji, v Kostelu pa rižni, in prav rižne je domače turistično športno društvo spet začelo uvajati, saj z njimi goste udeležence raznih turističnih, kulturnih in športnih prireditvev.

REKORDEN OBISK - Minuli petek in sobota je obiskalo grajski kompleks Kostel kar sedem avtobusov izletnikov. Za prisrčen sprejem in dobro vodenje so se predstavniki gimnazije iz Novo Gorice pisno zahvalili Turističnemu društvu, vodilce pa tudi obdarili.

NOV KOZOLČEK - V naselju Žaga pod gradom Kostel je te dni postavilo Planinsko društvo Kočevje še svoj kozolček z maketo kočevskih planinskih peš poti. Prav na Žagi pa je križišče kar treh peš poti, in sicer kostelske grajske, obkolpske (Osilnica-Metlika) in planinskih poti, ki imajo svojo najnižjo točko (200 m nadmorske višine) prav na Žagi, kjer so v gostišču Samsa pohodnikom na voljo tudi žigi vseh treh peš poti.

V SOBOTO NA MARATON - Obkolpski maraton od Fare do Dola (22,5 km) se bo začel 17. oktobra ob 11. uri v Fari.

Govori Jože Lavrič

Gasilci so vse bolj reševalci

120 let PGD Kočevje

KOČEVJE - S svečanim mimohodom gasilcev in njihovih vozil po Ljubljanski cesti se je v soboto dopoldan na mestni ploščadi v Kočevju pričela osrednja slovesnost ob 120-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Kočevje. Slavnostni govornik na prireditvi, na kateri so nastopili učenci domače glasbene šole, pihalna godba in mažorete, je bil predsednik PGD Kočevje Jože Lavrič.

"Prostovoljno gasilsko društvo v mestu ob Rinži ima burno zgodovino, ki je potekala nekoliko drugače kot drugod po Sloveniji," je ob predstavitvi društva in njegove posebnosti, da je bilo ustanovljeno na nemškem jezikovnem otoku, povedal Lavrič. Že kmalu po ustanovitvi, koncem leta 1878, je društvo imelo 102 aktivnih članov in 70 podpornih. "Ustanovitelji niso imeli denarnih skladov, imeli pa so trden namen pomagati svojim občanom in to njihovo izročilo nadaljujemo še danes," je dejal Lavrič. Danes so osrednje in največje med 15 prostovoljnih gasilskih društev v kočevski občini. Na leto imajo več kot 50 intervencij zaradi požarov in drugih dogodkov, saj so, kot je povedal, dolžni tudi reševati v primeru nesreč in razlivov nevarnih snovi!

"Gasilci danes vse bolj postajajo reševalci, ki ne gasijo le požarov, ampak rešujejo predvsem ljudi," je dejal namestnik direktorja republiške uprave za zaščito in reševanje Bojan Kopač. Poudaril je, da bi se morali odgovornosti varovanja ljudi, premoženja in kulturne in naravne dediščine zavedati vsi. Da je zato potrebno nameniti več denarja za boljšo opremljenost gasilcev, se je strinjal tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Oery.

M. LESKOVŠEK-SVETE

POBUDE CIVILNEGA GIBANJA

Osilniška dolina ne sme umreti

Zaiteresirati mlade in jim omogočiti delo, da se bodo po šolanju vrnili v domačo občino

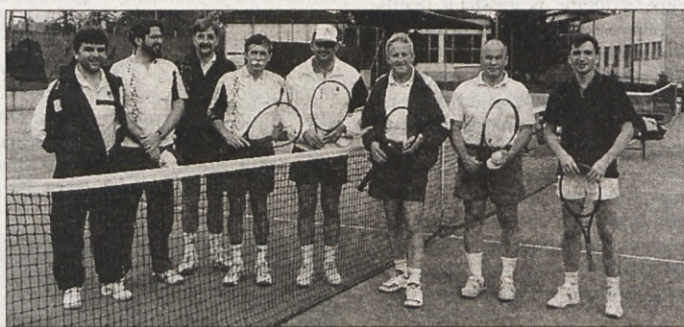
OSILNICA - "Osilniška občina bo morala nameniti več pozornosti, da se v zapuščene hiše povrne otroški smeh. Tudi šola mora ostati tu ne glede na število otrok, saj bi z njeno ukinitvijo naša dolina preveč izgubila," je v poročilu na konferenci Civilnega gibanja za osilniško dolino poudaril tajnik gibanja Jože Ožura. Konferenca je bila 4. oktobra, od preko sto članov gibanja pa se je je udeležilo le 14. Podobno slaba udeležba je bila na okrogli mizi z naslovom "Osilnica 2000", ki je bila prejšnji večer.

Predsednica hibanja Vesna Klavora in drugi udeleženci konference so zato namenili posebno pozornost vprašanju, kako pritegniti k delu več domačinov, predvsem mladih. Menili so, da je interes upadel predvsem zato, ker je velika večina zastavljenih nalog gibanja uresničena, in da so zdaj potrebne nove ideje in novi cilji. Med njimi pa je eden glavnih, da je potrebno več delati z mladimi in jih pritegniti k delu gibanja. Zato bodo na naslednjo sejo vodstva povabili tudi mlade. Sklenili so tudi, da bodo skušali preizkusiti oblike druženja spet oziviti na tako imenovanih "Večerih na vasi", in to najprej v Bosiljvi Loki in na Selih, kjer je še največ ljudi.

Opozorili so, da so nekdanji šoli v Papežih in Bosiljvi Loki zgradili ali kupili domačini. Ko ni bilo več dovolj učencev, so jih predali brezplačno Trgoprometu oziroma Mercatorju, ta pa zdaj šolo

KJE SE SKRIVA RANJENI MEDVED?

TURJAK - Člani lovske družine Škofljica so po dnevni iskanju prenehali slediti medvedu, ki je v ponedeljek, 5. oktobra, zjutraj na magistralni cesti Kočevje-Škofljica trčil v osebni avtomobil Zastava. Medved je bil ranjen in je pobegnil v gozd. Ranjeno žival je brezuspešno iskalo več lovcev in lovskih psov. Pri tem jih je oviral dež, ki je spral medvedove sledi, psom pa so povzročale velike težave gobe, ki jih je pod Turjakom, kjer so iskali medveda, veliko. Če je bil medved huje ranjen, je v tem času najverjetneje že poginil.

POSILNICA PREMAGALI KOČEVJE - Prvi teniški dvoboj med poslanci državnega zbora in ekipo Kočevja so v Kočevju organizirali ob 50-letnici zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda pred petimi leti. Na željo poslancev so se ob letošnjem prazniku kočevske občine ponovno srečali. Zaradi številčno močnejše kočevske ekipe je na strani kolegov poslancev nastopil tudi kočevski župan Janko Veber. Skupaj z dr. Cirilom Ribičičem, Romanom Jakičem in poslancem Jeričem so ekipo Kočevja, za katero so nastopili Janez Pezdirc, Vinko Zajc, Lado Škulj, Franc Bartolme, Jože Lindič in Nace Karničnik, premagali s 4 : 2. Vendar poraženec teniškega srečanja minulo nedeljo v Kočevju zmaga poslancev ni skalila dobrega razpoloženja. (M. L.-S.)

PRIZIDEK K ŠOLI IN NOVI VRTEC - V petek je minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček odprl prizidek pri dobrepoljski šoli in v prtiliču novi vrtec. Nova pridobitev za natanko 400 učencev meri 1400 kvadratnih metrov, in bo omogočila nemoten razvoj predšolskih in šolskih dejavnosti. V prizidku bo namreč šest učilnic za predmetno stopnjo in računalniška učilnica. Naložba je vredna okrog 200 milijonov tolarjev; 94 milijonov tolarjev bo zagotovilo ministrstvo za šolstvo in šport, ki je doslej plačalo le 24 milijonov tolarjev, razliko pa občina. (Foto: M. Glavonjič)

v Papežih prodaja za 50.000 DEM, kar so ocenili kot nemoralno. Menili so, naj bi te prostore brezplače-

Vesna Klavora, predsednica Civilnega gibanja za Osilniško dolino.

Dokončanje koč je prednostno

Kočevski planinci lokalni skupnosti veliko dajejo, zato so deležni tudi pomoči

KOČEVJE - Planinsko društvo Kočevje je eno največjih, obenem pa tudi najbolj dejavnih društev v kočevski občini. Z nedavno otvoritvijo pet dni hoda dolge Kočevske planinske poti so zaključili obsežno dvestoletno delo, čaka pa jih še dokončanje pred tremi leti začete razširitve in posodobitve postojanke pri Jelenovem studencu.

Samostojno društvo so ustanovili leta 1951. Ob ustanovitvi so imeli le malo članov, danes pa jih imajo preko 400, pa še številni podmladek. Planinske krožke in planinsko šolo v vrtcih in šolah je dosedaj obiskovalo 100 otrok, uspešno pa jih je zaključilo 63. Za predšolske otroke so že dvakrat organizirali tudi planinski tabor v Vrtih, osnovnošolski otroci pa so

veliko pridobili z novo plezalno potjo na Fridrihtajnu.

Pomoč Planinske zveze Slovenije je, kot pravi predsednica kočevskih planincev Milena Vlašič, precej skromna. "Denar namenja jo za visokogorje, za nas in nam podobna društva pa ne ostane skoraj nič," pravi. Brez prizadevanega dela članov, ki so letos opravili že preko 800 ur prostovoljnega dela, ter velikega razumevanja kočevske občine, bi zato lahko naredili le zelo malo. Predvsem zaradi podpore župana Vebru so tudi pridobili idejni projekt in kmalu nato tudi lokacijsko dovoljenje za razširitev in posodobitev koč pri Jelenovem studencu.

"Obisk v gorah in hribih se je v zadnjih letih zelo povečal, pri nas pa nimamo niti toliko ležišč, da bi lahko sprejeli avtobus turistov," pojasnjuje Vlašičeva pred tremi

Milena Vlašič, predsednica PD Kočevje

leti sprejeto odločitev o dozidavi prizidka. Pred dnevi so zastekli okna na koči in končali vsa potrebna zemeljska dela, ko bo prizidek zgrajen, pa bodo prenovili tudi obstoječi objekt, ki jim zaenkrat dovoljuje sprejem le 20 gostov.

M. LESKOVŠEK-SVETE

PRITOŽBE ŠOFERJEV

RIBNICA - Šoferji, ki hodijo na carinjenje blaga v Ribnico, se najbolj pritožujejo nad visoko (!) parkirnino, ki jo zaračunava železnica, znaša namreč 1000 tolarjev na dan, ter na neprimerne sanitarije v njeni lasti. Stranišče in umivalnica v prostorih železniške stavbe sta premajhna, pa še po 15. uri jih zaklepajo. Ker v Ribnici še nimajo urejenih parkirišč, so v težavah predvsem vozniki (na dan povprečno deset), ki na carinjenje prihajajo od daleč, tako da so primorani nov delavnik pričakati na parkirišču ob železniški progi, seveda brez zagotovljene minimalne osebne higiene.

R-KANAL V SODRAŽICI

RIBNICA - Do konca leta naj bi v novi občini Sodražica na kabelsko omrežje R-kanala priključili prvih sto naročnikov. Ta zasebna televizija je doslej pokrila že večji del Ribnice in okolice, tudi KS Dolenja vas, zdaj pa bosta po telefonskem "tunelu", podzemnem kablju, slika in ton prišla iz Ribnice v Sodražico (12 km).

"Občin je preveč!"

Tako meni samostojni podjetnik Jože Avžlaker iz Velikih Lašč

VELIKE LAŠČE - "Občin je zdaj najmanj trikrat preveč, te dni pa ustanavljajo še nove," pravi velikolaški krajan Jože

Jože Avžlaker

Avžlak, podjetnik, ki prodaja lesno galanterijo in druge lesne izdelke. To svoje prepričanje je utemeljil tudi s tem, da mora- jo obrtniki že zdaj vse svoje zadeve urejati na upravni enoti v Ljubljani na Viču.

Na račun majhnih občin je povedal veliko kritičnih. Najbolj se je privoščil krajevnih in državnih politikov in funkcionarjev, ki jim očita, da so bolj zapravljivi, kot so bili tisti za časa "enoumja". To birokracijo pa plačujejo obrtniki, zaposleni delavci itd.

J. P.

JESENSKA RAZSTAVA

KOČEVJE - S prodajo sadja in zelenjave na tržnici pri Likovnem salonu v Kočevju minuli petek in sobota so članice društva Podeželskih žena Kočevje zaključile celotredenski program v torko uradno odprte tradicionalne "Jesenske razstave". Letos so razstavile zdravilna zelišča in izdelke kočevskih osnovnošolskih in predšolskih otrok na temo "Ptičje strahilo". V sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo Kočevje so že v sredo organizirale predstavitev sušilnice za sadje, v četrtek predavanje Olge Oblak o embalaži za žganje in suho sadje ter ocenjevanje žganja, v petek pa so poleg rezultatov opravljenega ocenjevanja objavile tudi, kateri pridelki so bili na letošnji razstavi največji in najtežji.

PRIDOBITVI ZD RIBNICA

RIBNICA - Tako država kot občina Ribnica in Loški Potok, ki sta ustanoviteljici Zdravstvenega doma Ribnica, so skupaj z ZD prislunili potrebam časa in zbrali 7 milijonov tolarjev za nakup terenskega vozila z opremo za dežurnega zdravnika in zobozdravstveno ordinacijo. Glede na veliko oddaljenost pacientov od ZD je terensko vozilo pomembna pridobitev za učinkovito nudenje pomoči na domu.

SEKRETAR BUT NA OKROGLI MIZI V LOŠKEM POTOKU

LOŠKI POTOK - Okroglo mizo, ki je bila v četrtek, 8. oktobra, sta pripravili SLS in občina Loški Potok z namenom, da se kmetje seznanijo s prepotrebno reformo, ko se Slovenija pripravlja za vstop v ES. Predvsem je udeležence zanimal štartni položaj okolja, v kakršnem je Loški Potok, ki ni nikoli imel znatnih tržnih presežkov, sama kmetijska pridelava pa strmo pada zaradi vse večje demografske ogroženosti. Poslušalci so podrobno zvedeli za pogajalska izhodišča, nujne reforme kmetijstva in za sprejete obveznosti, ki bi se morale uvesti takoj ali vsaj do leta 2000, kot predvstopne obveznosti in hkrati ugodnosti. Naj na kratko povzamemo besede Buta: liberalizacija trgovine, uvajanje tržno cenovnih načel, odpiranje slovenskega trga in prilagajanje makroekonomske politiki. Za to pa je nujno, da se uvede praksa neposrednih plačil, splošna podpora poseljenosti in kultivaciji krajine ter izravnavna stroškov zaradi težjih razmer pridelave.

A. K.

ZAPRTA PODRUŽNIČNA ŠOLA

SODRAŽICA - Zaradi pomanjkanja učencev so pred leti tudi v občinah od Turjaka do Kolpe zaprli številne podružnične šole. Mnoge je doletela kruta usoda, saj še naprej propadajo, in ne kaže, da bi jih lahko kmalu zopet odprli. Podružnično šolo na Gori nad Sodražico so začasno zaprli že pred 15 leti in je niso ukinili, saj pričakujejo, da se bo v šolske klopi od 1. do 4. razreda usedlo vsaj 12 učencev, kar je pogoj, da se ponovno začne pouk.

J. PRIMC

Odškodnina začasno v šolstvo

225 milijonov s strani DARS-a za odškodnino ob izgradnji avtoceste - Največji primanjkljaj pri gradnji OŠ Višnja Gora - 12 milijonov dolarjev škode po julijski toči

IVANČNA GORICA - Svetniki so na zadnji, 40. seji sprejeli predlog odloka o spremembi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 1998, župan Jernej Lampret pa je obrazložil rebalans in glavne spremembe. "V tem letu smo dobili 225 milijonov dolarjev odškodnine od DARS-a, zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča in gozda v zvezi z gradnjo odseka avtoceste Višnja Gora-Bič. Zaradi tega denarja lahko peljemo stvari hitreje naprej, prihodnje leto pa ga bomo vrnili v kmetijstvo."

In kam bodo dali ta denar? Največji primanjkljaj se kaže pri gradnji višnjegorske osnovne šole, ki bo zgrajena do 31. decembra, pouk v njej pa se bo pričel 1. septembra 1999, kot je v programu, ki so ga načrtovali, ko so videli, da bo država v tem letu dala le 72 milijonov dolarjev, in ne še enkrat toliko. "Ko bomo v prihodnjem letu dobili ostala sredstva za kritje investicije v šolstvu, bomo sredst-

va namenili za kmetijsko dejavnost, če bodo programi pripravljeni," je dejal župan Lampret, ki je tudi eden izmed kandidatov za

Jernej Lampret

samo središče ni naredilo nič, našel nekaj pomembnejših pridobitev v tem letu. Za novo ivanško šolo se je namenilo okrog 50 milijonov dolarjev, kupili so prostor v TRAIG-u, več kot 20 milijonov je stal prostor za izgradnjo novega vrtca, dela se tudi projekt vrtca ter vsi ostali projekti za stvari, povezane z gradnjo avtoceste (pločniki proti Stični, Radohovi vasi, Višnji Gori), spremeni se uporabnost Sinolesa itd.

Občinski tajnik Vinko Blatnik je pojasnil posledice neurja s točo, ki je konec julija prizadelo tudi del ivanške občine. Komisija je ocenila škodo na okrog 12 milijonov dolarjev, sredstva pa se bodo vzele iz postavke o izredni intervenciji. Kot je zagotovil Blatnik, so na ministrstvo za promet in zveze že poslali dopis za čimprejše asfaltiranje ceste Ambrus - Zvirče, ki je postala regionalna cesta, pomembna pa je tudi zato, ker povezuje tri občine: poleg ivanške še dobropoljsko in novomeško oziroma bodočo žužemberško.

L. MURN

SPOMINSKA SLOVESNOST NA KORINJU

VELIKI KORINJ - Prvo oktobrsko soboto je bila na Velikem Korinju tradicionalna spominska slovesnost ob spomeniku padlih italijanskih partizanov garibaldincev, ki so ga pripravili domači gasilci in prebivalci Korinja in Krke. Na letošnjem 14. srečanju so se zbrali preživeli italijanski bojevniki proti fašizmu in naši udeleženci NOV. V kulturnem programu so sodelovali učenci podružnične šole Krka in domači pevci.

KONCERT DVEH PEVSKIH ZBOROV

VIŠNJA GORA - Turistično KUD Višnja Gora vabita v nedeljo, 18. oktobra, ob 16. uri v mestno cerkev sv. Ane na koncert dveh pevskih zborov. Poleg domačega cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom prof. Milana Jevnikarja bo nastopila še vokalno-instrumentalna skupina mladih Zarja in sonce iz Šmihela pri Novem mestu pod vodstvom Irene Rešeta.

SREČANJE IZGNANCEV IN BEGUNCEV

VRHEK - Ob 57. obletnici begunstva in izgnanstva ter 53. obletnici vrnitve na svoje domove vabi pripravljali odbor (Anica Janežič, Fani in Franci Simeonov) vse begunce oz. izgnance in njihove svojce iz vasi Zgornje Vodalce na srečanje, ki bo v soboto, 17. oktobra, ob 11. uri v gostišču Majcen na Vrhku.

Za škodo zaradi neurja več pomoči

Škoda na približno 1000 ha - 238 oškodovancev prijavilo za 46,4 milijona dolarjev škode - Največ škode v vinogradih - Občina bo dala okrog 7,3 milijona

TREBNJE - Trebanjski občinski svetniki so se izboljšali ukrepe v prid oškodovancev, ki jih je za odpravo posledic, nastalih ob neurju s točo 25. julija in 24. avgusta letos, pripomnila občinska komisija za oceno škode. Iz proračunske rezerve bodo tako zagotovili za povračilo škode okrog 7,3 milijona dolarjev.

Za škodo v vinogradih bodo priznali nadomestilo za nabavo sredstev za varstvo rastlin ali gnojila v trgovinah na območju trebanjske občine, in sicer v višini desetine prijavljene in ocenjene škode. Za škodo, nastalo na krmnih rastlinah in drugem, lahko upravičenci v enaki višini kot vino-

gradniki nabavijo sredstva za varstvo rastlin, krmila, krmna žita ali gnojila. Za škodo na gospodarskih in infrastrukturnih objektih pa bodo oškodovancem priznali nadomestilo v višini 30 odstotkov prijavljene in ocenjene škode.

"Škoda, nastala v kmetijstvu in kmetijski infrastrukturi, kolikor bo dodeljena, bomo prijavili v okviru prijave na javni razpis za sofinanciranje ukrepov za pospeševanje kmetijstva v občinah, ki ga

je objavilo kmetijsko ministrstvo; to namreč razpisuje tudi refundiranje vlaganj občine za elementarne nezgode v kmetijstvu. Ta razpis predvideva refundacijo vlaganj do višine, ki jo je občina vložila v odpravo posledic naravne nezgode," je pojasnil župan Lojze Metelko. Trebanjci bodo predlagali davčni upravi tudi odpis prispevkov in davkov za leto 1998 vsem, katerih škoda presega polovico vsega katastrskega razreda.

Škoda je nastala na približno 1000 ha kmetijskih zemljišč in gozdov. Potem ko je občinska komisija takoj pregledala in okvirno ocenila prizadeta območja, je pozvala oškodovance, da prijavijo škodo, ki je v drugem navalu dobila razsežnosti, ki presegajo okvire normalne sanacije. Prislo je 238 prijav, za škodo na 322 ha površin v višini okrog 46.390.000 dolarjev. P. P.

OTVORITEV DOMA KULTURE V ŠENTRUPERTU

ŠENTRUPERT - Kulturno društvo in Turistično društvo Šentrupert vabita v soboto, 17. oktobra, ob 16. uri na svečano odprtje obnovljenega Doma kulture v Šentrupertu.

STISKE ZDRAVSTVENEGA DOMA

TREBNJE - Zdravstveni dom Trebnje si zamenja prizadeva, da bi pridobil zdravnike, bodisi za delo na področju splošne medicine, ginekologije, pulmologije ali zobozdravstva. Ob kadrovski je pereča tudi prostorska problematika, kajti soočajo se s prostorsko stisko in dotrajanostjo objekta. Še letos bodo zamenjali okna, za kar bodo potrebovali vsaj 20 milijonov dolarjev.

KRVODAJALSKA AKCIJA V TREBNJEM IN NA MIRNI

TREBNJE - Območno združenje Rdečega križa Slovenije Trebnje vabi krvodajalce in druge zdrave občane, da se udeležijo krvodajalske akcije, in sicer bodo lahko darovali kri v ponedeljek, 19. oktobra, od 7. do 14. ure v trebanjskem gasilskem domu, v torek, 20. oktobra, med 7. in 14. uro pa v osnovni šoli na Mirni.

V ZAGRADCU POSIJAL "SONČEK" - VVZ Vrtec Ivančna Gorica in KS Zagradec sta v soboto, 10. oktobra, priredila otvoritev novega oddelka vrtca v delu zagraškega zdravstvenega doma z imenom Sonček, ki pomeni za krajane veliko pridobitev. "Do sedaj so starši otroke vozili v Ljubljano, Grosuplje, Višnjo Goro ali se glede varstva znašli kako drugače. Od 5. oktobra pa je poskrbljeno za 24 otrok v starosti od 3 do 6 let, nekaj pa so jih morali celo odkloniti. Neutemeljena je bila tudi bojazen, da bo zato okrnjeno delo zdravstvenega doma," je zadovoljno dejala predsednica KS Zagradec Marija Zaletelj. Veliko prostovoljnih delavcev so z navdušenjem opravili domačini, saj so vrtec želeli že dolgo časa, finančni zalogaj pa je v glavnem pripadel ivanški občini. Otvoritev, na kateri sta spregovorila tudi župan Jernej Lampret in ravnateljica ivanškega vrtca Branka Kovaček, so s prisrčnim nastopom popestrili otroci domačega in ivanškega vrtca Marjetica, zagraški osnovnošolci in folkloristi. (Foto: L. Murn)

MLADI IN MEDIJI - Ob tednu otroka je sevniška osnovna šola Sava Kladnika pretekli petek pripravila okroglo mizo Mladi in mediji. Učencem različnih starosti je uvodoma novinarka dela Jasna Kontler b Salamon izčrpno pojasnila vlogo in pomen medijev ter novinarsko delo. Učenci (na posnetku) pa so zatem predstavili izsledke anket v svojih razredih. Večina ima televizijo (POP TV ali A Kanal!) za najpomembnejši medij, vsi pa se jezijo nad številnimi reklamami, s katerimi prekinjajo filme oz. epizode različnih nanizank. (Foto: P. P.)

PROMETNA VARNOST ŠE DOKAJ ŠIBKA - Krmeljčani bi radi pločnik od pošte do banke, Sevničani pa upočasnjen promet mimo šole in red pri parkiranju, so med drugim povedali učenci (na posnetku) s teh šol na pogovoru z županom, učinke tega pa bodo spet merili ob letu osorej. (Foto: P. Perc)

Prometne varnosti ni nikoli preveč

V tednu otroka temeljit pogovor učencev osnovnih šol v sevniški občini z županom, kaj bi morali še postoriti za večjo požarno varnost - Nevarne šolske poti, slabe ceste

SEVNICA - Ob dnevu prometne varnosti, ki sovpada s tednom otroka, je sevniški občinski odbor za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pripravil srečanje učencev z vseh osnovnih šol v sevniški občini s sevniškim županom Jožetom Petermelom.

Predsednik odbora Zvone Tuhtar je pozval učence, naj prosijo svoje najdražje, posebej še stare starše, naj ob slabši vidljivosti nosijo kresničke, svetla oblačila, ali imajo ob sebi ročno svetilko. "Voznik temno oblečenega pešca opazi na 26 m, svetlo oblečenega na 38 m, pešca s kresničko ali odsevnim trakom pa na 136 m. Seveda morate biti v svojem okolju tudi zgled, da kresničke nosite tudi sami. Na boljše čase kaže tudi novi zakon, ki zahteva tudi ureditev prometne signalizacije," je povedal Tuhtar.

Blančani so povsem konkretno opozorili na pomanjkljivo in neustrežno signalizacijo, da je cesta Selcep-Gornji Leskovec v zelo slabem stanju. Župan Petermel je pojasnil, da so se o asfaltiranju te ceste na meji med krško in sevniško občino že dvakrat dogovarjali s Krčani, a sosedom očitno ni kaj dosti mar za to obrobje. Kdaj bo urejena najbolj zanevarjena lokalna cesta v občini Šentjanž-Kal, po kateri vozi tudi šolski avtobus, je zanimalo Šentjance. Župan ni soglašal s tem, da gre za najbolj zanevarjeno cesto, in povedal, da so v letošnjem proračunu predvideli 5 milijonov dolarjev za zemeljska dela. Toliko denarja je predvideno tudi za zemeljska dela na cesti Boštanj-Grahovica, posodobljati pa naj bi začeli še cesto Laze-Telče. Za varno pot otrok v bošta-

njsko šolo mimo obrtne cone je še najcenejša rešitev organiziran prevoz, je soglašal Petermel. P. P.

TRŽIŠKI GASILCI V ZLATI SREDINI NA DP

KRANJ - Na državnem prvenstvu oz. tekmovanju članskih gasilskih desetin v hitri mokri vaji so v Kranju privrkat sodelovali tudi tržiški gasilci in se med 60 ekipami uvrstili v zlato sredino, na 30. mesto, medtem ko so bili Sevničani 25. PGD Tržišče se zahvaljuje vsem sponzorjem, ki so jim omogočili, da so preizkusili svoje znanje v Kranju: krajevni skupnosti Tržišče, gradbeni mehanizaciji Janeza Pungerčarja, gostilnoma Ulčnik in Malus, okrepčevalnici Na mlinu, prodajalni Jurček in gasilski zvezi Sevnica.

Krjavljeve iskrice

ŠTIRIDESETIČ IN ZADNJIČ? - Čeprav tri mesece ni bilo seje občinskega sveta, je bila udeležba na 40. seji po vrsti prejšnji teden slaba, kar je po svoje odraz bližnjih lokalnih volitev. Jasno vprašanje, ali je to zadnje srečanje svetnikov v tem mandatu ali se bodo še sestali, saj bi delo še imeli, je zastavil vedno odkriti Milan Jevnikar, toda odgovor ni bil preveč jasen. Morda ja, morda ne. No, prav zato je on storil to, kar bi moral župan. Vsem se je lepo zahvalil za sodelovanje in dejal, da je bil svet zelo nepolitičen in da upa, da bo njegovo glavno vodilo, narediti čimveč dobrega za ljudi, ostalo tudi v novem mandatu. Situacija je bila nerodna, saj župan ni imel povedati kaj novega, sploh pa ne ali bo še kakšna poslovilna seja.

NEPRIJETNA VPRAŠANJA - Da te seje morda ne bo, je "kri-va" Ana Praznik (LDS), ki je ob koncu še tako živahnega druženja svetnikov na župana in tajnika naslovila nekaj neprijetnih vprašanj: o tajnem razpolaganju in gospodarjenju z občinskimi posredniškimi objekti v Crikvenici in na Kaninu ter ob zaključku mandata o finančnem obračunu prejemkov najvišjih funkcionarjev občine. "Vprašanje je umestno, ker znaša indeks postavke v proračunu občine za letošnje leto za plače funkcionarjev 139, imamo pa le enega poklicnega funkcionarja - tajnika, indeks postavke za nagrade nepoklicnih funkcionarjev pa 147 - gre za župana in podžupana," je bila odločna.

Trebanjske iveri

ŽUPAN ZA VREME - Na srečanju žensk v Dobriču je župan Lojze Metelko zbrani množici zaupal, da ima očitno dobre zveze s tistim(i) nad nami v nebesih, kajti Metelko je rekel, da se po lepem vremenu, ki jim ga je "zrihtal", vidi, kako iskreni so bili njegovi prisrčni pozdravi ženskam. Župan je nasmejal množico, še bolj pa moderatorka kulturnega programa Zvonka Falkner, ko je pripomnila, da župan vsaj to zna. Falknerjeva in predsednica odbora za tradicionalna ženska srečanja žensk v Dobriču Angelca Žiberna sta namreč prosili trebanjske občinarje, da bi financirali kulturni program v višini 200.000 dolarjev. Ob tovariših lahko le upata, da bo gospod župan dokazal svoje dobre zveze, ko naj bi ta denar "zvrtil" vsaj pri rebalansu proračuna...

TITOVA SLIKA - Znana gostilničarka je v svojem zasebnem prostoru sprejela nekega trebanjskega politika. Ta se je takoj zgrozil, ko je opazil na steni Jakčevo reprodukcijo Josipa Broza-Tita. Gostilničarka mu je odločno rekla: "Nič ne bom tele slike snemala. Ko je bil še on živ, je bila moja blagajna polna denarja, da je nisem mogla zapreti, zdaj pa lahko pljunem vanjo!"

ZUPANOV BLOK - Na ponedeljkovem pomembnem kulturnem dogodku v šentruperski šoli je pisatelj Tone Partljič sprožil slavo smeha s takole čestitko neustudnemu ravnatelju Jožetu Zupanu ob predstavitvi njegovih Srečevanj: "Če pravijo, da mora vsak človek napisati knjigo, narediti otroke in sezidati hišo, mislim, da boš ti zgradil še blok!"

Sevniški paberki

NOVA KOALICIJA? - Veliko različnih komentarjev so spodbudile še ne docela potrjene informacije, da bo za sevniškega župana kandidiral direktor Gostinskega podjetja Sevnica Kristijan Janc, in še bolj, da naj bi ga podprli SLS in ZLSD. Doslej je bil edini (ob deseterici papirnatih kandidatov) uradni kandidat za župana Andrej Štriclej, prvak sevniške LDS. Zdj bodo končno morali priti s kartami in pravo barvo na dan tudi drugi.

"NAKLJUČJE" 1. - Tisti, ki so opazili na Korenovi hiši na Glavnem trgu v Sevnici napisno tablo, da ima tam sedež Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, in so prebrali, da ta projekt podpira tudi Republiški zavod za zaposlovanje, so se malce nasmihali, kako to, da je center dobil prostor ravno v hiši direktorja območne enote taistega zavoda.

"NAKLJUČJE" 2. - Podobno naključje je tudi to, da nas lastnike avtomobilov obvešča, kako lahko zavarovalnica Slovenija, kdaj jim poteče kasko zavarovanje, ki so ga sklenili pri konkurenci - Tilii. Naključja pa ni več, če bi vedeli, da je bivša šefinja predstavništva Tilia predsedala v Slovenici.

Seminar o slovenščini in Sloveniji

Seminar slovenskega jezika in kulture za dvojezične učitelje z avstrijske Koroške - Pohvala organizatorju - "Ohranjanje vezi do jezikovnega zaledja v Sloveniji"

KRŠKO - "Seminar, ki smo ga doživeli v Krškem, je bil vsebinsko izredno bogat. Mnenje udeležencev je bilo, da je bil ta seminar nek vrhunec v nizu dolgoletnih izobraževalnih prireditev te vrste v Sloveniji." Tako je med drugim zapisal Tomaž Ogris, vodja oddelka VII za manjšinsko šolstvo pri Deželnem šolskem svetu za Koroško, v pismu Jožetu Skufci, predstojniku novomeške območne enote Zavoda Republike Slovenije za šolstvo.

Dogodek, o katerem piše Ogris, je bil nedavni seminar slovenskega knjižnega jezika in kulture za dvojezične učitelje z avstrijske Koroške v Krškem. Sodeč po koroških odzivih, je organizator, novomeška enota zavoda za šolstvo, izbral pravi delovni način. "Hospitacije v OŠ Jurija Dalmatina ter v Srednji ekonomski in trgovski šoli v Brežicah so bile strokovno zanimive, pomembne pa predvsem zato, ker so neposredni stiki med pedagogi osnova za bodoča povezovanja. Predavanja so vedno znova pomemben prispevek za poglobitev strokovnosti vzgojno-izobraževalnega dela dvojezičnih učiteljev ter učiteljev slovenskega jezika na Koroškem. Spoznavanje Slovenije z geografskimi, zgodovinskimi in kulturno-literarnimi poudarki pomaga ohranjati živo vez koroških

Slovencev do jezikovnega zaledja v Sloveniji," je poudaril Ogris. Udeleženci seminarja, ki je bilo 44, so v okviru seminarja obiskali

LUKA VODLAN IN MAJA BROMŠE DRUGA

KRŠKO - V nedeljo je bil v Murski Soboti državni kvalifikacijski turnir v standardnih in latinskoameriških plesih, ki ga je organiziral PK Devžej. Tekmovanja so se udeležili tudi trije plesni pari PPK Lukec Krško, izmed katerih je par Luka Vodlan-Maja Bromše dosegel 2. mesto v obeh plesih.

HRUŠKA DEBELUŠKA - To res velja za hruško, ki je zrasla na drevesu na Perkovih turističnih kmetij v Dobrovi nad Senovim. Sadežu je med rastjo očitno zelo prijal čisti bohorski planinski zrak, saj je zdaj, ko so jo odrgali z 19 let starega drevesa, tehtal 95 dekagramov. Da je omenjena hruška res dosti večja od običajnih, kaže tudi fotografija, na kateri sta Milan in Kristina Perko. (Foto: L. M.)

SLOVENSKI IZGNANCI, PRISILNI DELAVCI!

Na redni mesečni informativni konferenci za potrebe slovenskih izgnancev in drugih zainteresiranih žrtev vojnega nasilja, so pozvali članstvo DIS in druge žrtve vojnega nasilja, naj posredujejo podatke o prisilnem delu v tretjem rajhu in drugje. Podatke o tem, kje so bili na prisilnem delu in koliko časa ter v kateri državi, lahko posredujejo krajevnim organizacijam DIS, ki delujejo v 82 krajih po Sloveniji, ali pa na sedežu Društva izgnancev Slovenije 1941-1945. Na informativni konferenci je podpredsednik DIS Ivica Znidaršič poročal, da se je delegacija DIS 1. oktobra 1998 pogovarjala s predsednikom Upravnega sodišča Janezom Breznikom, ki je dejal, da je na njihovo sodišče prišlo okrog 500 pritožb in da bodo storili vse, da bi bile prispele vloge rešene v razumnem roku.

G. K.

Vlado Deržić

Verjame, da je v Brežičanih zadosti moči

Demokratska stranka Brežice predstavila županskega kandidata

BREŽICE - "Analizirati moramo obstoječe stanje v občini Brežice in na tej podlagi predlagati razvojne usmeritve. Vsi si moramo prizadevati za dobro občino in nikogar ne smemo podcenjevati. Prav bi bilo, če bi imeli v občini ustanovo, ki bi bila študijsko in razvojno jedro." Tako je na nedavni konferenci za novinarje dejal Vlado Deržić, kandidat za župana občine Brežice v Demokratski stranki Slovenije v Brežicah.

Po Deržičevem mnenju ni bojazni, da bi bile Brežice v zadregi pri snovanju razvoja. "Imamo

dobro gimnazijo v Brežicah. Imamo zelo dobre kadre, intelektualce in gospodarstvenike, tudi druge v Evropi in v Ameriki. S temi ljudmi se moramo tesneje povezati. Ne verjamem, da bi se vrnil v našo občino, verjamem pa, da bi bili mnogi od njih pripravljeni pomagati z znanjem, izkušnjami in s kapitalom pri razvoju brežiške občine," meni Deržić.

Predvolilni program brežiških demokratov, kot ga je predstavil njihov kandidat Deržić, podpira tesnejšo povezanost Posavja. "Sem proti pretirani centralizaciji, zagovarjam policentričen razvoj Slovenije. Izredno je pomembno, da smo v Posavju enotni. Podpiram Posavje kot regijo," pravi Deržić. O občinah po Deržičevem mnenju ni vse odločeno. Demokratski županski kandidat je prepričan, da se mora občina pripravljati več let in ne na hitro. Vendar so na brežiškem območju po Deržičevem mnenju še neenotnega prepričanja o številu in ozemelski organiziranosti bodočih tukajšnjih občin.

V brežiški občini je zelo veliko dejavnih društev, ki jih je treba po Deržičevem mnenju podpirati. Deržić pa ne podpira podrejenosti družbenega razvoja strankarski politiki, strankarskih koalicij in strankarskih prepričkov glede sprave. Nekaterih stvari tudi ne priznava, med temi generacijskega konflikta. "Priznam razmerje nepošten-pošten, sposoben-nesposoben," pravi Deržić.

Drugi kandidati za župane v brežiški občini so po Deržičevem mnenju dobri, in ker "nisem strankarsko skrajnež, vzamem vse ljudi v ekipo," je napovedal svojo politiko.

L. M.

jedrsko elektrarno v Krškem, Posavski muzej v Brežicah, Bizelsko in Pišce. Če so ob že omenjenem obisku na Bizelskem koroški Slovenci le od daleč opazovali trgatev, ki so jim jo predstavili tamkajšnji učenci, so zadnji seminaristi dan trgali tudi sami. To je štiridnevno študijsko delo seminaristov dodalo svojevrsen etnološki pečat, saj večina udeležencev pred tem še ni bila v trgovati.

L. M.

OPRAVIČILO

Podpisani Ivan Curhalek se opravičujem za vse žaljive besede, ki sem jih dne 24. aprila 1998 izrekel na rovaš Slobodana Ninkoviča na protestnem javnem shodu sredi Brežic in katere so bile objavljene v 17. številki Dolenjskega lista na str. 7 pod naslovom "Konec maja začetek kmečkega punta?" in se mu zahvaljujem, ker je odstopil od kazenskega pregona.

IVAN CURHALEK

• S svobodo je tako kot s svetlobo in soncem: izgubiti jo moraš, da bi razumel, da brez nje ne moreš živeti. (Matteotti)

• Človek se ne spotika ob svoje napake, spotika se zmeraj ob svoje sovražnike, ki izkoriščajo njegove napake. (Tucholsky)

V OSNOVNI ŠOLI ARTIČE - Zamisel Šola brez ključev lažje zaživi v razmeroma majhni ustanovi, kakršna je tudi OŠ Artiče, kjer je 250 učencev v šoli in 74 varovancev v vrtcu. Nekatere izmed učencev vozi šolski kombi, ob katerem je nastala tudi fotografija. Desno je ravnatelj Miha Haler. (Foto: L. M.)

"Vzgajamo in mislimo, da prav"

OŠ Artiče nadaljuje s projektom Šola brez ključev - Otroci se mora naučiti zaupanja in odgovornosti - Zgled za druge šole - M. Haler: "Ne sprejemam škofovskega pisma"

ARTIČE - Pri osnovni šoli v Artičah gradijo od letošnjega poletja telovadnico, ki jo bodo sezidali v nekaj mesecih po položitvi temeljnega kamna. V osnovni šoli Artiče "gradijo" že več let način dela in življenja, čemur so dali obetavno ime Šola brez ključev in česar ne bodo zaključili ne ob izteku letošnjega ne ob koncu prihodnjih šolskih let.

"Temeljni cilj take učno-vzgojne usmeritve je," pravi ravnatelj OŠ Artiče Miha Haler, "res šola brez ključev, kjer lahko vsakdo v lepem in urejenem okolju, v prijetnih odnosih in zaupanju živi in dela z drugimi, brez posebnih ovir uporablja vsa sredstva in ob večjih pravicah prevzema tudi večjo odgovornost: Bistvo tega je, da se počutimo v šolski stavbi sproščeno. Zaklenjena vrata so ovira."

Po ravnateljevih besedah imajo učenci dostop do vsega, kar je v šoli, seveda skladno z dogovorjenim načinom. Haler meni, da se otrok mora naučiti takega dela in življenja, in pravi, da ga kot ravnatelja ne skrbi, da v šoli kaj ni pod ključem. Da s tako gradnjo odgo-

TEČAJ RADIESTEŽIJE - V zadnjem času očitno raste zanimanje za radiestezijsko, dokaz tega so tudi tečaji o tej mejni znanosti. Nedavno je bil tak tečaj v Krškem. Na fotografiji: organizator omenjenega krškega tečaja Dane Mižigaj (drugi z leve) izroča pred znamenito lekarno v Olimju še zadnjim slušateljem spričevalo o uspešno opravljenem tečaju radiestezijske. (Foto: A. Z.)

DANIELA NASTOPI NA SENOVM

KRŠKO - V športni dvorani osnovne šole na Senovem bo 30. oktobra ob 20. uri koncert pevke Daniele s skupino, ki ga organizira Agencija Lukec Krško. Vstopnice za prireditev so na voljo vsak dan v pisarni agencije na Cesti 4. julija 38 a v Krškem, v fitnes klubu Požun Senovo in ŠPC Dovško Senovo.

Krška delegacija v slovaškem veleposlaništvu

Sodelovanje s Slovaško

KRŠKO - Delegacija predstavnikov krške občine se je na veleposlaništvu Slovaške v Ljubljani nedavno pogovarjala o gospodarskem sodelovanju med občinami Krško in Slovaško. Skupaj z županom Danilom Siterjem in načelnikom oddelka za gospodarske dejavnosti Francem Cerneličem, ki sta srečanja organizirala, so bili v krški delegaciji še predstavniki podjetij Steklarkstvo Resnik iz Leskovca, SOP IKON iz Kostanjevice, IVJE Krško, Evrosad Krško, Trsnicarstvo Jarkovič Brod v Podbočju in VIG Dobrava pri Podbočju. Predstavniki občine so na pogovorni predstavili z reklamnim materialom tudi druge podjetnike, ki bi poslovno sodelovali s Slovaško, a se niso mogli udeležiti razgovora v slovaškem veleposlaništvu.

Ob prazniku Kostanjevice več prireditev

Začetek že v petek

KOSTANJEVICA - V spomin na 21. oktober leta 1943 praznuje krajevna skupnost Kostanjevica svoj krajevni praznik. Tistega dne so namreč v Kostanjevici aretirali 70 moških in nekaj otrok ter jih 25 na Malencah ustrelili kot talce. V spomin na ta dan, eden najbolj črnih v kostanjeviški zgodovini, bo tudi letos več prireditev.

Že ta petek bodo ob 18. uri v Lamutovem likovnem salonu odprli fotografsko razstavo "Kostanjevica v objektivu" Društva ljubiteljev fotografije, predstavljena pa bo tudi oblikovna zasnovana praznovanja 570-letnice mesta avtorja Mileta Licula. V soboto, 17. oktobra, ob 14. uri bo na kopališču Otok športno-zabavna prireditev "Jesen na ta malem plac". V sredo, 21. oktobra, ob 11. uri bo na pokopališču komemoracija v spomin padlih talcev, v petek, 23. oktobra, ob 17. uri pa bodo v osnovni šoli Jožeta Gorjupa odprli prenovljeno Gorjupovo galerijo. Naslednjega dne bo od 10. uri rekreativni spust po Krki od kampa na Otočcu do Kostanjevice, ob 15. uri bodo odprli cesto v Orehovcu, v nedeljo pa bo ob 10.30 regata okoli kostanjeviškega otoka. V petek, 6. novembra, ob 16. uri bo otvoritev na novo postavljenega Terčialskega mosta, uro kasneje pa bo slavnostna seja sveta krajevne skupnosti, na kateri bodo podelili priznanja krajevne skupnosti, del prireditve pa bo posvečen veliki novi pridobitvi - vodovodu. V novembru bo predstavljena tudi monografija domačina, akademskega slikarja Jožeta Marinča.

T. G.

Novo v Brežicah

REGIJA, REGIJA - Bolj ko si Brežičani prizadevajo postati najpomembnejši v Posavju, bolj jim stvari polzijo iz rok. Po že večkrat omenjenih izgubah nekaterih regijskih ustanov, za katere so naivneži verjeli, da bodo same po sebi ostale v brežiški občini, jih sedaj zapušča še Petrolova veleprodaja. Ta se bo z upravo in skladišči avtomobilskih delov in maziv vred odselila v dolenjsko metropolo. V Šentlenuartu bo ostalo samo še skladišče goriv, ki se ga Novomeščani zaradi možnega nevarnega in nezdruživega vpliva na okolje branijo. Mimogrede: pred dnevi smo na neki seji slišali, da Krško postaja gospodarsko in upravno središče bodoče regije Posavje. Kaj torej sploh še ostane Brežicam? Ustanovitev lastne regije?

ŠE ELEKTRIKA BEŽI IZ BREŽIC - Prebivalci Brežice vedo. Ko se pripravlja k nevihti, imajo vedno pri roki sveče in vžigalice, kajti že po prvem blisku ostanejo brez električne energije. Sveča je ponoči torej vsaj za silo dobro sredstvo za premostitev nekaterih težav, podnevi pa povsem odpove. Mnogo gospodinj, ki pri kuhi prisegajo na električni štedilnik, se dostikrat znajde na robu obupa, ko jim navadno srednji nedeljskega dopoldneva ugasne kontrolka na pečici in jim pasnično pritiskanje na stikala vseh luči v stanovanju nedvoumno pove, da je elektrika odšla neznanom kam. In to sredi belega, sončnega dne! Dežurni električar jih v takem primeru navadno potolaži, da popravilo okvare, ki jo je povzročila višja sila, ne bo trajalo do večera. Toda izpolnjenih las in pogriženih nohtov jim ne more nadomestiti nobena tolažba. Čudno, da višje sile tako pogosto vplivajo samo na električne vode pri nas, drugod po razvitem svetu pa ne.

Mercator bo na Cikavi zgradil hipermarket

Kupili prostore Iskre - 20 milijonov mark

NOVO MESTO - Trgovsko podjetje Mercator Dolenjska je z nedavnim nakupom nekdanje Iskrine poslovne stavbe in okrog 3 ha zemljišč na Cikavi pridobilo lokacijo za novi hipermarket, podoben že zgrajenemu v Kopru ali še nastajajočim v Ljubljani, Mariboru in na Ptuj.

Nakup je podjetje stal 395 milijonov tolarjev, za bodoči veleprodajni center, ki bo dvainpolkrat večji od centra Cash and Carry na Livadi v Novem mestu, pa bo družba Mercator Dolenjska potrebovala še 20 milijonov nemških mark. Napovedujejo, da bodo 2000 do 2500 kvadratnih metrov samopostrežnih površin in velik parkirni prostor na Cikavi odprli do sredine prihodnjega leta.

V enotah družbe po Dolenjskem, Beli krajini in Posavju je zdaj skupno zaposlenih že okrog 1000 delavcev. Naložba na Cikavi je v duhu Mercatorjeve usmeritve v gradnjo velikih prodajnih centrov, zaradi katere tudi že Mercator Dolenjska prodaja in oddaja v najem ali v franšizo 40 manjših lokalov na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju. V bodoče nameravajo podobne prodajne centre zgraditi še v Krškem, Sevnici in Metliki. B. D. G.

PODJETNIKI IN OBRTNIKI NA LISTI

ŽUŽEMBERK - Pred tednom dni so se na pobudo OOO Novo mesto, območne GZ Novo mesto ter Združenja podjetnikov Dolenjske in Bele krajine zbrali v Žužemberku obrtniki in podjetniki. Omenjena tri združenja so želela informirati prisotne in jih vzpodbuditi, da bi predlagali kandidate, ki bodo v žužemberškem občinskem svetu zastopali 150 obrtnikov in podjetnikov v Suhi krajini. Udeleženci so se odločili za neustrankarsko listo, o kandidatih pa bodo spregovorili na naslednjem sestanku. S. M.

NARAVA IN ZDRAVJE

LJUBLJANA - Od jutri, 16. oktobra, do torka, 20. oktobra, bo na Gospodarskem razstavišču potekal sejem Narava - zdravje, na katerem se bo s ponudbo izdelkov, dejavnosti in idej za zdravo življenje predstavilo 160 podjetij in večina slovenskih naravnih zdravilišč.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Skladi Atene v kotaciji

Negotove razmere na skoraj vseh svetovnih borzah, ki jih je pretekli teden dodatno pretreslo razrednotenje ameriškega dolarja v primerjavi z jenom in marko, so se odrazile tudi na domačem trgu. Borzni promet v rednem trgovanju so padli na vsega 100 do 300 milijonov tolarjev na dan. Tečaj delnic so en dan naraščali in drugi padali, pri čemer so cene najprometnejših delnic nihale do 5 odst. Takšne razmere so sicer pravi raj za spekulante in hazarderje, so pa po drugi strani nevzpodbudne za velike in dolgoročneje usmerjene investitorje. Ti se borze še vedno izogibajo ter čakajo na stabilnejše in bolj predvidljive razmere.

Med najpomembnejše novosti tega tedna sodi prihod vseh treh Ateninih investicijskih skladov v borzno kotacijo. Skupaj so zbrali skoraj 29 milijard certifikatskih tolarjev, kar jih uvršča med največje tovrstne ustanove pri nas. V ponedeljek, prvi dan trgovanja, se je cena oblikovala pri vseh treh okrog vrednosti 330 tolarjev za delnico. Tudi promet z njimi je bil dokaj izenačen, približno 4 milijone tolarjev z vsakim. Ali je 330 tolarjev resnično začasna ravnotežna cena, bo

KDAJ PREDPISI IN RED?

Kmečki turizem kot gostilna na kmetih

Gostinci se jezijo zaradi nereda v turizmu na kmetih - Nujni predpisi in ostrejši inšpekcijski nadzor - Dejavnost napreduje - Izobraževanje in register turističnih kmetij

Gostinci, ki se združujejo v Obrtni zbornici, že dalj časa opozarjajo, da se kmečki turizmi z velikimi olajšavami in materialnimi vzpodbudami, ki jih daje država, širijo in nelojalno konkurirajo klasičnim gostincem na podeželju. Gostincev seveda konkurenca ne bi smela motiti, a tovrstna jih, saj gre, kot pravijo, za neenake možnosti za poslovanje. Pri tem navajajo primere, ko tako imenovani "kmečki turizmi" ponujajo

REŽIKA ŠTINGL, predsednica sekcije gostincev pri OOO Brežice: "Moti me nered na področju kmečkega turizma. Če greš na tako kmetijo, pričakuješ, da boš jedel domače reči, ne pa posebne salame. Ni prav, da so razlike v pogojih poslovanja, če se na drugi strani ne zahteva, da je kmečki turizem res tisto, kar naj bi bil. Kmetije naj prodajajo svoje, domače proizvode!"

enako hrano in pijačo kot gostilne ali restavracije, hkrati pa nimajo takih obveznosti kot le-te.

Gostinci poudarjajo, da so sami pod nenehnim nadzorom različnih inšpekcij, ki pa po drugi strani na turističnih kmetijah nimajo prave podlage za ukrepanje. Hkrati zakonodaja pred gostinstvo postavlja vse večje zahteve. Nove obveznosti jim tako nalagajo zakon o pospeševanju turizma, zakon o gostinstvu, pravilnik o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih obratov ter še davek na dodano vrednost in trošarina. Tako so na primer številni gostinci zaradi neizpolnjevanja pogojev za okrepčevalnico že registrirali bare.

Vročna tema okrog dogajanj na "kmečkih turizmih" je pogosto na dnevnem redu, saj v Obrtni zbornici ocenjujejo, da na tem področju vladata nered in neupoštevanje predpisov. Še posebej jih motijo velike olajšave in materialne vzpodbude. Gostinci trdijo, da po-

deželje niso samo kmetije, saj tam delujejo tudi številni obrtniki, med katerimi so mnogi, ki tudi krepijo turistično ponudbo. Finančne vzpodbude za razvoj podeželja se jim zato zdijo krivično razdeljene.

Ker tako stanje poslabšuje stanje gostinstva, hkrati pa dolgoročne nikakor ne koristi niti razvoju turizma na kmetijah, se zavzemajo se, da bi država čimprej uredi-

JANI LESKOVAR, lastnik gostilne Marinka v Škocjanu: "Smisel turizma na kmetijah je, da tisti, ki ima kmetijo in domače pridelke, to tam prodajo. V tem smislu bi lahko prodajali vino, jabolčnik ali žganje, ne pa tudi piva, konjaka, stocka in drugega, kar kupiš v prostocarskih prodajalnah. Pri nas je kmečki turizem vse prepogosto gostilna na kmetih - to imam pa tudi jaz. S to razliko, da nimam nobenih davčnih olajšav in ne morem ponuditi tako nizkih cen kot oni. Če so predpisi, bi se jih morali držati, inšpekcije pa narediti svoje."

50 LET ŽITA LJUBLJANA

Tovarno Imperial Krško sanirajo

Tekoče posluje pozitivno - Letos so izgubili rusko in jugoslovansko tržišče - Obstoj jamčita le razvoj lastnih izdelkov in večja aktivnost na trgu

KRŠKO - Žito, največje proizvodno podjetje živilske prehrabene industrije v državi, praznuje 50 let. V začetku septembra je končno dobilo drugo soglasje za lastninjenje in se registriralo kot delniška družba. Lani je bilo Žito poslovno uspešnejše kot leto prej in doseglo za 12,7 milijarde prihodkov ter 816 milijonov čistega dobička. Usmerja se v izvoz na tuje trge, kjer dosega že 12 odst. svoje prodaje, vrednostno pa se je izvoz vseh Žitovih družb v lanskem letu povečal za desetino in dosegel 14 milijonov ameriških dolarjev.

Žitova tovarna Imperial Krško je bila še pred dvema letoma tik pred stečajem, zdaj pa jo uspešno sanirajo. Tovarna konditorskih izdelkov tekoče posluje pozitivno, stari dolgovi pa mirujejo pri 100-odstotnem lastniku - družbi Žito. Imperial dela za firmo Hittschler in izdelke te znamke prodaja z njegovo pomočjo, poleg tega pa tržijo tudi lastne izdelke, in sicer največ v države vzhodne Evrope in bivše Jugoslavije ter le delno na Zahod (Švedska).

Trenutno imajo s prodajo precej težav zaradi ruske krize in zapore jugoslovanskega trga za slovensko blago. V tem letu se jim je močno poslabšala struktura prodaje. Kot je povedal direktor Franc Lapuh, so prej lastni izdel-

MENJAVA BANČNIH KARTIC DOLENJSKE BANKE

NOVO MESTO - Jeseni poteče v Dolenjski banki veljavnost bančnih karticam, ki veljajo kot identifikacijski dokument za poslovanje s čeki tekočih računov in z bančnimi avtomati. Kartica je veljavna še zadnji dan v mesecu in letu, navedenem na njej. Kartica z veljavnostjo 98-10 je tako veljavna do vključno 31. oktobra 1998. Vsem imetnikom tekočega računa, ki jim bo kartica potekla v mesecu oktobru, bo banka v drugi polovici meseca s priporočeno pošiljko poslala novo kartico ali pa bodo imetniki prejeli vabilo, naj kartico prevzamejo osebno na matični enoti banke. Kljub zamenjavi kartice ostaja vsem imetnikom, ki uporabljajo storitve bančnega avtomata, njihova osebna številka za uporabo bančnega avtomata (PIN) nespremenjena.

la področje te dejavnosti. S predpisi in nadzorovanjem njihovega uresničevanja naj zagotovi, da bo turizem na kmetijah res tak, kot je bilo prvotno zamišljeno. Vsa, ki se tega ne bo držal, naj se registrira za gostinsko dejavnost.

Dejavnost se ni ustrezno urejena s predpisi, saj za zdaj obstaja zgolj osnutek pravilnika o turistični dejavnosti na kmetiji, za katerega v ministristvu za kmetijstvo trdijo, da bo kmalu sprejet. Tako sanitarno-tehnični in drugi pogoji, ki jih mora izpolnjevati turistična kmetija, še niso določeni. Dejavnost je zdaj nadzorovana, kolikor dopuščajo obstoječa pravila. Večina, ki se ukvarja s to dejavnostjo, je registrirana kot samostojni podjetnik, le nekaj je dopolnih dejavnosti na kmetiji - ti plačujejo dajatve iz katastrskega dohodka.

Kljub neustrezni pravni urejenosti tega področja pa turizem na kmetijah postopoma le dobiva pravo podobo. Na Dolenjskem, v Posavju in v Beli krajini za to skrbijo med drugimi tudi svetovalka pri novomeški enoti Kmetijskega zavoda Helena Mrzlikar. Lani se je v Sloveniji oblikovala Zveza turističnih kmetij, na našem območju pa nastaja društvo. K pospešenemu razvoju turizma na kmetijah v pravi smeri svoje prispeva tudi turistični projekt Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine.

"Prava turistična kmetija ni konkurenca klasični gostilni. Lahko je v različnih oblikah, na primer kmetija odprtih vrat ali kmetija z nastanitvijo. Zanj je značilno, da je odprta konec tedna, da nima šanka ter da ne toči in ne streže kupljene pijače in hrane," pravi Mrzlikarjeva. Tisti, ki se povezujejo preko Kmetijskega zavoda, so v posebnem registru in

se tudi izobražujejo. Po mnenju svetovalke Mrzlikarjeve je večina od njih pod kontrolo, seveda pa so tudi izjeme. A ker njihova služba lahko le svetuje in izobražuje, bi morala tu odločneje nastopiti tržna inšpekcija, ki v sodelovanju s svetovalno službo edina lahko napravi red.

Cepprav, kot že rečeno, pravil še ni, pa svetovalna služba poskuša s izobraževanjem prepričati tiste, ki računajo, da bodo služili s turizmom na kmetiji, da se držijo zamišljenega, ker jim bo tudi pomagalo pri trženju. V zadnjih petih letih je kljub vsemu na območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja zaznati velik napredek pri razvoju turizma na kmetijah. Napredek je še izrazitejši v zadnjih treh letih, odkar se na tem področju intenzivneje dela in izobražuje. Območje, ki je bilo do nedavnega še bela lisa v tej dejavnosti, je zdaj

• **Dejavnost je na našem območju lepo porazdeljena, dobro je razvita v Beli krajini, še najslabše pa v brežiški občini. Na celem območju je 26 kmetij, ki se ukvarja jo z izletniškim turizmom (221 ležišč) in 36 kmetij odprtih vrat s 2080 sedeži. Na tem območju ni osem, je pa 5 registriranih vinotonic z 270 sedeži. Obstaja še več kmetij, ki so v razvoju, in tudi na teh je na razpolago še 630 sedežev. Kar nekaj je tudi prestopov iz gostiln in bifejev v kmečki turizem.**

po oceni Mrzlikarjeve med boljšimi v Sloveniji. Pred njim je le Celje z razvitim turizmom na kmetijah na mozirskem koncu ter Gorenjska z območjem škofjeloškega hribovja in Kranjske Gore.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Inkos ne bi želel pogoreti na pogorišču

Težave z nakupom prostora in opreme iz stečaja

KRMELJ - Krmeljski Inkos, ki je nastal na ruševinah nekdanje Metalnine tovarne, že pet let na dražbah, v tem času jih je bilo 9, neuspešno kupuje opremo in prostore, v katerih posluje. Drugih resnih kupcev za celotno tovarno doslej ni bilo, neuspešna pa je bila tudi zadnja dražba sredi septembra, ko je stečajni upravitelj postavil ceno 2,3 milijona mark. Direktor Rudi Bec pravi, da je Inkos pripravljen plačati za 25 do 30 odst. nižjo ceno.

V Inkosu, kjer varijo in delno tudi montirajo in opremljajo konstrukcije transportnih sredstev, trdijo, da morajo probleme s proizvodnimi prostori rešiti do konca tega leta, sicer jih kupci ne bodo obravnavali resno. Tri četrt proizvodnje namreč prodajo v tujino, največ v Nemčijo in nekaj še v Italijo in Avstrijo. Z delom na podvozi avtodvigal in težkih transportnih vozil ter delno tudi na metalurški in procesni opremi podjetje lahko shaja 5 do 10 let. Podjetje se namerava v naslednjih letih preusmeriti na tehnološko zahtevnejša in s tem donosnejša dela, medtem ko bi najenostavnejša (varjenje) prenesli na območja, kjer je delo cenejše. O tem se dogovarjajo tudi s kupci. Ti želijo v prvi vrsti sodelovati s trdnim podjetjem, ki ima rešene probleme z lastnino proizvodnih sredstev.

Za 200 zaposlenih v Inkosu, ki je na območju Krmelja edino podjetje, ki daje delo moškim, bi bila razprodaja opreme in prostorov nekdanje Metalne po delih usodna. Trenutno se pogovarjajo z bankami o najemu kreditov, že lep čas pa se potegujejo tudi za državna sredstva, vendar doslej še

• **Direktor Inkosa Rudi Bec je v začetku septembra v razgovoru s predsednikom vlade dr. Drnovškom poudaril, da so delavci sedanega Inkosa v preteklosti izdelovali bojna vozila, znane bove, zato bi se želeli vključiti v tovrstno proizvodnjo, če je zamišljena v strategiji države. Te pripombe predsednik ni komentiral.**

na nobenem razpisu niso uspeli. Obljub, tudi od najvišjih državnih funkcionarjev, je bilo v tem času že veliko, vendar za podjetja, ki so oživela na pogorišču stečajev, ni pomoči, še posebej ne pri nakupih prostorov. B. D. G.

MALI DELODAJALCI

KRŠKO - Upravni odbor Združenja podjetnikov Posavja je v ponedeljek skupaj z gosti razpravljalo o tem, kako bi naša država morala zaščititi male delodajalce, ter o razpisih za malo gospodarstvo. V razgovoru je sodeloval tudi državni sekretar za to področje Jože Smole.

Vse več ročnega dela

Proizvodnja se je po osamosvojitvi zmanjšala, tržni delež pa ostal enak - Konkurenca in trg narekujeta kakovostnih

KRŠKO - V Pekarni Krško ocenjujejo, da je biti v sistemu, kakršen je Žito, prednost, še posebej pri razvojnih možnostih in v kriznih časih. Pekarna v Krškem, pekarna in slaščičarna v Brezicah ter prodajalna Ajda v centru Krškega še vedno skupaj oskrbujejo okrog 70 odst. trga na krškem in brežiškem območju. Oba obrata na dan spečeta 5 do 6 tisoč ton različnih vrst kruha in peciva, vendar je treba povedati, da se je proizvodnja po letu 1991 zelo zmanjšala. Pekarni ob meji sta izgubili hrvaški trg, v Brezicah se je poraba kruha precej zmanjšala zaradi odhoda številnih družin po osamosvojitvi Slovenije, v Krškem so propadla velika podjetja, ki so bila hkrati tudi veliki porabniki kruha.

Resnici na ljubo povedano, se je prodaja Žitovega kruha in peciv zmanjšala tudi zaradi konkurence, ki pa nekdanjo družbeno pekarno hkrati sili h kakovosti, poslovnosti in prilagajanju izdelkov trgu. Direktorica Pekarne Krško Kristina Blatnik Fuks opozarja na težave zaradi neplačil in meni, da imajo manjše pekarnarje tudi drugačne možnosti za poravnavanje plačil, manj pa so podvržene tudi inšpekcijskim kontrolam.

Franc Lapuh

Kristina Blatnik Fuks

Za 55 zaposlenih se je delo v pekarni v zadnjih letih močno spremenilo, saj so se od peke velikih količin dveh ali treh vrst kruha preusmerili na vse bolj ročno delo. "Nekdanja tovarna je bila za sedanje zahteve trga predimenzionirana, zato smo morali nabaviti nekaj novih strojev in ustaviti stare ter za razvoj porabiti manjše avtomobile. Trd boj za stranke prinaša dodatne stroške, ki jih ne moremo pokriti s ceno, ampak le z notranjimi rezervami," pravi direktorica. B. D. G.

KMETOVALEC ŠT. 10

SLOVENJ GRADEC - Septembrska številka Kmetovalca, glasila kmetijske svetovne službe Slovenije, prinaša aktualne članke o priporočeni sortah ozimnin, sortnih poskusih s pšenico v Šentjurju, pridelovanju motovilca v poljedelskem kolobarju, kmetijski zakonodaji v Evropski zvezi, usposabljanju kontrolorjev za kontrolo ekoloških kmetij idr., vredno strokovne pozornosti.

SAD ŠT. 9

KRŠKO - Sad, revija za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, objavlja v septembrski številki prispevek mag. Zlatke Gutman-Kobal o postavitvi novih nasadov jablan, članek dr. Julije Smole o novi domači zgodnji sorti češenj - vigredi, mag. Barbara Ambrožič-Turk in mag. Jože Ileršič pišeta o registraciji, prometu in preizkušnji sort sadnih rastlin, inž. Alojz Pirc piše o sušenju sadja, mag. Primož Plahuta o bistranju mošta v posebnih razmerah, inž. Jurij Mamilović o dogajanju v preteklem obdobju, posebno pozornost pa zasluži članek prof. dr. Slavice Šikovec z naslovom "Quo vadis, slovensko vinogradništvo in vinarstvo?"

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek je bila na tržnici spet bogata ponudba nagrobnega cvetja: mačehe so bile po 80 tolarjev, trajnice po 150, krizanteme po 1100 do 1200, sveče po 35 do 650 tolarjev. Sicer pa so branjevke ponujale česen po 500 tolarjev kilogram, čebulo po 200, kostanj po 200 do 250, papriko po 120, stročji fižol po 400, kolerabo, koren, rdečo peso in redkev po 200, fižol v zrnju po 350 do 400, endivijo in radič po 300, mehko solato po 400, zelje po 80, bučke po 200, repo po 150, brokole po 500, sladke feferone po 150, merico špinaca po 300, orehe po 1200, zavitek sadik zimske solate po 200, jajca po 25 do 30, liter in pol jabolčnega kisa po 200, hruške po 100 do 140, jabolka po 60 do 90 in grozdje po 200 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

Brez žvepla ni sušenega sadja

Obeti so res slabi. Kmečko oz. industrijsko sadje pa tudi sadeže, ki jih je poškodovala toča, je mogoče prodati industriji sadnih sokov kvečjemu po 9 tolarjev kilogram, so povedali na Gospodarskem interesnem združenju za sadjarstvo. Ta zares beraška cena je še pol manjša od lanske, zato se plodov niti obirati ne izplača. Pridelek je bolje predelati v sadjevec, sadno žganje ali pa ga vsaj delno posušiti, kar je tudi ena od možnosti.

Sušenje sadja je najstarejši način konzerviranja, ki je še v tem stoletju tudi slovenski rod ubranil pred lakoto. Zanimiva etnografska razstava na javljani zaprti slovenski razstavi sadja v Ceki-novem gradu v Ljubljani je nazorno prikazala, kaj vse so naši predniki potrebovali pri tem delu in kako je potekalo. Sem ter tja je v kaki zakotni vasi še mogoče videti ostanke sadne sušilnice, ki pa seveda današnjim zahtevam za kakovost sušenega sadja ne bi mogla več ugoditi. Neolupljenih, porjavelih ali celo počrnelih in trdih sadnih krljev, ki povrhu še dišijo po dimu, trg ne bi sprejel.

Agronom Alojz Pirc iz Krškega, ki je pred leti dal marsikatero spodbudo in nasvet, da se je zanimanje za sušenje znova obudilo, je najbolj kritičen prav do kakovosti. Za zgled daje zahodnoevropske dežele, kjer s pomočjo sodobnih tehnoloških postopkov delajo že na oko vabljive in okusne izdelke iz najrazličnejših sadnih plodov, jih izboljšujejo s kandiranjem in na druge načine ter kot take tudi dobro prodajo.

Kot odločen nujen poseg pri sušenju sadja poudarja žveplanje, ki tako kot v vinarstvu, pravzaprav šele omogoča kakovost. Malenkostna količina dodanega žvepla zdravju ni škodljiva, prepreči pa oksidacijo in razvoj škodljivih drobnokrvic. Za pripravo tržno zanimivega suhega sadja je pomemben tudi postopek. Dobro jabolčne krlje, na primer, ki so zdaj najbolj aktualni, pripravimo tako, da jabolka olupimo, razrežemo na krlje, žveplamo in posušimo v sušilnici. Izdelek kupujejo oči, zato je nujna tudi vabljiva sodobna embalaža.

Inž. M. L.

TRANSGENE RASTLINE PRIHAJAJO

Igor spet na dolenskih poljih?

Proti prstanasti nekrozi, ki je našim pridelovalcem krompirja naredila toliko škode, že lahko vzgojimo odporno sorto, vprašanje pa je, kako bi jo sprejeli

Ko je pred manj kot desetletjem virus prstanaste nekroze (strokovno virus PVY NTN) uničil slovit domačo (Repaškovo) krompirjevo sorto Igor in s tem hkrati zavrl pridelavo semenskega krompirja, s čimer je bila najbolj prizadeta prav Dolenjska, nihče ni niti pomislil na možno ozdravitev sorte, razen če verjame v čudeže. Krompir je pač od najrazličnejših lahko prenosljivih viroz (prenašajo jih listne uši, ogorčice, glive) najbolj ogrožena poljščina, ki ji v tem pogledu ni bilo pomoči.

V agronomiji že dolga desetletja velja pravilo, da ne obstaja nobena krompirjeva sorta, ki bi bila hkrati odporna proti vsem krompirjevim virozom, mozaiku, zvijanju listja, kržjavosti, kodravosti, črtavosti idr. Z običajnimi načini zlahtnjenja rastlin se take sorte ne da vzgojiti iz preproste razloga, ker s križanjem lahko vnašamo v nove rastline le skupke genov (dednih znakov), ki ne nosijo le zaželenih lastnosti, temveč tudi druge.

Na pomoč je prišla biotehnologija, natančneje t.i. genski inženiring ali genetsko spreminjanje rastlin, ta čas ena najobetavnejših in hkrati strah vzbujajočih znanstvenih vej. Ta je zmožna ugotoviti in presaditi en sam želen gen, ki zavira razvoj viroz, in v tem pogledu narediti krompirjevo (ali kako drugo) rastlino immuno, za bolezen neobčutljivo. S presaditvijo gena dobimo tako imenovano transgeno rastlino, ki tudi v Sloveniji ni več nikakršna znanstvena utopija, ampak že veselo raste v laboratoriju KŽK Kranj, kjer pod nadzorom raziskovalcev Nacionalnega inštituta za biologijo in drugih strokovnjakov raziskujejo njene lastnosti, kar pa

predvsem iz varnostnih razlogov pa tudi iz narave bioloških raziskav traja nekaj let.

Znanost namreč kljub neslutnemu napredku ne more vnaprej napovedati in zagotoviti, da se v novo rastlino vnešeni gen ne bo čez čas sprevrgel v kaj nezaželjenega, v neučinkovitega ali, kar je

NAJDEBELEJŠA SADNA DREVEŠA

LJUBLJANA - Na slovenski razstavi sadja v Ceki-novem gradu, prirejeni ob stoletnici Kmetijskega inštituta Slovenije, so v posebni sobi nazorno predstavili tudi najdebelejša sadna drevesa v Sloveniji, ki so jih na pobudo sadjarskega društva in s pomočjo strokovnih revij poiskali sadjarji ali ljubitelji te kmetijske panoge. Med njimi je z našega območja oreh v Šmartnu pri Litiji, ki meri v prsni višini 440 cm obsega, in skorš v Drenovcu pri Senušah, ki ima obseg 352 cm in ki ga je odkril znani sadjar Alojz Pirc iz Krškega. Na razstavi so se najditeljem oddolžili s priložnostnimi darili.

SLIKARJI MED VINOGRADI - Slikarji Jože Marinč iz Kostanjevice, Jožica Medle in Šentjemeja, Jože Kumer iz Dolenjskih Toplic in Drago Mom iz Ruš pri Mariboru so se udeležili delovnega srečanja Jesen med vinogradi Gadova Peč 98. Tri lepe sončne dni pred trgatvijo so pri zidanih v Grad-nju nad Šutno tamkajšnje pajsaze prenašali na slikarska platna. Kolonijo je organiziralo Gradbeno podjetje Uni Ivana Urbančič iz Podbočja, gostiljuje je slikarjem nudil lastnik gostilne Kmečki hram Milan Heraković iz Kostanjevice (oba na sliki zadaj), gmotno pa so srečanje podprli še Okarina Int. Krško, TEN Podbočje-Krško in še nekateri. Dela bodo razstavili, domenili pa so se tudi, da bo srečanje slikarjev v tem kraju postalo tradicionalno. (Foto: M. Vesel)

• Kmet bi vedno imel rad lepo vreme, visoke cene, nekmetijski službo, a kaj, kot vse to zmeraj ne gre skupaj. (Dr. Marko Kranjec, vodja misije RS pri EU)
• Za pridnega ima teden sedem dni, za lenega sedem jutri. (Nemški pregovor)

NI GA ČEZ DOBER NASVET Nova sorta vigred

Namig v sadilnem času

Sredi septembra smo na tej strani pisali o češnjah, slovenski neizrabljeni tržni niši, katere pridelovanje gre žal nezadržno navzdol. Vendar še ni vse izgubljeno in tudi naša dežela bi se še lahko pridružila tistim, ki povečujejo pridelavo in tudi v tej sadni zvrsti najdejo dovolj ekonomsko spodbude. Ker prihaja čas sajenja, ne bo odveč namig, naj bi kdo poskusil z novo domačo zgodnjo sorto češenj, sorto vigred, ki so jo sadjarji v Sloveniji priznali zadnjih pet let in ki je dala nekaj odličnih rezultatov, med njimi tudi večjo odpornost proti uničujočemu pokanju plodov v deževnem vremenu. Sorto vigred so vzgojili na Goriškem in je križanka sort Gernsdorfer in burlat. Cveti srednje pozno, njen plod je debel, topo srčaste oblike, dokler ne potemni bleščeče živo rdeč, s čvrstim svetlim mesom, prijetno sladko-kiselkastega okusa.

še hujšega, človeku ali naravi nevarnega, v nov virus in s tem v novo bolezen. Od tod izhaja strah pred pridelki s transgenih rastlin in nekateri varnostni ukrepi, kakršen je v zadnjem času začasna prepoved sajenja transgene koruze multinacionalke Novartis v Franciji, ki so jo v francoskem državnem svetu dosegli tamkajšnji naravovarstveniki.

Novo sorto Igor, ki bo odporna proti prstanasti nekrozi, bo torej tudi pri nas kmalu mogoče vzgojiti, kako pa jo bodo sprejeli kupci krompirja, je drugo vprašanje. Ne gre le za predsodke, temveč tudi za dejstvo, da znanost še ne more dati zagotovila, da so plodovi transgenih rastlin biološko stoodstotno varni.

MARJAN LEGAN

POPLAVljena POLJA V RETJAH IN TRAVNIKU

LOŠKI POTOK - Močno neurje, ki je v začetku prejšnjega tedna zajelo pretežni del zahodne Slovenije, se tudi tokrat ni izognilo občini Loški Potok. Izredno naglo je voda poplavlila polja v Retjah in Travniku in že ogrožala kleti, v Retjah pa teniško igrišče in bife Lokvanj. Občinska komisija je že v torek odšla na teren v predel ob Čabranki, kjer je že septembrsko neurje povzročilo ogromno škodo. Predstavniki občine inž. Viljem Vesel pravi, da dodatne, večje škode zdaj ni razen na objektih in cestah, ki so bili sanirani ob prvem neurju pretekli mesec. Še vedno pa groze plazovi v vaseh nad Čabranko, s katerimi imajo ti predeli težave odkar pomnijo.

KAJ PIŠEJO DRUGI

Tržna anarhija bo naredila več škode kot trtna uš

Gnev dr. Slavice Šikovec

"Quo vadis (kam greš), slovensko vinogradništvo in vinarstvo?" se sprašuje v zadnji številki revije Sad, ki izhaja v Krškem, upokojena profesorica vinarstva dr. Slavica Šikovec in nadaljuje z naslednjimi vladajočo oblast močno obtožujočimi ugotovitvami:

S trdom in trdim delom si je slovenski vinogradnik in vinar pridobil znanje in izkušnje ter ob ugodni naravni danosti dvignil povprečno kakovost slovenskega vina. Vse to je z neuspešno izvozno politiko ter anarhističnim uvozom slabega, higiensko oporečno pridelanega vina postavljeno ne le na preizkušnjo, ampak postavlja pod vprašaj obstoj slovenskega vinogradništva nasploš.

Zakaj taka črnogledost? Predvsem liberalna, bolje rečeno, anarhistično usmerjena slaba uvozna politika cenenege, spornege, slabega vina "za dodelavo in reeksport" bo naredila slovenskemu vinogradništvu več škode kot trtna uš ob koncu prejšnjega stoletja. Pristojne sprašujem, ali sploh poznajo začetne črke abecede o zaščiti geografskega porekla, kaj to je in kako važna je državna vinska zakonodaja, ki mora jamčiti za kontrolo izvajanja zakonskih predpisov in služiti zaščiti svoje gospodarske panoge, koristim pridelovalcev in uživalcev tega pridelka. Kako se to uredi, naj bo za zgled vinogradišča dežela Francija, ki je glede zaščite geografskega porekla vzor vsem drugim deželam sveta.

- n

NOSILCI KMEČKEGA TURIZMA!

NOVO MESTO - Po pravilniku o minimalni stopnji izobrazbe oseb, ki opravljajo dela v turistični dejavnosti, in za pridobitev potrdila za registracijo omenjene dopolnilne dejavnosti na kmetijah bo pričetek 70-urnega tečaja v torek, dne 27. oktobra 1998, ob 10. uri v poslovni stavbi Zavoda za gozdozvedstvo, Smihel-ska 14. Svojo prisotnost prijavite na KSS v občinah ali na tel. 068/32-11-93 v Novem mestu do 21. oktobra.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Nega mladega vina

V člankih, ki so se nanašali na trgatve in predelavo grozdja, sem svaril pred preveliko rabo žveplastih pripravkov pred alkoholnim vrenjem mošta. Po končanem alkoholnem vrenju je pomembno, kdaj in koliko zažveplamo mlado vino. Zadnje dneve ob iztekanju alkoholnega vrenja moramo biti zelo pozorni, da ugotovimo, kdaj se je vrenje v posamezni posodi končalo. Delno si lahko pomagamo s pokušanjem vina, natančneje pa ugotovimo z analizo.

Tudi z ročnim refraktometrom si lahko pomagamo: ko pokaže pod 25° Oe, je sladkor prevret. Konec vrenja za posamezno posodo si zapišemo. Na lesene sode še s kredo napišemo datum, ki nas vidno opozarja na nadaljnjo nego mladega vina. Ko v vinu ni več sladkorja, se kvasovke začnejo sesedati na dno posode. Medtem opravljajo zelo koristno delo, saj zmanjšujejo količino stranskega proizvoda acetaldehida, ki ga spreminjajo v alkohol; čim manj bo ostalo acetaldehida v vinu, manj bo vino potrebovalo žvepla. Zato je priporočljivo počakati 10 dni po alkoholnem vrenju, da pustimo kvasovkam čas za to koristno opravilo. Šele po desetih dnevih smemo vino zažveplati.

Ni pa nujno, da po 10 dnevih zažveplamo mlado vino v vsaki posodi. Če je vino v cisternah ali parafiniranem sodu, je žveplanje po 10 dnevih nujno, kajti iz teh posod bo potrebno nekaj dni po žveplanju vino prvič pretočiti. Mlado belo vino v sodu, ki je zvrhano poln in počiva na zdravih drožeh (zdrave

droži so v mladih vinih iz razsluzenega mošta), ni potrebno žveplati po desetih dnevih. Zdrave droži vino ščitijo pred oksidacijo in mu vsestransko pomagajo pri razvoju. Da bi pa droži vinu čimbolj pomagale, jih pomešamo po vinu, in to večkrat.

Zbite droži na dnu posode so nevarne in začnejo proizvajati smrdljiv vonj po gnilih jajcih. Droži hočejo imeti nekaj zraka, da se obnašajo nam v korist. V lesen sod prihaja zrak skozi pore, in čim mlajši je sod, več zraka spušča k vinu. Ni pa koristen zrak v nedotočenem sodu. Zato je možno izkoristiti sožitje "vino-droži" samo v dotočenem sodu in pri suhem vinu, predvsem belem.

Pri rdečem vinu samo delno lahko izkoristimo droži za razvoj kakovosti vina. Pod belim vinom so droži večina iz živih in odmirlih kvasovk. Pod rdečim vinom pa so droži iz kvasovk in delcev grozdja, ki so predvsem pri gnilem grozdju vinu nekoristni, mogoče škodljivi. Umen kletar, ki ve, da je bilo rdeče grozdje zdravo in ga ni s predelavo preveč razcefral, se ne bo bal daljšega ležanja rdečega vina na drožeh.

S prvim pretokom belega suhega vina, ki ga negujemo na zdravih drožeh, lahko čakamo tudi dva meseca in več. Ko smo se odločili za prvi pretok, je potrebno nekaj dni prej vino zažveplati. Ne smemo zračno pretakati vina, ki ni zažveplano. V vsakem primeru, ko prvič žveplamo mlado vino, je potrebno odmeriti 1 dcl 5-odst. žveplaste kisline na hektoliter vina.

dr. JULIJ NEMANIČ

Male skrivnosti dobre gospodinjje

Knjiga Helene Mrzlikar

Pri založbi Kmečki glas je pred kratkim izšla nova knjiga Helene Mrzlikar z naslovom Male skrivnosti dobre gospodinjje. Knjiga je namenjena vsem družinskim članom, prav gotovo pa jo bodo najbolj vsele gospodinjje, tako tiste z izkušnjami kot tudi tiste, ki svoje gospodinjstvo šele ustvarjajo. V knjigi bodo našle najrazličnejše nasvete, ki so povezane z domom, od nasvetov za zdravo življenje, o vrtnih opravilih in domači shrambi do opremljanja in vzdrževanja doma, gospo-

darnosti gospodinjstva do varčne rabe energije.

Avtorica pravi, da je zelo pomembno, kako si organiziramo gospodinsko delo in da k opravljenemu pritegnemo vse družinske člane, tako da nam bo ostal čas tudi za telesno in duhovno razvedrilo. Pomembno je, da znamo prav razporediti denar pa tudi čas in energijo, za to pa je potrebno načrtovanje, ki je temelj vsakega gospodinjstva.

J. D.

KOSTANJEV PIKNIK NA OTOČCU

OTOČEC - Turistično-kulturno in gasilsko društvo Otočec priredita v soboto ob 18. uri kostajev piknik za kulturnim domom na Otočcu. S sabo prinesite kostanj in mošt!

HELENA MRZLIKAR gospodinjjski kotichek

Nesreča v kuhinji ne počiva

Naše kuhinje so vedno bolj opremljene s praktičnimi malimi gospodinjjskimi aparati, ki pa niso vedno varni. Prav gotovo je nekaj krivde tudi pri uporabnikih, ki so premalo seznanjeni z delovanjem aparata ali ne upoštevajo opozoril proizvajalcev. Največ nesreč se zgodi zaradi ostrih in vrtečih rezil, ki jih imajo naprave za hitro sekljanje živil ali iztiskanje sokov. Pri nakupu je treba preveriti, kaj je pri aparatu posodobljeno, kot na primer priprava, ki onemogoča delovanje, če aparat ni zaprt. Nesreče pri delu v kuhinji pa niso le z vrtečimi rezili, tudi navadni noži, če so topi, so nevarni. Z njimi moramo na živilo (čebula, paradižnik, koleraba, jabolko) pritisniti z večjo močjo, pri tem pa spodnese topo rezilo. Živilo najprej olupimo, ga prežemo in položimo s plosko stranjo na desko ter nadalje obdelamo.

Nasvet je, naj bi nože imela gospodinja vedno dobro nabrušene in shranjene v predalu ločeno od ostalih pripomočkov. Nože pomivamo v manj vroči vodi kot ostalo posodo in vedno tudi ločene od nje. Do veliko

nesreč pride pri otrocih, ki si sami pripravljajo sendviče. Kruh-kov različnih oblik med rezanjem nikoli ne držimo v roki, ampak jih položimo na desko, prste položimo na vrhno plast in med vodoravnim rezanjem rahlo pritismo. Otroci naj se učijo ravnanja z noži le v naši prisotnosti.

Do hujših odrgnin lahko pride pri ročnem strganju zelenjave na zastarelih strgalnikih. Obvarujemo se, če živilo med strganjem držimo s papirjem ali ga ovijemo s plastično folijo. Tudi na štedilniku je vrsta nevarnosti, zato ročaje ponev obrnemo vedno navznoter, najbolje pa je, da štedilnik zavarujemo s prirejenim ograjico. Predale, ki jih majhni otroci zelo radi odpirajo, opremimo z majhno napravo, ki jim onemogoči poteg predala. Poleg hitro vnetljivih maslačob pa se vnašajo tudi na plošči pozabljene kuhinjske krpe. Ob štedilniku imejmo obešeno protipozarno krpo, v bližini pa gasilni aparat. Pri pokvarjenih električnih aparatih pa naj velja, da se popravila ne lotevamo sami, temveč ga prepustimo pooblaščenemu serviserju.

Odpri Škrabčevo rojstno hišo

Vrhunec prireditve v počastitev 80. obletnice smrti jezikoslovca p. Stanislava Škrabca - Ribnica pridobila nov muzejski prostor - Hišo odprl minister za kulturo Jožef Školč

RIBNICA - Prireditve, ki so jih v Ribnici pripravili v počastitev 80. obletnice smrti jezikoslovca p. Stanislava Škrabca, so vrhunec dosegle minuli vikend. Filharmonični orkester, zbor Consortium musicum in solisti so v soboto v ribniški cerkvi izvedli Mozartov Requiem, v nedeljo pa so po maši zadušnici, ki jo je daroval frančiškanski provincial p. Stane Zore, odprli še prenovljeno Škrabčevo rojstno hišo v Hrovači.

V navzočnosti številnih znanih imen iz slovenskega političnega, cerkvenega in znanstvenega področja je hišo slavnostno odprl minister za kulturo Jožef Školč. Poudaril je, da gre za pomemben objekt kulturne in stavbne dediščine, kakršnega tako po zamisli preureditve v muzej, virih financiranja in načinu prenove v Sloveniji v zadnjih letih ne poznamo. Pri obnovi so sledili želji, da bi predstavili življenjski utrip na podeželju v obdobju med obema svetovnima vojnama, da je v hiši nekoč živel p. Stanislav Škrabec pa je predstavljeno v ohranjenih spominskih družine na znamenitega sorodnika.

S prenovno stavbo, ki jo je financiral Škrabčev sorodnik Janez Škrabec, so pričeli pred dvema letoma. Pomeni začetek uresničitve velikopoteznega načrta preureditve celotne, nad 200 let stare domačije v muzejski prostor, ki ne bo le pomnik preteklega obdobja, ampak središče lokalnega in in širšega kulturnega dogajanja. Že sedaj muzejska zbirka v notranjosti v celoti prenovljene hiše obse-

ga preko 600 predmetov, kar je, kot je povedal konzervator Vito Hazler s Filozofske fakultete v Ljubljani, toliko, kot obsegajo zbirke obstoječih pokrajinskih muzejev.

O p. Stanislavu Škrabcu, ki sta mu, kot je dejal ribniški župan Jože Tanko, življenjsko pot zaznamovali vera in ljubezen do matere jezika, je obširneje spregovoril akademik prof. dr. Jože Toporišič. O tem našem največjem jezikoslovcu 19. stoletja, ki ga v tem stoletju prekaša le Fran Ramovš, je dejal, da je utemeljil naše moderno pravorečje, da pa tega, žal, danes na naši televiziji "zelo kvarijo".

M. LESKOVŠEK-SVETE

OTVORITEV ŠKRABČEVE HIŠE - V muzejski prostor preurejeno Škrabčevo rojstno hišo v Hrovači je odprl minister za kulturo Jožef Školč (Foto: M. L.-S.)

SREČAVANJA JOŽETA ZUPANA - Minuli ponedeljek se je Bralno društvo Slovenije s podružnico za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje sestalo v osnovni šoli dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu, kjer so predstavili dve novi knjigi: Hoja z bralci dr. Kristine Brenkove in Srečavanja Jožeta Zupana. Prva govori o avtoričinih vtisih s srečanj z mladimi ob bralni znački, druga pa je zbir pogovorov s 27 znanimi osebnostmi. Ob tej priložnosti je bila na ogled razstava portretnih skic akademskih slikarke Melite Vovk. Že pred tem pa je bilo srečanje učencev z dramatikom in pisateljem Tonetom Partličem. (Foto: P. Perc)

JAZZ PRI SLONU

NOVO MESTO - Za ljubitelje jazza se obeta zanimiv glasbeni večer v kava baru Pri slonu, kjer bo v soboto, 17. oktobra, ob osmih zvečer nastopil mednarodni jazz kvartet, v katerem igrajo: tenorsaksofonist Igor Lumpert, kontrabasist Nicola Matt, bobnar Howard T. Doody in kitarist Igor Bezget.

Likovno razgibana Luna

V galeriji Luna se je začela razstavna sezona - Na prvi razstavi fotografije Maria Gregoriča

NOVO MESTO - V galeriji Luna so z otvoritvijo fotografske razstave Maria Gregoriča v četrtek, 8. oktobra, zvečer začeli letošnjo jesensko-zimsko razstavno sezono, v kateri se bo ljubiteljem fotografije, grafike in slikarstva predstavilo osem ustvarjalcev, med njimi večina domačinov.

Prvi razstavljalec fotograf Mario Gregorič, doma iz istrskega kraja Sočerga, živi in dela pa v Ljubljani, je star znanec Luninega razstavišča, saj je tu postavil že svojo tretjo razstavo. Tudi na sedanjih se potrjuje predvsem kot fotograf z reportersko žilico in kot ljubitelj množičnih prireditev. Razstavil je fotografije, ki jih je posnel na rockovskem festivalu Zgaga v Hotiču pri Litiji predlan-

Srečko Adamovič nagajuje z razstaviščno dejavnostjo v Luni.

skem in lani. Njegova kamera ni lovila na film nastopajočih, se pravi glavnih junakov dogajanja, ampak brezimne posameznike ali skupinice, ki so kot nekakšni samotni človeški otočki v množici ali zgrudeni v spanec od glasbe, pijače in še česa, ali zatopljeni v pogovor, ali začarani z bližino ljubeča oziroma ljubljene. Gregorič se tudi zvesto drži klasičnih fotografskih tehnik, med povečavo ne posega v posnetek in seveda prisega na črno-belo fotografijo.

"Za Gregoričem bo v Luni gostoval akademski slikar Banfi s svojim stripom, nato bo na sporedu alpinistična razstava s predavanjem o vzponu na Ama Dablan, s katerim je povezano ime pokojnega novomeškega alpinista Vanje Furlana, sledila bo razstava in predavanje alpinista Markoviča iz Straže, potem bo akademska slikarka Nataša Mirtič s Sel pri Dolenjskih Toplicah razstavila grafike, sledili pa bosta še dve razstavi grafik najmlajše generacije akademskih slikarjev," pravi Srečko Malovič, ki skupaj z Ireno Adamovič vodi galerijo Luna.

Lanska sezona je bila uspešna, obisk se je povečal, zanimanje za razstave kažejo predvsem mladi, srednješolci in študentje, in kot opaža Malovič, obišče galerijo tudi kak starejši obiskovalec, ki ga v ta del mesta zvabi sprehod ob Krki.

M. MARKELJ

Dirk Heij ob skulpturi Rast, ki jo je daroval novomeški bolnišnici.

umetnik. V Novem mestu razstavlja prvič, predstavlja pa se z izborom slik, grafik, risb in skulptur, torej z vsemi likovnimi zvrstmi, s katerimi se kot ustvarjalec izraža. Jožef Matijević iz Dolenjskega muzeja je v svojem nagovoru označil Heija kot izvrstnega, vsestranskega likovnega umetnika, ki ustvarja vsebinsko razumljiva in visoko kakovostna dela. MiM

DEJALI O BIENALU SLOVENSKE GRAFIKE

Tu je doma kvaliteta

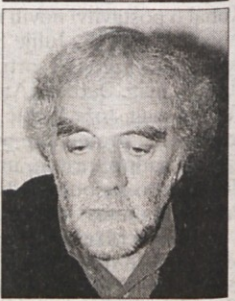
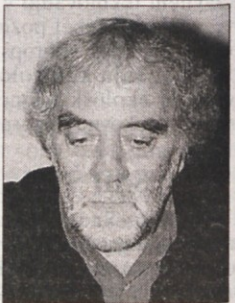
Otvoritveni del 5. bienala slovenske grafike Otočec - Novo mesto je mimo, pozornost javnosti ne priteguje več slavnostno dogajanje, ampak umetnost sama, dela slovenskih in ameriških grafikov na razstavah v gradu Otočec oziroma v Kostanjevici, ki so na ogled prav po zaslugi bienala. O tej nedvomno pomembni likovni prireditvi so mnenja strokovnjakov in nestrokovnjakov različna, gotovo pa so v paleti mnenj posebej zanimiva razmišljanja tistih, ki niso le poznavalci slovenske, ampak svetovne grafike in sploh širšega likovnega dogajanja.

Prof. dr. Konrad Oberhuber, direktor Albertine, z Dunaja: "Polemike o nepotrebnosti novomeškega bienala slovenske grafike, češ da zadošča mednarodni grafični bienale v Ljubljani, so povsem odveč. Ozreti se moramo namreč tudi vas, ne samo v svet. Samo na novomeškem bienalu lahko doživimo pravo podobo sodobne slovenske grafike, zato je zame kot direktorja Albertine, ustanove, ki velja za najpomembnejšo zbirko grafične umetnosti vzhodne in srednje Evrope, bienale izjemnega pomena. Na njem sem spoznal največje slovenske umetnike ne le prek njihovih del, ampak mnoge tudi osebno, in lahko sem sam izbral dela za odkup za Albertino."

Prof. dr. Joel S. Eide, umetnostni zgodovinar, direktor Northern Arizona University Art Museum and Galleries: "Ko v Združenih državah Ameriki govorimo o grafični umetnosti po svetu, ne govorimo dneimo le o francoski ali nemški grafiki, ampak omenjamo tudi slovensko grafiko. Slovenije je postala poznana kot središče tehnično izjemno dobre grafične umetnosti. Tu je doma kvaliteta, tu je doma izvrstna produkcija, kar dokazuje tudi sedanja bienalna razstava slovenske grafike, ki je izjemno kvalitetna, fina, tehnično, imaginacijsko, sploh v vsakem pogledu."

Enzo di Martino, likovni kritik iz Benetk: "Z grafiko se že dolgo ukvarjam kot publicist. Slovenska grafika je zame ena najboljših na svetu. Poznam jo že dolgo, kakih trideset let, spremljam in spoznavam pa jo tudi na bienalnih razstavah slovenske grafike. Čeprav so nekateri veliki grafični bienali po svetu v krizi, pa mislim, da za slovenskega to ne velja. Verjamem vanj, ker je zelo zanimiv, programsko zelo natančno določen in je ravno pravljen po obsegu. Upam, da bo gost prihodnjega, 6. bienala italijanska grafika."

Prof. Branko Suhý, predsednik bienala: "Novo mesto je z bienalom dobilo nekaj najpomembnejših likovnih razstav v vsej svoji zgodovini. Poleg razstav sodobne slovenske grafike in gostujočih hrvaških, avstrijskih in zdaj še ameriških grafikov so bile na ogled tudi umetnine svetovnih mojstrov Goye, Rembrandta, Picassa, Friedlanderja, Johnsa, Tapiasa in Vedove, na letošnjem bodo Dürerjevi lesorezi, vendar pa vse te razstave Novomeščanov niso pritegnile. V tujini so pred vhom na take razstave dolge vrste, pri nas pa je bilo obiskovalcev malo. Če tako slavna imena ne pritegnejo, potem je pri nas res nekaj hudo narobe z odnosom do umetnosti."

ZVOKI ŠESTIH STRUN

BREŽICE - Glasbena šola Brežice je v torek, 13. oktobra, zvečer priredila na gradu Mokrice kitarški koncert pod naslovom Zvoki šestih strun. Ljubiteljem glasbe so se predstavili Igor Sakač, Goran Mandžuka, Iztok Fifnja in Maja Račič.

SIMPOZIJ O ŠKRABCU

NOVA GORICA - Frančiškanski samostan Kostanjevica v Novi Gorici v sodelovanju s Slavističnim društvom Slovenije prireja v četrtek in petek, 15. in 16. oktobra v okviru Škrabčevih dnevo 3. simpozij o delu tega znamenitega slovenskega jezikoslovca, doma iz Hrovače pri Ribnici. Tema simpozija so Škrabčeve preise, polemike in portreti.

JUŽNI POVRATNIK

NOVO MESTO - Danes, 15. oktobra, ob šestih zvečer bo v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca predstavitev knjižne novosti založbe Devana. Avtor Ivan Cimerman in založnik Tone Peršak bosta predstavila biografski roman Južni povratnik.

ZA PETDESETLETNICO

NOVO MESTO - V soboto, 17. oktobra, bodo v zasebni galeriji Škof odprli razstavo likovnih del slikarke Jožice Škof in tako počastili njeno srečanje z Abrahamom. Na kulturnem večeru ob odprtju razstave bodo sodelovali pesnik Smiljan Trobiš, Kamniški koledniki ter skupina Zarja in Sonce.

V harmonijo prezrcaljen svet

Pri slonu v Novem mestu so odprli razstavo barvnih fotografij Kamnita pripoved Boruta Kokola

NOVO MESTO - Med fotografske ustvarjalce, ki delujejo v Novem mestu, se kot novo ime s svojo prvo samostojno razstavo vpisuje 29-letni Borut Kokol. Javnosti se predstavlja v kava baru Pri slonu, kjer so prejšnji četrtek, 8. oktobra, zvečer odprli razstavo njegovih barvnih fotografij. Na otvoritvi je nekaj besed o avtorju povedal Sebastian Podobnik, ki je prebral tudi svojo pesem, navdihnjeno od razstavljenih fotografij, za glasbeno doživetje pa je poskrbel Tomaž Zorko, ki je ob kitarški spremljavi odpel nekaj svojih skladb.

Kokol, ki se s fotografijo ukvarja osem let, odkar je iz rojstne Metlike prišel v Novo mesto, je Pri slonu razstavil cikel 17 barvnih fotografij pod skupnim naslovom Kamnita pripoved. Gre za likovno zanimive stvaritve, ki so fotogra-

fije nekako pogojno, saj z njimi avtor ne podaja tako ali drugače na film zabeleženega dogodka ali prizora, ampak mu je fotografski posnetek le izhodišče za tvorbo

Borut Kokol med fotografijami svoje prve samostojne razstave.

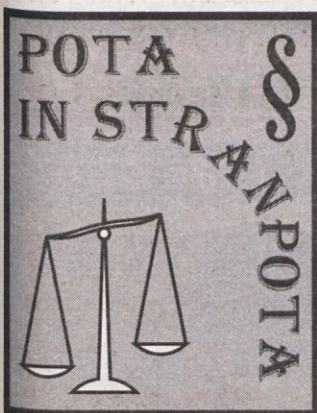
simetričnih barvnih vzorcev, ki delujejo izredno dekorativno, spominjajo pa na mandale, simbolične diagrame vesolja, znane iz japonske, kitajske in tibetanske umetnosti, oziroma če ostanemo na domačih tleh, na kaleidoskopske sličice. Cikel je nastal načrtovano. Kokol je letos poleti fotografiral zanimive naravne oblike od dežja in vetra razjedjenih skal na Krasu in na Dolenjskem, posnetke pa je potem v temnici trikrat prezrcalil na skupno fotografsko ploškev ter tako dobil harmonične barvne vzorce. Razstava Kamnita pripoved, katere glavni pokrovitelj je Foto Asja, bo kasneje gostovala še v Metliki.

M. MARKELJ

Odpri se

Knjižica pesmi Franca Umka

STRAŽA - Da smo Slovenci res narod pesnikov, ne potrjuje le množina pri najrazličnejših založbah izdanih pesniških zbirk, ampak tudi samozaložniški poskusi, ki jih ni tako malo, ostajajo pa zvečine neopaženi. Med takimi samozaložniškimi dejanji v našem ožjem okolju je tudi knjižica pesmi Odpri se, ki jo je letošnjega avgusta v samozaložbi izdal Franc Umek iz Straže. S pomočjo sina Iztoka je natisnil nekaj deset izvodov svojega pesniškega prvenca, namenjenega predvsem znancem in prijateljem kot knjižna zahvala za vse, kar so mu lepega pripravili ob njegovem srečanju z Abrahamom. Franc Umek je po poklicu pravnik, po rodu Stajerc, na Dolenjskem pa živi že od leta 1971. Pesmi je začel pisati že v šestdesetih letih, ko ga je k literarni ustvarjalnosti spodbudil pesnik Janko Glazer. Intenzivneje je začel pesniti v novejšem času. V knjižici Odpri se je natisnjenih enajst pesmi v zvečine nerimanih, bolj ali manj spretno ukrojenih verzih, ki nezahtevno in jasno sporočilno ubesedujejo tradicionalno motiviko: materinstvo, rodno grudo, lepote ogrožene narave, hrepenenje, osebna doživetja, prijateljstvo ipd. MiM

dežurni poročajo

TELEFONIRAL BO - V sredo, 7. oktobra, dopoldne je prišel nekdo v prodajalno Bing-Bang v novomeškem BTC-ju in ukradel dva prenosna telefonska aparata GSM znamke Nokia. Lastnika trgovine B. U. iz Jelenika je oškodoval za okoli 142 tisočakov.

ŠE OB DVA TELEFONA - Enake želje je imel tudi neznanec, ki je med 6. in 8. oktobrom prišel v prodajalno Telekom Trgovine in v Novem mestu in iz steklene vitrine ukradel dva prenosna telefonska aparata GSM znamke Ericson in Motorola. Trgovino je s tem oškodoval za skoraj 270 tisoč dolarjev.

OB ORODJE - V noči na 8. oktober je prišel nekdo do gradbišča v bližini Vranovičev in ukradel samokolnico, drog za razbijanje kamna in podstavke za kovinsko cisterno. Neznanec je lastnika V. S. z Vranovičev s tem oškodoval za 30 tisoč dolarjev.

po dolenjski deželi

• 40-letni B. V. iz okolice Otočca, ki so ga policisti ustavili prejšnji četrtek okoli pol dveh ponoči, se je zapisal na seznam tistih rekorderjev, ki so napihali toliko alkohola, kot ga marsikdo sploh ne bi prenesel. Alkotest je namreč pokazal kar 4,52 promila alkohola. Ko so ga policisti ponoči ustavili v Smolenji vasi, je skoraj padel iz avta. Odvzeli so mu vozniško in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Zakaj ni poznal meje 0,5 promila, ali vsaj 1,5, da bi se imel izpit, bo moral pojasniti sodniku za prekrške.

• Dan prej nekaj pred tretjo zjutraj je nekaj sivih las dvema policistoma povzročil tudi 35-letni I. R. iz Novega mesta, ki sta ga policista ustavila na Malem Slatniku. Njuno ponudbo, naj pihne v alkotest, je odklonil, sedel v avto in se skupaj s prijateljem odpeljal. Policista pa seveda za njim. Našla sta ga na dvorišču stanovanjske hiše na Ratežu, kjer sta spet poskušala srečo. To je močno razjezilo sopotnika, 43-letnega F. G. z Rateža, ki je začel možema postave groziti, da ju bo ustrelil. Ker so bile njegove grožnje prepričljive, so policisti še istega dne pri njem na podlagi odredbe okrajnega sodišča v Novem mestu opravili hišno preiskavo in našli ter zasegli lovsko puško. Zoper njega so napisali kazensko ovadbo, voznik pa se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

Zasebno varovanje vse pomembnejše

Prihodnji teden posvet o dilemah in vprašanjih v zasebnem varstvu in detektivski dejavnosti

Katedra za varnost pri Visoki policijsko-varnostni šoli 20. in 21. oktobra v Portorožu že drugič organizira posvet o zasebnem varovanju in detektivski dejavnosti v Sloveniji. Tokrat se ji je pri organizaciji pridružil tudi mlado društvo za zasebno varstvo in državljansko samovarovanje.

Letos je organizacijski odbor posveta izdal zbornik razprav z 32 prispevki, ki se lotevajo širokega kroga vprašanj, dilem in problemov iz zasebnovarnostnega področja in detektivskega vsakdana. Srečanje v

Portorožu bo tudi priložnost za drugi občni zbor društva za zasebno varstvo in državljansko samovarovanje, katerega naloga je, da spodbuja in razvija različne možnosti zagotavljanja zasebnega varovanja ter organiziranja individualnega in skupinskega državljanskega samovarovanja. Pri tem naj bi bila po besedah predsednika društva mag. Tomaža Časa osrednja dejavnost društva vplivati na stanje varnosti, opozarjati na najrazličnejše vire ogrožanja, omejevanje in zatiranje varnosti, prispevati k izobraževanju,

izpopolnjevanju in usposabljanju na teh področjih ter sodelovati pri nastajanju ustreznih pogledov na varnost kot pomembno vrednoto v okviru slovenske kriminalne in varnostne politike.

T. G.

NEPOSLUŠNI VOZNIK

KRMELJ - V sredo, 7. oktobra, nekaj pred enajsto dopoldne so policisti v Krmelju ustavili voznika avta Š. K. iz Sevnice. Ker je napihal 2,67 promila alkohola, so mu vožnjo prepovedali. Prepovedi očitno ni spoštoval in je bil že uro kasneje udeležen v prometni nesreči s premoženjsko škodo. Dan in del noči je užival gostoljubje policistov.

SKOČIL NA AVTO

OTOČEC - V nedeljo, 11. oktobra, ob 3. uri zjutraj je nekdo na parkirišču pred diskoteko na Otočcu med prepričnim mimoidoči skočil na osebni avto last K. T. iz Smlednika in poškodoval pokrov motorja, streho in brisalec.

S. M.

GASILSKA VAJA

KRIŽI PRI ŽUŽEMBERKU - V mesecu požarne varnosti je bila v nedeljo, 11. oktobra, gasilska vaja na območju sektorja Žužemberk. Sodelovala so društva iz Ajdovca, Dvora, Hinj, Rebri, Šmihela, Križ in Žužemberka. Na vaji je bilo preko 200 gasilcev, pionirjev, mladincev in vaščanov. Žal se vaje v Križih ni udeležila ekipa GRC Novo mesto, ki je sicer vsako leto pokazala novosti in aktivno sodelovala pri vaji. Gasilci bodo v mesecu požarne varnosti učencem pokazali svoje delo, opremo in domove. Veliko pozornosti bodo še naprej posvečali izobraževanju, tako da bo še letos pri Gasilski zvezi Novo mesto organiziran tečaj za izprašanega gasilca in tečaj za nižje gasilske častnike.

USODNO PREKRIVANJE STREHE

VELIKI PODLJUBEN - V petek, 9. oktobra, je 58-letni J. G. iz Birčne vasi pomagal prijatelju pokrivati streho na novi hiši. Okoli 17. ure je stal na tramu, nato pa je pri prestopanju zgrešil desko pod tramom in padel okoli 3 metre globoko na betonsko ploščo. Hudo poškodovanega so odpeljali v bolnišnico, kjer je naslednjega dne umrl.

Žrtvam na voljo vse dni 24 ur na dan

NOVO MESTO - Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj, ki deluje ob pomoči 11 enot, tudi v Novem mestu in Sevnici, je začel delovati že julija letos, in čeprav temu nacionalnemu poskusnemu projektu ni bila namenjena velika medijska pozornost, je že jasno, da je upravičil svoj obstoj. Še več:

• V Novem mestu ima Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj sedež na Florijanovem trgu 2 (prej Prešernov trg 2), kjer sta svetovalki Ilonka in Brigita dosegljivi med 8. in 20. uro. Pokličete ju lahko tudi na telefon 068 323 039. Če v pisarni ne bo nikogar, vas bo centrala avtomatsko prevezala na telefon dežurnega svetovalca, ki je žrtvam na voljo 24 uro dnevno.

pokazalo se je, da ljudje, ki so žrtve katerekoli kazniviga dejanja, prekrška ali tistike, takšno pomoč potrebujejo. "Žrtev je vsak, ki se počuti kot žrtev, tudi če tak občutek izvira iz ekonomskega ali socialnega položaja. Veliko stisk, s katerimi se obračajo občani na naše svetovalce, izvira iz med-sosedskih sporov, nasilja v družini in podobno," pravi vodja projekta Desa Orel in opozarja, da se morajo žrtve zavedati svojih pravic. Vsem, ki se obrnejo po pomoč na center, skušajo posebej za to usposobljeni svetovalci pomagati s pogovorom, z nasvetom, moralno podporo, kam po pomoč, vsekakor pa ne bodo sprejemali odločitev v imenu žrtve.

T. G.

Desa Orel

Zaradi mamil za zapahe še dva mladeniča

Srečka Bregača in Andreja Rešetiča sodišče spoznalo za kriva neupravičene prodaje mamil, Daria Markežiča pa je oprostilo - Je policija pri izvajanju posebnih metod in sredstev delala v skladu z zakonom?

NOVO MESTO - Prejšnji teden se je na novomeškem okrožnem sodišču nadaljevala in zaključila glavna obravnava zoper 34-letnega Srečka Bregača iz Škocjana, 27-letnega Andreja Rešetiča iz Grobelj pri Šentjerneju in 35-letnega Daria Markežiča iz Kopra, ki jih je obtožba bremenila kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili.

Obtoženi Bregač je svoje dejanje priznal in ga obžaluje, v posle z mamili pa se je podal zaradi finančnih težav, v katere je padel potem, ko je prijatelju posodil 40 tisoč mark, ki jih je ta vložil v diskoteko Trdnjava. Diskoteka je propadla, Bregač pa je izgubil denar. Kot je na prejšnji obravnavi povedal Bregač (ta ima 1- in 5-letnega otroka), mu je prijatelj začel ponujati posel z mamili, češ da bo tako dobil nazaj svoj denar. Na takšno izsiljevanje, kot je dejal, dolgo časa ni pristal. Ljudi, ki so se ukvarjali s tem poslom, je spoznal na Dobu, ki je po njegovi oceni tovarna kriminala.

Tako Bregač kot njegova zagovornica sta opozorila, da bi bilo potrebno oceniti, ali je policija delovala v skladu z zakonitimi določili zakona o kazenskem postopku, ki izrecno pravijo, da z navideznim odkupom policija ne sme izvajati kriminalne dejavnosti oziroma

napeljevati k storitvi kazniviga dejanja. Pri tem bi bilo namreč potrebno upoštevati tudi sodbo Ustavnega sodišča, s katero so razveljavili posebne ukrepe in obrazložili posebne pogoje, ki jih morajo sodišča upoštevati, ko izdajajo odredbe za uvedbo posebnih ukrepov. "Obtoženi Bregač je prepričan, da ga je k posredovanju pri prodaji heroina napeljala policija z nastavljenimi vabo," je dejala odvetnica in dodala, da je zanimivo, da se je policija poslužila tajnega sodelavca šele po 15. januarju letos, ko po prepričanju obrambe za podaljšanje ukrepov ni bilo več podlage, saj bi ga lahko prijeli na podlagi nezakonite dejavnosti 15. januarja. Tudi v tem pogledu je bilo podaljševanje izvajanja posebnih ukrepov nezakonito in v smislu navodil in pogojev, ki so opredeljeni v sodbi ustavnega sodišča nedopustno. Posebni ukrepi bi namreč morali biti omejeni na čim

krajši čas, zato je po prepričanju obrambe policija prekoračila pooblastila. Bregač je opozoril še na eno pomankljivost aktivnosti policije, saj ne odkrije glavnih organizator-

• Srečku Bregaču je sodišče izreklo kazen dve leti in pol zapora, preklicalo pa je tudi pogojni odpust, saj je očitana mu kazniva dejanja storil v času pogojnega odpusta, ko je bil obsojen za enako kaznivo dejanje. Tako mu je izreklo enotno kazen tri leta in pol zapora. Andreja Rešetiča je sodišče obsodilo na eno leto in tri mesece zapora, Daria Markežiča pa je oprostilo, saj ni dokazov, da je storil očitano kaznivo dejanje. Sodba še ni pravomočna, na višje sodišče pa je že romala pritožba zaradi podaljšanja Bradarčevega pripora, ki ga je senat izrekel zaradi ponovitvene nevarnosti.

jev, to je vrhov prekupevalske mreže, pač pa odkriva le najnižje oziroma manj pomembne člene.

Andrej Rešetič, ki se v preiskavi ni hotel zagovarjati, je tokrat povedal, da očitkov iz obtožbe ne prizna,

ker o mamilih ni vedel ničesar, niti tega ne, da naj bi bil avto šifra za mamilo. Obtoženi Markežič je poudaril, da je kilogramski zavitek trave kupil izključno za svojo uporabo, obramba pa je ob tem opozorila še na zavrženo ovadbo zoper Benedičiča in Majeriča s strani tožilstva v Kranju, ki se je v bistvu nanašala na isto dejanje in isto mamilo.

Tričlanski senat je po zaslišanju več priči in na podlagi izsledkov posebnih metod in sredstev (nadzorstvo in snemanje telefonskih pogovorov, policijsko sodelovanje, opazovanje, sledenje, slikovno snemanje in navidezni odkup) spoznal, da je Srečku Bregaču in Andreju Rešetiču kaznivo dejanje dokazano. Tako sta po predhodnem dogovoru z neugotovljenim dobaviteljem in preprodajalcem konoplje, da proti nagradi poiščeta kuppe zanj, v njih pripeljeta k njemu, ta dogovor izpolnila 14. in 15. januarja, Srečko Bregač pa je sam dvakrat prodal heroin tajnemu policijskemu sodelavcu, prvič 11. februarja na Otočcu (za 100 gramov je dobil 6.700 mark), drugič pa 4. marca v Dobruški vasi (104 grame heroina za 7.000 mark).

T. GAZVODA

MLADENIČA ZMOTILI PRI POČITKU - D. L. iz Artič je bil v petek, 9. oktobra, očitno kar precej utrujen, saj je zgodaj zjutraj s katro ustavil ob cesti nasproti vulkanizerja v Žabji vasi in v avtu spal. Po kakšni uri ga je zmotil voznik tovornjaka s prikolico, ki zaradi katere ni mogel speljati iz Drgančevja. Mladi voznik katere se je hotel umakniti, vendar avta ni obvladal. Avto je zaneslo na drugo stran ceste, takrat pa je nasproti pripeljal tovornjak. Trčenje je bilo kljub umikanju tovornjaka neizogibno. Artičan se je lažje poškodoval, v krvi pa je imel 1,37 promila alkohola. (Foto: T. Gazvoda)

Prodal je ukraden avto

Policisti prijeli storilca, ki je osumljen več kaznivih dejanj v Novem mestu, Dolenjskih Toplicah in Kopru

NOVO MESTO - 19-letni S. Š. iz Soteske je utemeljeno osumljen kazniviga dejanja tatvine, ker je v noči na 25. september na parkirišču v Straži ukradel katrco, katere lastnik je A. K. iz Straže. Osumljenec se je z ukradenim avtom odpeljal v vikend v Zagorico pri Velikem Gabru. Preko Salamonovega oglašnika je našel v Šentjerneju kupca in se z njim 26. septembra sestal v Trebnjem. Kupec se je odločil, da bo avto kupil za 1.200 mark, zato je hotel od osumljenca osebno izkaznico, da bo lahko napisal kupoprodajno pogodbo.

Ker mu je prodajalec rekel, da osebne izkaznice trenutno nima pri sebi, je kupec napisal kupoprodajno pogodbo, v kateri je tudi omenil, da izroča prodajalcu aro v višini 5 tisoč dolarjev, razliko pa bo plačal ob prepisu lastništva. Še istega dne je kupec našel v avtu prometno dovoljenje na ime S. K. in ga poklical po telefonu. Ta mu je povedal, da je avto

ukraden, zato je kupec takoj obvestil policiste, ki so avto in dokumente zasegli. Policisti so 27. septembra izsledili osumljenca, ko mu je zmanjkalo goriva v osebni avtu in ga je parkiral pred Abanko na Rozmanovi ulici v Novem mestu. Prijeli so ga potem, ko se je vrnil do avtomobila in natočil gorivo, ki ga je ukradel iz osebnih avtov v skupnih garažah na Seidlovi ulici v Novem mestu. Policisti in kriminalisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je osumljenec 18. septembra pobežnil iz vojašnice Franca Rozmana v Ljubljani, kjer je bil na služenju vojaškega roka. Na območju Novega mesta in Dolenjskih Toplic je storil vrsto kaznivih dejanj, predvsem vlovov v avtomobile, odkoder je kradel gorivo in avtoradije. Osumljen je tudi kaznivih dejanj na območju UNZ Koper. Kriminalisti so mu odvzeli prostost in ga s kazensko ovadbo privedli k preiskovalnemu sodniku.

T. G.

Vozila na zalogi!
Kratki dobavni roki
za vozila po naročilu!
Ugodni krediti in leasingi -
tudi za podjetja
in obrtnike!

**Nova vozila letnika '97
še posebej ugodno!**

**Super ugodnosti
pri nakupu
lahkih tovornih vozil**

**Volkswagen gospodarska vozila.
Preprosto več prednosti.**

Avtohiša Berus

Podbevškova 1, NOVO MESTO, tel.: 068/325-098, 342-360

Na slovenski trg je pripeljalo novo Volkswagnovo vozilo.

**Vabimo vas, da se nam
v soboto, 17. oktobra 1998,
pridružite na predstavitvi novega vozila.**

Lupo

**Volkswagen -
ko veš, kaj imaš.**

AVTOHIŠA BERUS

Podbevškova 1
Novo mesto

AVTO SLAK

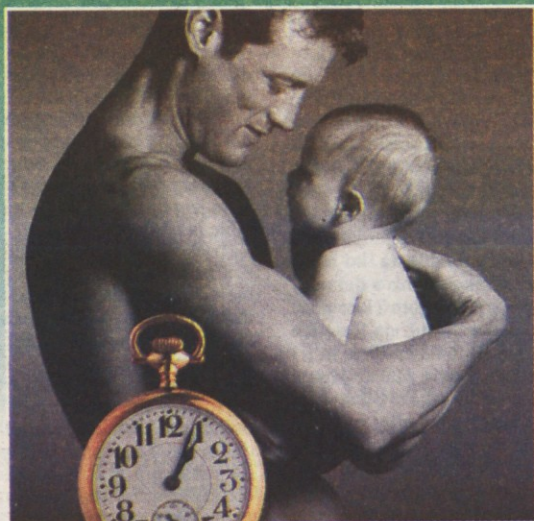
Obrtniška 51
Trebneje

WEISS AVTO

Na bregu 31
Črnomelj

RADANOVIČ

Černelčeva 5
Brežice

**Naj
denar teče v vašo
smer**

RENTNO VARČEVANJE je priljubljen in v svetu zelo uveljavljen način varčevanja, s katerim lahko uresničite Vaše dolgoročne cilje: šolanje otrok, nakup vrednejših dobrin, dodatno pokojnino ali kakšno drugo, sedaj še skrito željo.

VSEM, KI BOSTE SKLENILI RENTNO VARČEVANJE

MED 15. IN 31. OKTOBROM 1998,

ABANKA PODARI PRVI POLOG V VREDNOSTI

10.000 SIT.

Višina naslednjih plogov je Vaša odločitev. Prav tako sami izberete čas varčevanja in način razpolaganja s privarčevanim zneskom.

ABANKA D.D. LJUBLJANA
BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI

kupi mi avto!

kupi mi SAXO

avto, ki vam zleze pod kožo

CITROËN

www.citroen.si
Citroën priporoča TOTAL

Kupite ljubljene osebi avto.

Podarite nekaj, kar bo pospešilo srčni utrip in zapeljalo usta v nasmeh. Ob tem pa boste mirno spali, saj boste vedeli, da se po svojih življenjskih poteh vozi udobno in varno.

Lepo je dobiti darilo in lepo je dati darilo. Zato novi Citroën SAXO.

Ob nakupu novega **SAXO**-ja Vam za Vašo varnost podarimo

4 zimske gume MICHELIN
4 ALU platišča

že za **1.329.000 SIT**
Količina je omejena

NOVI Saxo

deljiva zadnja klop, kodirni ključ, bočne ojačitve vrat, tonirana stekla, napeljava za avtoradio

Supercene v Kovinotehni

od 13. 10. do 24. 10 '98

- PC v BTC novo mesto
- PC v Intermarket centru, Brežice

Glasbeni stolp
PHILIPS
FW 326
(2 x 50 W, dvojni
kasetofon, CD...)

supercena
44.990 SIT

NOVO

Petrolejska peč
SENSTONE SKM 232
moč: 2700 W
ogrevanje od 25 do 35 m
poraba goriva 0,27 l/h

supercena
33.400 SIT

Plinski kotel
VAILLANT
VGV
240E

- nazivna moč:
24 kW
- izkoristek do 91 %

supercena
164.900 SIT

Termo okno
supercena

od **20.189 SIT**
dalje

S Kartico Kovinotehna
4 - 5 % gotovinski
popust!

Še več izdelkov po Supercenah boste našli v našem novem Superceniku, ki ga dobite po pošti in na vseh prodajnih mestih Kovinotehne.

KOVINOTEHNA

Nemogoče je mogoče

RENAULT

REVOZ d.d.

Iščemo več sodelavcev za področje

INFORMATIKE

Od kandidatov pričakujemo:

- visokošolsko ali višješolsko izobrazbo (smer informatika)
- nekaj let delovnih izkušenj na področju programiranja

Kandidati z znanjem francoskega ali angleškega jezika imajo prednost.

Kaj ponuja Revoz?

- raznoliko in ustvarjalno delo
- sodelovanje v mednarodnih projektih
- dodatno izobraževanje
- stimulativno nagrajevanje
- delo z najnovejšo računalniško tehnologijo

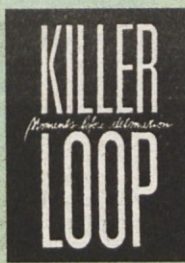
Delovna mesta so v Novem mestu.

Če vas področje informatike zanima in ustrežete zahtevam, pošljite svojo prijavo s kratkim življenjepisom v **8 dneh** na naslov:

Revoz d.d., Personalna direkcija, Belokranjska 4, 8000 Novo mesto.

TOMAS SPORT 2

**TOMAS
SPORT 2**

SVETOVNE BLAGOVNE ZNAMKE ŠPORTNE OBUTVE IN TEKSTILA
PO NEVERJETNIH CENAH

TOMAS SPORT 20x v Sloveniji

TOMAS SPORT: **METLIKA**, TPC-Ghetto

TOMAS SPORT: **NOVO MESTO**, Rozmanova 12

TOMAS SPORT: **SEVNICA**, Planinska 5; **BREŽICE**, Cesta prvih borcev 20

V sadovnjakih na Brezovici in v Klevčevžu
tako potrebujemo
večje število obiralcev jabolk.
Vse informacije dobite
pri Mercatorju-KZ Krka
na številki 0609/646-280.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

*En hlebec kruha lahko odkrije slovenskega Einsteina.
Hej, morda pa kar 50 Einsteinov.*

Petdeset mladih brihtnežev si namreč močno želi, da boste v tednu med 9. in 16. oktobrom nakupili kar največ

izdelkov Žita. V teh dneh bo namreč del denarja od vaših nakupov romal naravnost v Žitov sklad za štipendiranje

nadarjenih dijakov. In čez nekaj let... Kdo ve? Med slastnimi bonboni , testeninami ,

žvečilnimi gumiji in dobrotami, ki se skrivajo pod imeni , ,

HOKUS

natura

in

GORENJK

, vam res ne bo težko izbrati.

7 DOBRIH DNI ZA 50 ŠTIPENDIJ od 9. - 16. oktobra.

ZITO

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Novomeška bolnišnica v očeh bolnika

Dol. list št. 40, 8. oktobra

Ko sem se zdravil na internem oddelku bolnišnice, sem sklenil opozoriti na nemogoče razmere glede hrupa in smrada, ki ga ustvarja skoraj nepretrgani promet skozi bolnišnico. To je bil tudi moj glavni namen. Pri tem nisem "stresal srda" na nikogar. Niti z besedo nisem omenil dela občinske uprave ali kakršnekoli zamere sedanjemu županu, kar mi očita g. Dvornik. Dobro mi je znano, da sanacija razmer ni le občinska zadeva. Pobuda pa le mora priti od spodaj. Menil sem, da bi se nekdo, ki je v bolnišnici delal desetletja, aktivno zavzemal za rešitev problema. Zato pa mi je g. Dvornik podtaknil "poceni predvolilni pamflet".

Zakaj je pri tem omenil pred leti nastale rdeče številke, ve le on. Sanacija v bolnišnici je pokazala, da ni bilo nobenih zlorab, ki bi zahtevale kadrovske spremembe. Katera bolnišnica pa ni bila kdaj v rdečih številkah? Za bolnika to ni pomembno, on ocenjuje ustanovo le po zdravstveni in splošni oskrbi. V tem pa je gotovo bil dosežen napredek, naj omenim le tabletni sistem delitve hrane.

Menim, da je moj prispevek dosegel svoj namen. Saj je g. Dvornik pojasnil nekatere zadeve, zato upam, da se bo kaj premaknilo. Poudarjam pa, da je človeku vseeno, ali je cesta občinska ali republiška, obe enako onesnažujeta okolje.

Ob koncu še menim, da si županski kandidati svoj ugled pri volilcih ustvarjajo predvsem s svojim delom, zaupanjem in dobrimi odnosi z ljudmi ter splošno razgledanostjo, ne pa z mnenji posameznikov.

JOŽE PEKOLJ
Novo mesto

Sramoten županov izpad

Dol. list št. 40, 8. oktobra

Da vse skupaj ne bo prikazano samo enostransko, skozi lažno in grobo potvarjanje resnice s strani "famoznega" in vsemogočnega novinarja Andreja Bartlja, ki (mimo grede) sploh ni bil na prizorišču dogajanja, želim, spoštovani bralci Dolenjskega lista, v obrambo svoje osebnosti in funkcije županstva, da prisluhnete in prebere-

te, kaj se je v resnici zgodilo.

Kmalu po končani otvoritveni slovesnosti grafičnega bienala na Otočcu sem v razgovoru s poslancom Janezom Mežanom (minister Školj je že odšel na ogled razstave) opazil, da me fotoreporterka Nedela Alenka Žavbi pod taktirko in po navodilih novinarja Aleksandra Luca vztrajno in vsiljivo "lovi" v svoj teleobjektiv. Mirno sem stopil k njej in jo vprašal, kdo je in za katero časopisno hišo dela. Povedala je, da je od Nedela. Z ozirom na moje slabe izkušnje z Delom sem zato Žavbiji povedal, da ne želim fotografiranja. Razkačena je hitela zatrjevati, da je na javni prireditvi in da lahko počne, kar hoče. Vrnil sem se k poslancu Mežanu in opazoval, kako vljučno so medtem pristopili k najstarejšemu kandidatu za župana dr. Tonetu Starcu in ga fotografirali brez težav. Potem je Žavbija brez pozdrava in opravičila (grobo je prekinila razgovor z Mežanom) pomolila pred mano vabilo na bienale, za katero je nisem niti spraševal. Ker je spet vztrajala z vabilom, govorec: "Vidite, imam vabilo", sem ji mirno dejal, da je vse lepo in prav, da pa se ne želim fotografirati. Žavbiji sem še zaželel lep večer. Oddaljila se je za nekaj metrov in me ponovno vztrajno s premikanjem stojišča lovila v teleobjektiv. Ponovno sem stopil k njej, z levo roko prekril objektiv in rekel, da ne želim fotografiranja. Začela je vrščati, da se je ne smem dotikati in da gre za fizični napad, medtem pa me je zmerjala s klovnom. Stala sva blizu drug drugega in to je vse. Nisem planil proti njej, nisem zgrabil njenega fotoaparata, nisem je s silo odrinil in nisem vpil, naj se pobere proč, kot je lažno zapisal Bartelj. Nasprotno, ko sva z Žavbijo stala blizu, je to opazil direktor Krkinih Zdravilišč Vlado Petrovič in skušal ugotoviti, za kaj gre. Žavbija mu je hitela dopovedovati, da sem jo fizično napadel in da naj me vrže ven, sam pa sem mu povedal, da me je zmerjala s klovnom in da se ne želim fotografirati. Po teh besedah sem se Petroviču zahvalil, da so mi uničili dan, in mirno odšel domov.

Naj še povem, da dekle (Žavbija) ni bilo nič prestrašeno in ni se je bilo potrebno nikamor oprijeti (ujeti), (da ne bi padla?) in ni pritrjeno klicala na pomoč. Nasprotno, dekle je vpilo, da sem klovn in da me naj (Krkaši) vržejo ven. Tudi direktor Petrovič me ni skušal odvleči stran in sam se nisem imel nikomur iztrgati, kot nesramno opisuje Bartelj, ki še doda, da sem vse skupaj poslal v k...! To je višek nesramnosti s strani Bartlja in čista izmišljotina. Z vsi odgovornostjo zatrdim, da nisem nikoli nikogar poslal v k...! Vsi vedo, da to ni moj slog izražanja! Žavbi je, direktorja Petroviča in zbranih na Otočcu nisem nikamor pošiljal! To Bartljevo žaljivo podtikanje pretega vse meje razumnosti in dopustnosti. Zato Andreja Bartlja pozivam, da se mi na istem mestu v Dolenjskem listu javno opraviči, in mu bom vse z veseljem odpustil. V nasprotnem primeru bom moral za doščenje iskati na sodišču.

Župan
FRANCI KONCILIJA

Škofovsko pastirsko pismo

Dol. list št. 40, 8. oktobra

Pismom duhovnika Jožeta Packa s Čateža ob Savi sledim bodisi v Delu ali Dolenjskem listu že vrsto let. Opažam, da žal pogosto odražajo dokaj skrajna stališča. Tokrat pa gre že za pravo potvarjanje, zato se oglašam. Na srečo je Delo v So-

botni prilogi že 19. septembra letos objavilo celotno vsebino Pastirskega pisma slovenskih škofov. G. Pacek je iztrgal iz celote le krajši citat iz zaključka tega pisma, medtem ko celotna vsebina pisma govori o uvažanju verouka, celo o čudnih stališčih Cerkve do razmer v družbi, ki po mnenju sociologa religije dr. Marjana Smrketa v razpravi "Se bo izrodilo, kar se ni zašuštralo?" nad objavljenim pastirskim pismom v isti Sobotni prilogi ni dokazana v nobeni znani raziskavi javnega mnenja oziroma primerjanih sosednjih državah Avstriji ali Italiji. Sploh kaže to celotno študijo dr. Smrketa prebrati, saj pastirsko pismo utemeljeno zavrača in bi mu s citiranjem delal le silo.

Zanimivo je, da sporne pojave v družbi z njenega obrobja g. Pacek na široko razporeda v svojem pismu. Kar nam je doslej le manjkalo, je bilo, da bi otroke, učence in dijake v časopisih ob objavah njihovih izgedov še žigosali s tem, kdo je kdo, so njegovi starši verni ali ne, kateri so bolj "odštekani"? Pogosto poslušam na slovenskem radiu "Sobotno ragljo". Neverjetno, koliko optimizma veje npr. iz pisem otrok iz osnovne šole Šentruport ali drugih še manjših krajev naše male Slovenije! Kot pravi dr. Smrke v analizi poročil policije ali drugih organov, zadev ne gre posploševati.

Katera Cerkev je našemu narodu dala prvo tiskano besedo? Ali niso morali slovenski protestanti prav zaradi slovenskih "papežnikov" tovoriti prvih slovenskih knjig, med njimi celo Sveto pismo, v sodih, medtem ko jih je prav naslednji

katoliški škof nemalo sežgal? Ob prvem papeževem obisku v Sloveniji so prav zato nekateri pričakovali nekakšno papeževo opravičilo...

Prav mučno je že poslušati katerokoli novo pridigo novega nadškofa dr. Rodeta z novimi-starimi zahtevami do nove obubožane družbe in naroda. Pravi balzam je bilo zato ob koncu minulega tedna slediti izjavam torontskega kardinala Ambrožiča, kako beži od strankarske politike.

Zanimivo je, da je gnev uradne Katoliške cerkve v hudi zamudi, zatem ko je večina šolske zakonodaje že šla skozi slovenski parlament (15. marca 1996, kot celo sami navajajo v pastirskem pismu). Koristneje bi bilo več pogovorov z družinami, posebej pa med starši in otroki, predno sploh prihaja do težav. Tako bomo prenašali mnogo koristnih tradicij našega naroda in ohranili dobre odnose, tako potrebne za vzgojo mladih osebnosti. Naj se sami spravijo z Bogom in družbo takšni kataloški odličniki, kot so avstrijski škof Groer ali naši duhovniki prešustniki, ki niso videli nič slabega, dokler so mlademu fantu plačevali "za spolne storitve". V kakšnem duhu in vzgoji so zrasli ti?

ALFRED ZELENJAK
Boštanj 56

DOLENJSKI LIST vaš četrtkov prijatelj

In nekaj sekund.

Proton Garant Rally je novo, lahko tekoče olje visoke kakovosti z gradacijo 5W-30. Motorju vašega vozila omogoča lažji zagon, miren tek in prihranek pri gorivu. Proton Garant Rally zmanjšuje trenje v motorju in tako poveča njegove zmogljivosti. Motorjna olja Proton so pomagala do naslova državnih prvakov v rallyju tudi vozniku Tomažu Jemcu, sovozniku Matjažu Koroščaku in njunemu Fordu Escortu Cosworthu.

Motorjna olja novih dimenzij.

PETROL

Ker ni podatkov o plačilih, davkarji še enkrat na slepo pošiljajo položnice

Ko sem avgusta dobila položnico za plačilo posočnine, kot so ljudje krajše poimenovali pomoč ljudem v porušeni Posočji, sem v prvem trenutku pomislila, da bi denar dala kar enemu od nesrečnikov. Tako bi bila vsaj prepričana, da je pomoč zares prišla v prave roke. Potem sem se 15. septembra raje odločila za plačilo na način, ki ga je od mene zahtevala država, in upala, da si bo lahko z denarjem kdo od prizadetih čimprej pomagal.

A pretekli teden, ko sem na plačilo posočnine že pozabila, sem od metliške izpostave Davčne uprave Republike Slovenije prejela obvestilo, v katerem mi sporočajo, da sem jim 6. oktobra še vedno dolžna posočnino, ter me pozivajo, da dolg poravnam takoj, sicer ga bodo prisilno izterjali. Med vrsticami je zapisano tudi, da obvestilo velja kot informacija, če sem obvezenost že poravnala. Zame je bila to predvsem informacija, da je pri evidenci o plačnikih posočnine nekje močno zaškripalo. In imela sem prav.

Vodja metliške davčne izpostave Josip Fabina je pojasnil, da so šla plačila za Posočje neposredno v državni proračun, medtem ko naj bi njim vsak dan iz Republiškega računskega centra pošiljali podatke o plačnikih. Vendar po enem mesecu niso dobili še nikakršnega seznama, medtem ko so metliški dacarji (in zagotovo ne le oni) dobili z vrha nalogo, da ljudem pošiljajo izterjave za neplačane račune. Fabina je zagotovil, da so v Ljubljano že trikrat poslali zahtevo, naj na tem področju končno naredijo red. A ker ga v Ljubljani očitno ne morejo ali nečesto narediti, so davkarji na slepo začeli pošiljati opomine.

Ob tem se mi poraja vrsta vprašanj. Med drugim, kakšen je red pri razporejanju denarja za Posočje, če ga očitno že pri evidenci plačnikov ni? Se na davčnih izpostavah ne bi mogli upreti zahtevi, da na slepo pošiljajo opomine krajanom in jih potem - nič krivi nič dolžni - slišijo od razjarjenih davkoplačevalcev, ki so pravočasno poravnali dolg? In, ne nazadnje: mar ni bilo poleti veliko nerganja prav zaradi velikih prostorskih stroškov?

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
Metlika

ZVERI V TURIZMU

KOČEVJE - V kočevski knjižnici je bilo 30. septembra predavanje o zvereh kot turistični zanimivosti. Predavatelja sta v uvodu poudarila, da se oddih v naravi, posebno v gozdnem okolju, pri nas vse bolj uveljavlja. Omogočata ga naravna ohranjenost gozdov ter številna divjad in zverjad. Govorila turistična ponudba je na območju Kočevja premalo razvijena, v predavanju pa je bila omenjena možnost, da bi gozdarstvo in gozdarski strokovnjaki s tako dejavnostjo dobili nove naloge in lahko tudi kaj zaslužili. V turistično ponudbo naj bi vključili spoznavanje naravnih znamenitosti, tudi zveri (ris, volk, medved) in to upoštevali tudi pri načrtovanju spremembah občinskega prostorskega plana.

V. D.

KMETIJE VESELI PRIDOBITVE - "Največja investicija Mercatorja - Kmetijske zadruge Stična v zadnjih letih je prenovljena samopostrežna trgovina in trgovina s kmetijskim preprodajnim materialom ter nov nov bife v Radohovi vasi - na Pluski. To je bila že stara želja krajanov, ki smo jo zdaj uresničili," je na otvoritvi v soboto, 3. oktobra, povedala direktorica zadruge Milena Vrhovec. Zgradili so tudi nov nadstrešek za skladiščenje ter urečili prostor za odkup živine. Z gradbenimi deli, ki še niso v celoti zaključena, so pričeli julija letos. O pomenu pridobitve sta spregovorila tudi predsednik zadruge Cveto Zupančič (na sliki skupaj z Vrhovecovo predavateljico ključne poslovodji) in podžupan Ivanške občine Jože Košak, otvoritev so petjem popeli. Sletiški slavčki, s plesom pa šentviška folklorna skupina Vidovo. Sledil je ogled prenovljenih prostorov, trgovci pa so za prve kupce pripravili prijetno presenečenje - žrebanje nagrad za nakup za 1000 tolarjev, ki pa so bile večje. (Foto: L. Murn)

Revozova "polimana" preteklost

Vodstvo Revoza bi moralo povestiti glavo in se nad predstavitvijo krepko zamisliti

Nedolgo tega je novomeški Revoz ob stoletnici tovarne Renault pripravil, po obisku sodeč, zanimanja in posnemanja vredno ogled doslej mnogim očem skritega dogajanja med notranjimi stranmi tovarniških zidov, zraven pa je med zidove atrija grškega gradu pritaknil še pregledno in sila skromno razstavo starejših

Gasilska straža

Pozabljen spomin na opozorila pred bombnimi napadi na Sodražico

SODRAŽICA - Ivan Fajdiga, ki je bil rojen pred 79 leti v Sodražici, kjer kot upokojenec živi poleti, je nosilec spomence 1941. Med vojno in po njej je bil na odgovornih političnih in gospodarskih položajih (celo pomočnik ministra za gozdarstvo in lesno industrijo). Spominja se marsičesa, kar so mnogi že pozabili. O Ivanu in njegovem življenju bomo podrobneje pisali ob njegovi 80. letnici. Tokrat pa naj omenimo le njegov spomin na eno izmed medvojnih dejavnosti gasilcev iz Sodražice, ki so letos praznovali 100-letnico svojega gasilskega društva.

"Nikjer še nisem bral niti slišal omenjati, kako so gasilci izvedli obveščanje o letalskih napadih na Sodražico, predvsem v letu 1942. Tisto leto so Italijani z letali "štorkljami" neprestano bombardirali Sodražico," se spominja Ivan. "Imeli pa smo razporejeno obveščevalno mrežo. Tako so nas po telefonu iz Ljubljane

Ivan Fajdiga

obvestili, takoj ko se je s tamkajšnjega letališča dvignilo letalo. Vendar nismo vedeli, kam bo krenilo. Dogovorjeni pa smo bili s Turjačani, da bodo oni zakurili kres na Ahcu, če bo letalo preletelo Turjak in krenilo proti Sodražici. Pri cerkvi nad Sodražico je stalno dežural gasilec, ki je ob sporočilu z Ahca zabil v rog, da so se Sodražani lahko poskrili oziroma odšli na varno. To pomembno medvojno delovanje gasilcev, ki je gotovo rešilo marsikatero življenje, ni nikjer opisano."

J. P.

avtomobilov. Na eni strani so bili Renaultovi konjički, na drugi pa vozila, ki jih je preteklo dni proizvajal IMV po svoji ali tuji pameti. In prav ta razstava je bila katastrofa. Polno sramu bi moralo vodstvo Revoza povestiti glavo in oči globoko v tla in se krepko zamisliti nad takšno predstavitvijo svoje preteklosti.

Nekaj stotisoč avtomobilov je že prišlo s proizvodnih trakov novomeške tovarne, bili so v različnih izvedbah, drugačen oblik in različno opremljeni in konstruirani. Mnogo znanja in še več dela je bilo vloženega vanje. Očitno so prodali prav vse. Zavešči, da so ti avtomobili ne zgolj odlično tržno blago, temveč tudi dokument razvoja, pameti in dela tovarne, ni imel očitno nihče vgrajene v sebi.

Vse, kar je na septembrsko razstavo Revoz zmozel pripeljati, je bilo namreč nekaj izposojenih avtomobilov, največji del njih sploh ne v obdobju vrednega stanju, eden je bil kar gasilski, in še kakšen poleg je bil tudi še zvesto v službi vsakodnevnika, ki ga je pošteno zdelal. Da bi bili vsaj malo napravljeni? Kje pa! Celo selotej pom je bil poliman eden njih (človeku, ki je Revozu posodil ta avto, bi lahko plačali vsaj njegovo popravilo, kajne?).

Tudi v tem pogledu smo torej lahko Novomeščani razočarani nad Revozom, ki očitno ne zmore ustvariti zbirke svojih današnjih in preteklih izdelkov. Če jih že prej niso zbirali sistematično, potem bi jih lahko vsaj danes od koga odkupili in restavrirali. Po svetu in celo pri nas je precej ljudi, ki imajo v domačih garažah prave zbirke starih in manj starih, toda izredno skrbno urejenih avtomobilov. Vedno sem bil prepričan, da se morajo tudi v kakšnem delu te velike novomeške tovarne skrivati spolirani in sijoči avtomobili in ostali proizvodi, ki sta jih v nekdajsetletni preteklosti ustvarila IMV in Revoz oz. njuni delavci. Kje pa! Še enkrat več in zopet sem se motil.

Res dvomim, da ob neverjetnem kapitalu, ki ga Revoz ustvarja, ne more bolj spoštljivega odnosa do svoje lastne preteklosti pa tudi do preteklosti njegovih ljudi in Novega mesta. Žal je tako, da če neko nekaj zmore, to žal še ne pomeni, da se čuti tudi dolžnega in zavezanega to napraviti.

Pa tudi Novo mesto in njegova oblast bi morebiti lahko pomislila, da danes teče čas hitreje in da je današnji proizvod izpod rok Novomeščanov lahko jutri že za v muzej. Novo mesto - nikar ne mislite, da je edino - takšne muzejske zbirke nima, toda prepričan sem,

ZAHVALA

Pri razvoju dejavnosti ljudske knjižnice Metlika s širjenjem knjižnične mreže in odpiranjem izposojevališč so nam v preteklih letih pomagale pri delu in izposoji knjižnične gradiva Bojana Matešič iz Metlike in Anka Krstinc iz Bereče vasi, ki sta vodili izposajo na Suhorju, ter Anica Lilič in Mirjam Gorenca, obe z Radovice, ki sta delali v radoviškem izposojevališču. Za delo, ki so ga vestno opravljale, skrb za urejenost prostorov in sodelovanje pri organizaciji prireditev za mlade se jim iskreno zahvaljujemo.

ANICA KOPINIČ,
direktorica Ljudske knjižnice
Metlika

Molk je res zlato

LOŠKI POTOK - To je veljalo pri županih kandidaturah pred štirimi leti in tako je danes. V javnosti sicer krožijo nekatera imena, a brez uradne osnove. Verjetno se nekaj na tihem pleče. Znano je le, da je nekdo, ki očitno želi biti župan, nagovarjal stranke, naj glasujejo zanj. Mogoče je kandidatura samo s podporo občanov predraga in negotova. Kako so na ta predlog reagirale stranke, pa še ni čisto jasno, saj do sedaj še ni bilo nobene javne razprave, kjer bi volilci lahko kaj slišali in morda celo rekli. Sicer pa je neuradno slišati, da nekateri podpirajo sedanjega župana Janeza Novaka, kar je tudi prav, če upoštevamo, da je že v tem mandatu ostalo nedokončanih in obljubljenih projektov toliko, da bi potreboval vsaj še dva mandata za dokončanje.

A. K.

da bi jo skupaj z novomeško industrijo lahko ustvarilo ter tako povsem dostojno predstavilo tujcem in prihodnjim rodovom razvoj novomeške industrije, ki šteje že precej za mesto in njegove ljudi zelo pomembnih desetletij. Za zgled so jim lahko vsi tisti, ki doma skrbno brišejo prah s svojih ljubih spomnikov.

PS.: Znano je, da Revozov oče Renault pridno in skrbno hrani izdelke svoje pameti. Revoz te zavesti nima privzgojene. No, in še kdo reče, da se kdaj pa kdaj ne zgodi, da jabolko pade zelo daleč od drevesa. Zgodi se.

TOMAŽ LEVIČAR

ŠKOCJANSKA JESEN

ŠKOCJAN - Kulturno in turistično društvo Škocjan priredita v nedeljo, 18. oktobra, ob štirih popoldne srečanje pevcev ljudskih pesmi. Prireditve pod naslovom Škocjanska jesen bo v dvorani gostilne Luzar, nastopilo pa bo 12 skupin pevcev in skupina registov.

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo (ZIK) organizira med 18. in 24. oktobrom tradicionalno prireditev Teden vseživljenjskega učenja. V nedeljo, 18. oktobra, bo ob 19. uri v kulturnem domu preimera gledališke predstave Vojka Zidarja Črnomska kronika - historična retrospektiva, ki jo bo zaigrala gledališka skupina ZIK Črnomelj. V torek, 20. oktobra, bo ob 17. uri v kulturnem domu delavnica moderiranja pouka (sprejemajo prijave), v sredo, 21. oktobra, bosta v zgornji avli kulturnega doma Irena Bohte in Nada Zagar poročali o študijskem obisku na Danskem, ob 18. uri pa bo v knjižnici vpis v bralni klub Knjižni molček.

SREČANJE STAROSTNIKOV V VAVTI VASI

V soboto, 10. oktobra, so se v osnovni šoli Vavta vas zbrali starejši krajanji iz krajevne skupnosti Straža, ki so že dopolnili 70 let. Prijetno srečanje je organizirala KO RK Straža pod vodstvom predsednice Marije Zupančič in drugih prizadevnih članic krajevnega odbora. Pozdravila sta jih tudi sekretarka OZ RK Novo mesto Barbara Ozimek in ravnatelj šole Maksimiljan Starc. Po kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci vavtovške šole, so poskrbeli tudi za pogostitev krajanov.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvojne nagradni vprašanj: Kje po Sloveniji ima Modiana svoje prodajalne? (Nagrada brisača.); Iz katere države izvira blagovna znamka Jockey? (Nagrada polo majica.) Odgovore je treba do sobote, 17. oktobra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99. Logatec, za oddajo "99 minut za obežanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca z dne 27. septembra sta Tamara Slabe iz Logatca in Pavel Mušič iz Mengša.

NOVINARJI V PRECEPU

LJUBLJANA - Vse večja konkurenca med medijskimi hišami postavlja vedno bolj v ospredje medijske pozornosti črno kroniko, zaradi česar so novinarji, ki o njej poročajo, pogosto negotovi, saj so po eni strani dolžni obveščati javnost, po drugi pa spoštovati zasebnost in varstvo osebnih podatkov. Zato sta sindikat novinarjev Slovenije in slovensko društvo novinarjev pripravila okroglo mizo, na kateri so svoja mnenja o številnih odprtih vprašanjih povedali tako novinarji kot predstavniki državnih ustanov: od ministrstev za notranje zadeve in pravosodje, ter varuha človekovih pravic do policije, tožilstva in drugih. In dilem je veliko. A ne zato, ker bi bila zakonodaja zastarela, pač pa zaradi pravnih praznin, ki bodo, upajmo, po tem posvetu deležne konkretnjših rešitev.

250 ORAŽNOVCEV NA PRVEM SREČANJU V KOSTANJEVICI - V soboto, 10. oktobra, so se v Kostanjevici prvič srečale različne generacije oražnovcev, zdravnikov, ki jim je bilo skupno to, da so si od leta 1925 pa vse do danes v času študija delili isto streho - v Oražnovem domu v Ljubljani. Kraj srečanja ni bil naključen. Dr. Ivan Oražen je bil namreč rojen prav v Kostanjevici, kjer je živel v težkih razmerah, a postal je doktor vsega zdravilstva, se bogato oženil, ker pa ni imel otrok, je vse premoženje zapustil Medicinski fakulteti, s čimer je omogočil ali olajšal študij okoli 800 mladim medicincem. Ob tej priložnosti je izšla tudi knjiga o tem mecenu, ki sta jo napisala dr. Zvonka Zupančič Slavec in dr. Franc Štolfa. Prihodnje leto bo minilo 130 let od Oražnovega rojstva, prvo srečanje oražnovcev pa sovpada tudi z 80-letnico Medicinske fakultete. (Foto: T. G.)

SREČANJE STAROSTNIKOV - Krajevna organizacija Rdečega križa Kandija Grm je v petek v telovadnici grške šole organizirala srečanje starostnikov, ki se ga je udeležilo kar 220 krajanov, starih nad 70 let. Najprej jih je pozdravil ravnatelj šole Marjan Špilar, nato predsednica krajevnega organizacije Marija Košir, predsednica OZ RK Anica Bukovec in drugi. Učenci grške šole so pripravili prijeten kulturni program, za zabavo pa je poskrbel ansambel Plut iz Semiča. Eden najstarejših krajanov, Franc Adam, je na srečanju zbral podpise, ki jih bo priložil k čestitki Leonu Štuklju ob njegovi 100-letnici. (Foto: J. Dornič)

MESEC PIVKE NA DOLENJSKEM - Minuli teden je podjetje Pivka predstavilo prodajni program in aktivnosti ob mesecu Pivke na Dolenjskem. Pivka, znana po piščancem in kunčjem mesu ter izdelkih iz tega mesa, ki spadajo med varovalna živila, je te dni izdelke oblekla v novo embalažo in jih bo ta mesec predstavila tudi dolejškim kupcem. V Pivki prodajo na leto 7 ton piščančjega mesa in ustvarijo 4 milijarde tolarjev realizacije. Njihov cilj je do leta 2003 postati drugo največje podjetje perutninarske industrije. Kljub nakupu delnic s strani konkurenčne družbe Perutnine Ptuj v višini 38,28 % ostaja Pivkina poslovna politika nespremenjena, dogovori pa bodo stekli v prihodnjih dneh. Na sliki: vodja prodaje Tjaša Rupnik, direktor časne uprave Primož Plahuta in komercialist Miran Jurak. (Foto: Majda Luzar, EPS)

"RIBIŠKI CAR 1998" RD ČRNOMELJ - RD Črnomelj je letos že šestič zapored priredila ribiško tekmovalstvo za naslov Ribiški car na reki Lahinji v samem mestu. Tekmovanja so vsako leto vse bolj obiskana, kar je dokaz, da so dobro organizirana. Letos je tekmovalo 23 ribičev, poleg lepega vremena pa so jih pritegnile še lepe, praktične nagrade, ki jih je prispevala RD Črnomelj. "Ribiški car 1998" je postal Boro Spasojević z ulovljenim krapom (5,70 kg), prvi oproda z ulovljeno ščuko Ignac Turk in drugi oproda z ulovljeno ščuko Drago Bedič st. Ribiški tovariši jim iskreno čestitamo. (Stane Lozar, RD Črnomelj)

Novomeščana med svetovno elito

Na svetovnem kolesarskem prvenstvu Branko Filip 17. v kronometru in Štangelj 28. na cestni dirki - Prvič v konkurenci vseh najboljših profesionalcev na svetu

NOVO MESTO - Pred nastopom Gorazda Štanglja in Branka Filipa na svetovnem kolesarskem prvenstvu profesionalcev na Nizozemskem si v novomeškem klubu niso obetali takega uspeha, kot sta ga dosegla, saj Branko ni posebej treniral vožnje na čas, kjer je osvojil imenitno 17. mesto z le poltretjo minuto zaostanka za svetovnim prvakom Špencem Olanom, razmere na cestni dirki pa suhemu Gorazdu Štanglju niti slučajno niso ustrezale, tako da je njegov prihod na cilj in 28. mesto izjemen uspeh.

Branko Filip je za svoj nastop v kronometru zvedel šele teden dni pred prvenstvo, zato se nanj ni mogel posebej pripraviti. Tudi opreme sprva ni imel prave, a si je obe kolesi na tekmovalnem vozilu sposodil, tako da je bil opravljen vsaj približno tako kot tekmeči. Svoj nastop v dirki na čas je začel nekoliko zdržano, saj se je bal tudi spolzke in ovinkaste ceste, v nadaljevanju pa je ves čas stopnjeval tempo in se na koncu uvrstil na izjemno 17. mesto. Izjemnost uspeha 23-letnega Novomeščana potrjuje dejstvo, da nihče med najboljšimi 30-imi ni bil mlajši od njega, pa tudi njegov zaostanek 2 minuti in 28 sekund za Olanom je sorazmerno zelo majhen. Manj sreče je imel Filip na nedeljski cestni dirki, na kateri je zaradi številnih padcev in okvar moral odstopiti.

Edini cilj, ki si ga je pred nastopom na peklensko težki cestni dirki na svetovnem kolesarskem prvenstvu zadal Gorazd Štangelj, je bil, da pride na cilj. Pravi, da ni bilo enostavno. Že po treh krogih oziroma po dobri uri vožnje se je zanj začelo

trpljenje, v naslednjih urah se je boril kot lev, ne toliko s tekmeči kot sam s sabo in z izjemno težkimi razmerami.

Branko Filip

Medtem ko so se nakateri najboljši kolesarji na svetu, med njimi tudi letošnji kolesarski kralj Marco Pantani, zaradi izbrane proge in razmer na njej nastopu na prvenstvu odpovedali, Gorazd Štangelj ni želel izpustiti prve priložnosti, da

nastopi v konkurenci najboljših kolesarjev na svetu. Dež, mraz, blato in zelo močan veter so hitro izpili moči peresno lahkemu, 62 kg tež-

• Pred nastopom na dirki na čas je med naša reprezentanta na Nizozemskem kot strela z jasnega udarila vest iz domovine o nenadni smrti klubskega zdravnika in njunega velikega prijatelja dr. Mira Balažića. Oba nastopa na svojem največjem tekmovalnem do sedaj sta novomeška kolesarja posvetila njegovemu spominu.

kemu, 181 cm visokemu Gotenčanu, ki je imel ob zadnjem merjenju le 3 odst. maščobnega tkiva, kar bi bilo pri normalnem človeku že smrtno nevarno. Ves čas do konca 265 km dolge preizkušnje si je govoril: "Samo še en krog, potem pa magari odstopim." Povprečna hitrost je naraščala iz kroga v krog, a Gorazd se je kot klošč držal vodilne skupine. Ko se je dirka začela razpletati je nekaterim manjšim skupinam uspelo uiti, a Gorazd je s svojim reprezentančnim tovarišem Martinom Hvastijo ostal v igri za visoka mesta vse do konca. Oba sta prispelela na cilj sicer precej izmučena, a v prvi večji skupini, ki je za zmagovalcem Švicarjem Camenzindom zaostala 14 minut.

BLAS OSMI

SEVNICA - Na državnem šahovskem prvenstvu za igralce nad 60. letom je Sevnčan Janez Blas v Radovljici med 31 nastopajočimi osvojil 8. mesto, Brežičan Branko Urek pa je bil dvajseti. Za Blasa je to izjemen uspeh, saj je bil pred tekmovalcem po ratingu med vsemi udeleženci na 28. mestu.

TURNIR TOPLIŠKE OBČINE

DOLENJSKE TOPLICE - Čeprav Dolenjske Toplice še vedno spadajo v mestno občino Novo mesto, so tamkajšnji nogometaši že pripravili turnir za pokal občine Dolenjske Toplice. Pomerila so se moštva šestih zaselkov, v finalu pa je po streljanju prostih strelav 3:2 Podhosta premagala Sotesko.

SEVENŠEK IN BOŽIČ

KOČEVJE - Na prvenstvu dolenjsko-štetjerske balinarske zveze v Rogaški sta v natečajnem zbijanju nastopila tudi tekmovalca kočevskega sodčka. Tekmovanje je šlo tudi za kvalifikacije za državno prvenstvo. Kočevca sta bila uspešna, saj je bil Sevenšek četrti in Božič šesti. (R. M.)

KEGLJAŠKI IZIDI

Kegljači z našega konca so bili konec minulega tedna uspešni. V prvi ligi so Kočevke doma igrale z ekipo Mehan iz Izole 4:4, v drugi ligi pa so Trebanjke v gosteh premagale Pivko s 6:2, Krčanke pa doma Korotan z enakim izidom. V moški drugi ligi (zahod) so Ribničani doma s 6:2 premagali Gorico Tekstino, Kočevci pa so z enekim izidom izgubili v gosteh pri Lokomotivi. Na vzhodu je črnomaljski Rudar kar z 8:0 premagal Šoštanj. (N. G.)

NOGOMETAŠICE PRVIČ ZMAGALE

NOVO MESTO - Tudi nogometašice novomeške ekipe Radio Krka so dočakale svojo prvo zmago. V nedeljo so na domačem igrišču z 2:0 premagale litijsko ekipo Jevnica Pijavke. Zadetka sta dosegli Metka Škrbec in Suzana Šostarič, trener novomeških nogometašic Franc Zdravc pa je zaradi zmage svojih varovank po 25 letih moral obriti svoje lepe brke.

OBKOLPSKI MARATON

KOSTEL - V soboto, 17. oktobra, bodo Kostelci pripravili tekaško tekmovalje po dolini reke Kolpe. Štart teka bo ob 10. uri v Fari, po 22,4 km spusta pa bo cilj v Dolu. Prijavitelj pa se bo dal neposredno pred štartom. Dodatna pojasnila daje Stanko Nikolič po telefonu 061-802-175.

MARATON OB KOLPI

KOSTEL, PREDGRAD - Za športne in rekreativne tekače in tekačice organizira Turistično-športno društvo Kostel 17. oktobra Obkolpski maraton. Start bo ob 11. uri v Fari, cilj pa v 22,4 km oddaljenem Dolu. Tekmovalci bodo razdeljeni v kategorije, in sicer moški v štiri (do 30 let, do 40, do 50 in nad 50 let), ženske pa le v dve, in sicer do 35 in nad 35 let. Vsi udeleženci dobe unikatni spominek, majico in kapo ter okrepčila na progi in na cilju. V primeru, da bo tekmovalo več kot 30 moških in več kot deset žensk, bosta najhitrejši moški in najhitrejša ženska dobila še denarno nagrado. Startnina znaša 1500 tolarjev.

MIRNA PRESENETILA

DOLENJA VAS - Na pokalu dolenjske v balinanju je zmagala ekipa Mirne, čeprav sta bili favorizirani ekipi Sodčani in Krškega. Vrstni red: 1. Mirna, 2. Valerija, 3. Dolenja vas, 4. Krško itd. (R. M.)

TPV DOBRO ZAČEL - Odbojkarice novomeškega TPV-ja so na prvi tekmi nove sezone sicer izgubile en niz, a so Ptujčankam, ki sanjajo celo o boju za sam vrh, dokazale, da jim za kaj takega še precej manjka. Trener Bojan Vernig je privržence novomeške ženske odbojke razveselil z mladimi domačinkami, ki so se v prvi postavi kar dobro znašle, pa tudi novi tujki v ekipi nista razočarali. Na sliki: udarec Jane Vernig mimo ptujskega bloka, v ozadju njeno akcijo spremljata Rebeka Koncilijska in Sandra Gabrič. Tako Novomeščani, ki so letos ostali brez trenerja in obeh tujcev, kot Žužemberčani, ki se vse bolj opirajo na domače mlade moči, so v prvem kolu naleteli na bistveno močnejši moštvi. (Foto: I. V.)

Šport iz Kočevja in Ribnice

- **RIBNICA** - V vnaprej odigrani tekmi 3. kroga v prvi rokometni ligi so igralce Gramiza zlahka premagali Branik iz Maribora s 26:18. Kočevke so bile veliko boljše, a so zaradi neresnosti v napadu zamudile priložnost, da dosežejo rekordno zmago. Z devetimi zadetki je bila Andža Vuk najboljša strelka in igralka tekme.
- **RIBNICA** - Rokometaši Ribnice su uspešno prestali prvo gostovanje v novi sezoni, saj so brez večjih težav premagali novince v ligi Krka s 18:16. Ribničani so povedli z 10:4 in že v prvem polčasu zamudili priložnost, da si priigrajo nedosegljivo prednost. V nadaljevanju sta jim sodnika "odvzela" nekaj žog, gostitelji so sicer izid občutno znižali, a niso imeli moči za popoln preobrat. Veliki delež pri zmagi sta imela oba vratarja in dobra igra v obrambi.
- **KOČEVJE** - V 2. kolu druge lige so rokometiški Grče premagali Ajdovščino z 31:20.
- **KOČEVJE** - Košarkarji Snežnika so presenetili s slabo igro in zato zaslužno izgubili proti Cerknici (61:75).
- **KOČEVJE** - Športnega društva Sokol Kočevje in je pripravilo drugi turnir v badmintonu. Nastopilo je 25 igralcev. Med posamezniki je zmagal Denis Šalehar, pred Robertom Klančarjem in Janezom Smolo. V igri dvojice sta zmagala Robi Klančar in Frenk Alič iz Ribnice.
- **KOČEVJE** - Na igrišču za tenis v Gaju so lopaže vhiteli igralci državnega zbora in uslužbenci občinske uprave Kočevje. Zmagali so poslanca.
- **RIBNICA** - V mladinski državni reprezentanci v rugbyju, ki je v Ljubljani premagala Madžarsko s 26:10, je nastopilo osem ig-

ROMAN KEJŽAR ZMAGAL V RIBNICI - Prizadevni člani Triatlon kluba Ribnica so ob občinskem prazniku pripravili prvi ribniški tek. Nastopilo je 53 tekmovalcev iz 13 klubov, ki so bili razdeljeni v osem skupin. Roman Kejžar in Romeo Živko sta polovico proge tekla skupaj, nakar je Kejžar pospešil in sam pritekel na cilj. V skupini do 50. leta je zmagal Matija Ozanič (TŠD Kostel), na drugo mesto pa se je uvrstil Darko Rovanišek iz MTK Travnica Gora. V močni konkurenci med veterani se je vnovič izkazal Franc Kocijančič (Kočevje). Med Ribničani je zmagal Alojz Mohar nad Lojzetom Strletom (oba Travnica Gora), tretji pa je bil Rafael Plut (Ribnica). Med ženskami sta v svojih kategorijah zmagali Irena Petkovšek iz Logatca in Nevenka Kotar iz Trbovelj. (M. G.)

ralcev RFC Ribnica, Žiga Divjak pa je bil tudi med strelci.

M. GLAVONJIČ

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

Pokal Radivoja Korača, skupina M, 1. kolo - POMPEI RIM: KRKA 102:75 (52:42). Ostali izidi: Hapoel Galil Elyon - Lovčen Cetinje 97:90; lestvica: 1. Rim 2, 2. Hapoel 2, 3. Lovčen Cetinje 1, 4. Krka Novo mesto 1.

Liga Kolinska, 7. kolo - KRKA: ZM LUMAR MARIBOR 84:65 (45:33); KRKA: Jevtović 4, Petrov 15, Smodiš 24, Grum 2, Meluš 6, Ščekić 7, Nakić 26. **LESTVICA**: 1. Union Olimpija 14, 2. Pivovarna Laško 13, 3. Krka 13, 4. Savinjski Hopsi 13, 5. Loka Kava 10 itd.

1.B SKL, 3. kolo - KRŠKO: GD HRASTNIK 84:50 (42:25); KRŠKO: Mesič 3, Puntar 14, Ogorčev 11, Božić 7, Zaturški 10, Rozman 13, Boh 7, Avsenak 17, Hočevar 2. **LESTVICA**: 1. Rogla Atlas 6, 3. Krško 5 itd. V soboto bodo Krčani igrali v gosteh z Radensko.

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 1. kolo - TPV NOVO MESTO: MARSEL PTUJ 3:1 (9, -7, 11, 3). V drugem kolu bo TPV igral v gosteh z ZM Ljutomerom.

1. DOL, moški, 1. kolo - BLED: KRKA 3:0 (9, 6, 6); ŽUŽEMBERK: FUŽINAR 0:3 (-3, -4, -5). V drugem kolu bo Krka v soboto, 17. oktobra, igrala v gosteh z mariborskim Stavbarjem IGM, Žužemberk pa prav tako v gosteh

s kanalskim Salonitom Anhomim. **2. DOL, moški, 1. kolo - KOČEVJE**: LJUTOMER 2:3 (-7, -16, 6, 10, -10). V 2. kolu bo Kočevje igralo v gosteh z Brezovico. **3. DOL, zahod, ženske, 1. kolo - KOČEVJE**: BRESTANICA 3:0. **PARTIZAN ŠKOFJA LOKA**: TPV NOVO MESTO II 3:0. **LESTVICA**: 1. Kočevje 2, 8. TPV 0, 10. Brastanica 0. V 2. kolu bodo Novomeščanke igrale doma z Bledom II, Brestaničanke s Piranom in Kočevke v gosteh s Kamničankami.

3. DOL, zahod, moški, 1. kolo - PNEUMA CENTER MOKRONOG: BOHINJ 3:0; **LESTVICA**: 1. Pneuma center Mokronog 2, 2. V 2. kolu bodo Mokronožani igrali v gosteh s Termom Lubnikom II.

ROKOMET

1. SRL, moški, 4. kolo - CELJE PIVOVARNA LAŠKO: AFP DOBOVA 32:26 (18:12); srečanja Gorenje: Krško in Prevent: Trebnje sta bili odigrani sinoči. 1. Celje P. Laško 8, 2. Radeče 6, 3. Gorenje 5, 4. Prevent 5, 5. Trebnje 4... 7. Dobova 3, 11. Krško.

NOGOMET

2. SNL, 9. kolo - TABOR SEŽANA: ELAN 2:0; **LESTVICA**: 1. Dravograd 23, 2. Tabor Sežana 22, 3. Pohorje Ruše 22, 4. Drava Ptuj 15, 5. Gor. Opekarne 15, 6. Elan Novo mesto 14, 7. Zagorje 14, 8. Nafta Lendava 13 itd.

Motokrosisti zdaj doma

Državno prvenstvo končano - Uspeh Dolenjcev in Posavcev - V soboto in nedeljo v Prilipah

Na zadnji dirki letošnjega državnega prvenstva v motokrosu v Radizelu pri Mariboru je Novomeščan Matej Žvan (Fun šport Krško), le še

• 17. oktobra bo v Prilipah pri Brezicah prva dirka v stadionskem motokrosu in dan kasneje še mednarodna dirka v klasičnem motokrosu, medtem ko bosta odpovedani tekmi v Stranski vasi pri Semiču šele v začetku novembra.

potrdil naslov državnega prvaka v razredu do 80 ccm. Po prvem mestu v prvi vožnji je vse od štarta vodil tudi v drugi vožnji, a je v zadnjem krogu padel, tako da sta ga prehitela Novomeščan Jaka Može (Mel Novo mesto) in Rok Florjančič iz Orehove vasi. Može se je moral zaradi padca v prvi vožnji zadovoljiti s skupno tretjim mestom. Andrej Hvastja (Mel Novo mesto) je na dirki padel in si zlomil nogo.

V najmočnejšem razredu je bil Brežičan Andrej Čuden dvakrat tretji, kar mu je zadostovalo za skupno drugo mesto na dirki in tudi v skupnem vrstnem redu za državno

prvenstvo. Damjan Pavkovič iz Fun športa je s šestim mestom v Radizelu zapravlil tretje mesto v skupnem vrstnem redu, do katerega mu je manjkalo vsega 8 točk.

Izidi dirke v Radizelu: 80 ccm - 1. Žvan (Fun šport Krško), 3. Može (Mel Novo mesto)... 8. Germšek (Fun šport)... 10. Špehar (NIX Semič), 12. Natalija Konda (Kondar), 125 ccm - 6. Mežnar (Mel Novo mesto), 9. Jazbar (AMD Brežice) itd.; 250 ccm - 2. Čuden (AMD Brežice). **Končni vrstni red za državno prvenstvo**: 80 ccm - 1. Žvan 370, 3. Može 300, 6. Špehar, 10. Germšek, 16. Konda; 125 ccm - 1. Jelen 361, 4. Mežnar 223; 250 ccm - 1. Kragelj 317, 2. Čuden 214, 5. Pavkovič 180...

VARNOSTNIKI BODO STRELJALI ZARES

NOVO MESTO - Danes, v četrtek, 15. oktobra, se bodo uslužbenci dvajsetih varnostnih služb iz vse Slovenije v novomeški vojašnici v Bršljinu pomerili v praktičnem streljanju. Svoje orožje bodo na treh postajah merili v človeške silhute, ki bodo predstavljale napadalce, s kakršnimi bi se lahko srečali pri svojem delu.

NA MATAJUR

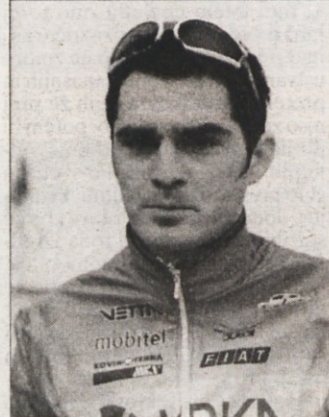
NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis bo v soboto, 24. oktobra, pripravilo izlet na 1642 m visoki Matajur. Odhod avtobusa bo ob 5. uri s parkirišča nasproti novomeške avtobusne postaje. Izlet bo vodila vodnika Mateja Vidmar in Marko Rems, prijavitelj pa se lahko po telefonu 0609 652 426 (Marko) ali 22 181 (Tone).

GREGORC PREMOČAN

NOVO MESTO - V finalu teniškega masters turnirja v starostni skupini do 14. leta se je v Kopru med 12 najboljšimi slovenskimi tenisarji Novomeščan Tadej Pucelj prebil v finale, kjer je bil ljubljanski Luka Gregorc zanj premočan nasprotnik. Pucelj je dvoboj izgubil s 4:6 in 4:6. Na masters turnirju za igralce do 12. leta je Novomeščan Igor Ban prav tako izgubil šele v finalu.

DŠI JESEN

NOVO MESTO - Novomeška agencija za šport je razpisala tudi jesenski del tekmovalja za DŠI - namizni tenis bo 20. oktobra, badminton 31. oktobra, odbojka, pikado in streljanje bo 3. novembra, kegljanje 7. novembra, šah 10. novembra in košarka 11. novembra. Več o posameznih tekmovaljih lahko zveste od Mirana Jermana po telefonu 322-267.

Gorazd Štangelj

Po besedah direktorja moštva Krke Telekom Mirka Fiolta je fantastičen uspeh že to, da je Štangelj s svojimi 62 kg in praktično brez podkožnega maščevja, ki kolesarja ščiti pred mrazom in mu daje rezervno energijo, sploh prišel na cilj. Izidi cestne dirke za svetovno prvenstvo: 1. Oscar Camenzind (Švi) 6:01:30 (povprečna hitrost: 42,822 km/h), 2. Peter Van Petegem (Bel) + 0:23, 3. Michele Bartoli (Ita) 0:24, 4. Lance Armstrong (ZDA) 1:08, 5. Niki Aebersold (Švi) 1:09, 6. Michael Boogerd (Niz) 1:10... 18. Martin Hvastija (Slo) 28. Gorazd Štangelj (Slo) oba v času petnajstouvrščenega (zaostanek 14:46).

Izidi vožnje na čas: 1. Abraham Olano (Špa) 55:09:60, 2. Melchior Mauri (Špa) +37,47, 3. Sergej Gončar (Ukr) 47:72, 4. Lance Armstrong (ZDA) 56:73, 5. Uwe Peschel (Nem) 1:07,21... 12. Martin Hvastija (Slo) 1:54,48, 17. Branko Filip (Slo) 2:28,44 itd.

I. V.

ZLATA TOČKA - Nogometaši novomeškega Elana so si hitro opomogli po hudemu porazu z Dravogradom, tako da so prejšnjo nedeljo proti tedaj vodilnemu Pohorju na domačem igrišču zaigrali spet, kot znajo, in osvojili točko. Obe moštvi sta igrali odprto, zato so tudi gledalci prišli na svoj račun, saj so videli dva lepa gola in eno najboljših nogometnih predstav na novomeškem stadionu zadnjih let. Novomeščani so imeli v 92. minuti lepo priložnost za zmago, ko se je kapetan Janez Gruden (na sliki med samostojnim prodorom) sam znašel pred gostujočim vratarjem, ki ga je tik pred vrati zaustavil z grobim prekrškom, a sodnik ni dosodil enajstmetrovke. Na tekmi v gosteh gre Novomeščanom slabše, saj so tekmo z drugouvrščenim Taborom v zadnjem kolu izgubili z 0:2. (Foto: I. V.)

DIREKTOR TEM ČATEŽ DRAŽI "ODPISANE" DELAVCE

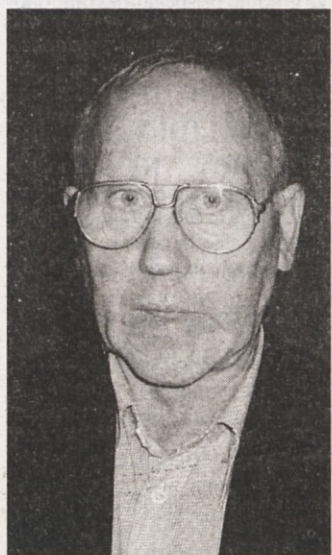
Nočeta biti novodobna tlačana

"Vse je spravi ob regres, delno pa verjetno tudi ob odpravnini. Tri delavke je imel v sejni sobi od 8. do 15. ure in jim ni dal malice, kot na kakšnem sodišču! Res sva prizadevala nad takim odnosom in izsiljevanjem direktorja Andreja Bajuk, ki mu gre predvsem za to, da delavci ne bi dobili tistega, kar jim pripada. Upava, da to ni čisto njegovo maslo, ampak kakšnih svetovalcev," sta ogorčeno in prizadeto pripovedovala 62-letni Mihael Anžlovar in 56-letni Stanislav Grm, bivša delavca Tovarne elektromateriala TEM Catež, d.d.

Oba sta doma v okolici Gabrovke: Grm iz Tlake, Anžlovar pa iz Brezji pri Kumpolju, in sta trdno odločena, da ne bosta novodobna tlačana, ampak se bosta do konca borila za svojo pravico in s pomočjo Svobodnih sindikatov. Anžlovar in Grm sta bila namreč med 12 starejšimi delavkami in delavci, ki jih je septembra 1996 TEM Catež opredelil kot trajni presežek, edina, ki sta se te dni uprla podpisu "dogovora" s TEM, katerega je direktor Bajuk zapisal, da "delavec umakne in se odpove tožbi, ki je v teku, in da po tem datumu nima več nobenih zahtevkov do družbe in da bo družba povečala obseg dela opravila z notranjo racionalizacijo in reorganizacijo ter umaknila potrebo po navedenem delu oziroma delavcu."

Kaj je v ozadju tega dogovora in kaj je pripeljalo do spora, ki se vse bolj zaostruje? Delavcem, ki jih je TEM leta 1996 opredelil kot trajni presežek, s sklepom (podpisal ga je direktor Bajuk) pripada tudi odpravnina v višini najmanj polovice delavčeve povprečne plače v zadnjih treh mesecih za vsako leto dela pri delodajalcu. Delavce so uvrstili med trajne presežke "zaradi nujnih operativnih razlogov ekonomske narave" in to obrazložili s tem, da družba pač ne dosega planiranega obsega naročil, in sicer "na tujem trgu zaradi neustrezne politike tečaja tolarja, na domačem trgu pa zaradi nelikvidnosti in nesolventnosti kupcev, ki posedanjega obsega naročil niso sposobni plačati". V takšnem položaju podjetja, Anžlovar in Grm, podobno kot njeni sodelavci, ki so jih že junija 1996 uvrstili na listo oz. predlog za predčasno

upokojitve, niso hoteli odžirati kruha mlajšim sodelavcem in so se bolj ali manj sprijaznili s takšno odločitvijo. Podpisali so tudi sporazum s svojim podjetjem, da jim zaradi težav pri zagotavljanju sredstev za enkratno izplačilo odpravnine, to izplača v treh obrokih. TEM je polovico odprav-

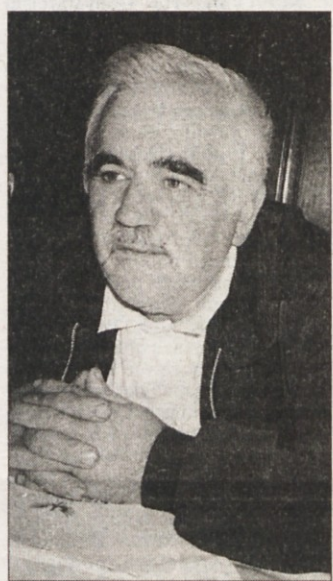
Mihael Anžlovar

nine delavcem po tem sporazumu izplačal do konca lanskega leta, drugo polovico pa bi moral do konca leta 1998.

Ko so delavci terjali še izplačilo regresa za letni dopust (gre za 102.000 tolarjev za leto 1997), vodstvo TEM pa o tem ni hotelo nič slišati, so se obrnili po pomoč na območno Zvezo svobodnih sindikatov (ZSSS) v Novem mestu; tedaj pa so se stvari začele zapletati. Vseh 12 prikrajšanih delavcev je vložilo tožbo pri novomeškem oddelku delovnega in socialnega sodišča. Po teh "pozdravih" iz dolenske metropole je očitno krenil direktor TEM Bajuk v protiofenzivo. Kot nam je povedal sekretar ZSSS Novo mesto Jože Miklič, so se jim delavci pritožili, da direktor pritiska nanje, naj se odpovedo tožbi za regres, in jim grozi, da jih bo sicer poklical nazaj v podjetje na slabše plačana delovna mesta. Po be-

sedah Mikliča gre za skrajno žaljiv odnos do ljudi. "Nobeden ne more prisiliti, da mora delavec nazaj v firmo, ki ga je vrgla ven," meni Miklič in dodaja, da je sporno ravnanje državnih uradnikov v Uradu za delo v Litiji, ki ne bi smelo popustiti pred pritiskom podjetja TEM, da je zavod za zaposlovanje dal nalog oz. potrebo po delu. To je postal vzvod pritiska na Anžlovarja in Grma. Po Mikličevih besedah se je skušal pogovoriti z direktorjem Bajukom, a kot kaže neuspešno; v vodstvu TEM pa naj bi bili še bolj živčni, ker bivši direktor TEM Jože Bregar, ki so ga v letu 1996 na hitro odslovili, po govoricah z bajno, za javnost neznano visoko odpravnino, ni izplačal milijon tolarjev za inovacije, zdaj pa bo tožba z obrestmi vred stala TEM že kar 4 milijone tolarjev!

Anžlovar je bil v TEM vodja vratarske službe, Grm pa je delal na različnih delovnih mestih v proizvodnji. Bil je tudi sindikalni zaupnik. Oba sta prinesla direktorju Bajuku, ki ju je te dni vztrajno vabil in po malem tudi grozil, da če drugega ne, bosta pa vsaj pometala, tudi zdravniško sprčevalo o zmanjšani delovni zmogljivosti zavoljo skrhanega zdravja oz. invalidnosti. "Marsikakšne krivice

Stane Grm

sem že videl in doživel, česa takega pa še ne. Očitno delavec danes ni nič vreden, ti novodobni kapitalisti pri nas nenavadno radi grozijo s knjižicami, kot da so pozabili, kje so bili včeraj in kaj se morda lahko pripeti tudi njim," pravi Anžlovar. Grm pa dodaja, da je razmišljal celo o gladovnem štrajku, če bi ga prisilili, da bi se moral vrniti v podjetje, kjer bi ga vodilni poniževali in šikanirali.

Direktor Andrej Bajuk je odločno zanimal, da bi grozil delavcem, ki jih poklical na pogovor, ker pa se je želel pogovoriti z vsakim posamično (po približno pol ure), saj so kot posamezniki tudi vložili tožbo zaradi neizplačane regresa, tako so mu naposled svetovali pravniki. "Povprašajte, če so sploh v kakšnem trebanjskem podjetju delavci prejeli polne odpravnine tako, kot jih bo pri nas ta dvanašterica. Zahteva, da bi poleg polne odpravnine dobili še regres za dopust le za 15 dni delav letu 1997, to je pa že preveč, če vemo, da smo ga redno zaposlenim lahko izplačali šele v decembru tega leta! Poprej sem preveril, da takšno stališče podpira velika večina zaposlenih v TEM. Delavce smo povabili, naj se zgledajo v podjetju, ker imamo spet dosti dela, saj se je v zadnjih dveh letih povečal samo finančno obseg poslovanja za okrog 30 odstotkov. O vlogi sindikata pa bi rekel, da je nastopal le z grožnjami vseh vrst. Njegovo ravnanje ni bilo korektno, ker je obveščal le enega izmed 12 delavcev. Skratka posrednikov je bilo veliko, svoje vloge pa niso dobro odigrali. S sekretarjem Mikličem sva se dogovarjala tudi o 'mekkejši varianti', potem pa so vse zapletli," je med drugim povedal direktor TEM Andrej Bajuk.

PAVEL PERC

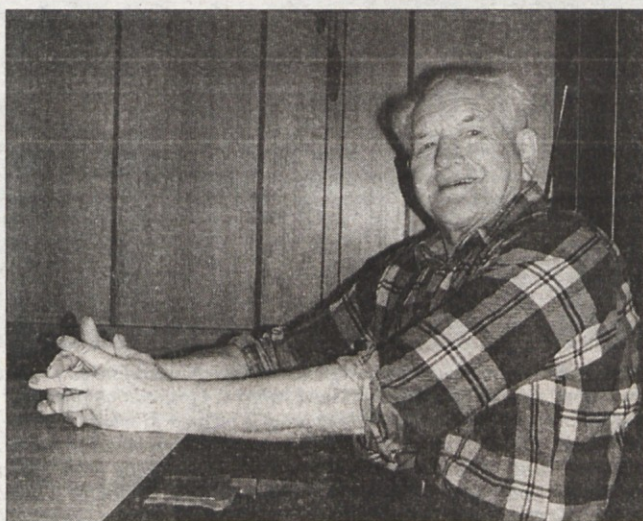
MODNI KOTIČEK Trendovsko ličenje

Prihajajočo jesen in zimo so modne smernice kot pri pričeskah v slogu: svobodno za vse. Vsak ženski obraz je zgodba zase, le poznati jo je potrebno. Najnovejša smernice oblikujete same, z barvami iz preprosti in lepih kozmetičnih proizvodov, ki jih ponujajo priznane kozmetične hiše po svetu: Lancome, Estee Lauder, Christian Dior, Elizabeth Arden, L'oreal, Chanel, Helena Rubinstein. Odvisno od potrebe, navad in zapravljenosti.

V ospredje ponovno vstopajo polne in veličastne barve. Senčila se ujemajo in dopolnjujejo z bogatimi in razkošnimi tkaninami, z barvami karmina, fuksije in škrlata. Prisotni so rdečerjavi in vzmernilno bleščeči rožnati toni. K razkošnosti barv pripomorejo tudi kovinskozlati poudarki, ki spominjajo na staro, rahlo potemnelo zlato. Končni rezultat je močan in drzen izgled, ki dopolnjuje jesensko garderobo. Osnova vsega pa so močno poudarjene ustnice v rožnatih odtenkih. Povsod je lahko prisotno svetlikanje. Pigment kože prihaja v vseh odtenkih glede na vašo barvo kože. Dopoljene so domišljajske kombinacije: rdeče na očeh, vijolična na ustnicah, roza na licih, zeleno na nohtih. Prisotne so tudi pastelne barve in črni toni.

Tudi nohti postajajo pomembni del zgodbe, saj prevzemajo odgovornost kot barvno usklajeni dodatek k popolnemu naličju. Tokrat v vseh možnih barvah sodelujejo pri uravnoteženju barvne palete neke osebe. Barvno ujemanje z oblačili zahteva več kot le paleto rjavih in rdečkastih tonov. Tu so različni odtenki modre barve, od svetle, sinje do tinte in marmarske. Zelena, rumena, oranžna, škrlatna, vijolična, roza se v svoji čistosti dopolnjujejo s svojimi perlastimi različicami in z zlato, srebrno ter črno. Modno ličenje je podobno zabavanju in eksperimentiranju z barvnimi kolekcijami ličil za oči, ustnice in lica. Privoščite si to razkošje!

JERCA LEĀN

NAŠE KORENINE

Ni več mlinov ne povodnji

Radulja se vali mimo, vsa nabrekla od jesenskih voda. Grozeča se mi zdi, ko jo takole gledam: rjavo, globoko in nepredvidljivo. Še vedno sem pod vtisom radijskih novic, ki z vseh koncev Slovenije, zlasti iz Posočja, Gorenjske, Štajerske, pa tudi iz gornjega toka reke Krke, poročajo o vodah, ki so prestopile bregove in povzročile veliko škodo. Tudi od Šentjerneja sem je Krka že narasla in Drama že postaja vredna svojega imena. Pa me domačin Janez Hočevar iz Škocjana kmalu pomiri. In pozneje, ko sediva na suhem v zavetju njegove tople kuhinje, mi pripoveduje: "Pred drugo svetovno vojno in še nekaj desetletij po njej je Radulja skoraj vsako pomlad in jesen poplavljala travnike in polja ob strugi in vdirla v bližnje hiše, tudi tukaj v Škocjanu. Prav tako je bila ta hiša, v kateri je bila prej usnjarna, pogosto poplavljen. Takrat je bilo samo v spodnjem delu Radulje in na dolskem potoku kar dvanajst mlinov in ob vsakem je bil jez, ki je zadrževal vodo."

Janez, ki je doživel več kot osemdeset pomladi, bi že moral vedeti. Kot večina teh voda prihaja tudi on iz gornjega konca doline. Rodil se je v Dolenjih Dolah. Pri Kupinovi se je po domače reklo pri hiši, kamor se je k Janezovi materi Mariji priženil njegov oče Franc. Že rodove nazaj je bila pri hiši gostilna in tudi Janez je moral postreči gostom, čim mu je nos segel čez šank. Ker so imeli šest otrok, je bilo razumljivo, da doma ne bo kruha za vse, zato se je Janezek že takoj po osnovni šoli odločil, da bo šel v uk k enemu od številnih rokodelcev v Škocjanu. Rad bi bil krojač, a usoda je nanesla, da je bilo učno mesto prej prosto pri čevljarju. Tako se je fant pri mojstru Gorencu seznanil z usnjem, čevljarstvo dreto in kopiti in jim ostal zvest vse življenje. Vajenci so bili tiste čase še nekakšni hlapčiči pri hiši in so morali prijeti za vsako delo, od kmečkega do gospodinjanskega, uk pa je moral počakati. Tudi pri Gorencu je bilo tako. Vsak teden je šel gospodar v Novo mesto nakupovat sveže usnje in druge potrebščine za obrt in takrat je moral biti Janez že zgodaj pokonci, da je nakrmil živino in pripravil konja in voz za na pot. Pravi praznik pa je bil, kadar je lahko tudi fant sedel poleg čevljarja na voz in se srečal s pisanim življenjem v mestu.

Vajenska doba pa se je le iztekla in Janez je postal pomočnik pri mojstru Dominiku Kovaču. Pomočniki so bili ponosni na svoj stan, saj so redno dobivali plačo in so hodili na kosilo v gostilno, kjer so moževali. Tisti čas je bil Škocjan živahen kraj. Petintridesetega leta je Janez zapustil Dole in se za stalno naselil v njem. Videl je njegove zlate čase. To je bil kraj številnih obrtnikov in rokodelcev, trgovcev in gostilničarjev. Od blizu in daleč so se zgrinjali ljudje sem na sejm in proščenja in marsikatero blago je tu menjalo lastnika. Samostojna občina je bil takrat škocjan,

spoštovan in čislán daleč naokrog. A Janez je videl tudi drugačne čase. Videl je, kako se je kraj začel dušiti in hirati, kot da bi imel zanko okoli vratu.

Vse skupaj se je začelo z vojno. Prihrumeli so Nemci in postavili mejo. Odrezali so bližnjo Bučko in kraje ob Savi. Tam naj bi bil nemški rajh, tostran Italija. Ljudje so negodovali. Raje bi bili na oni strani, saj so bili Nemci gospodarsko bolj razviti. Bolje razgledani pa so svarili. Izkazalo se je, da imajo prav. Kot strela z neba je treščila vest o izseljevanju. Zdaj je bila prednost živeti na italijanski strani meje, zato so se poskušali mnogi pretihotapiti tja. Odjeknili so prvi streli. Na mejo so postavili boječo žico. Minska polja na njej so terjala prve žrtve - mrtve in pohabljenе. Marsikaj se je ugrabilo in šušljalo takrat in človek ni vedel, pri čem je. Janezov mojster je odšel z domobranci in Janez je ostal brez stalnega zaslužka. Po stari čevljarski navadi je šel v štero, se udingal zdaj pri tej hiši zdaj pri oni in si z delom zaslužil za preživetje.

Po vojni se mojster Kovač ni več vrnil in Janez je pričel na svoje. A vzdušje mu ni bilo več naklonjeno. Ljudje so še vedno imeli dve nogi in potrebovali so obutev kot prej, le denarja niso imeli, da bi si jo privoščili. Od drobnih popravil pa se je bolj težko živelo. Potem je prišla direktiva: "Mali obrtniki, združite se!" Ubogali so, kot jim je bilo naloženo. Skupaj so vrgli svoja kopita in postali so obrtna delavnica v Škocjanu, ki so jo kasneje pridružili Industriji obutve iz Novega mesta. V bistvu pa so še vedno ostali obrtna delavnica kot prej in ročno so izdelovali usnjeno obutev za rudarje. Janez se je upokojil, še predno je čevljarska industrija v Novem mestu ubrala pot navzdol in žalostno propadla. Zdaj kot upokojenec že več kot četrto stoletje opazuje, kako se življenje okoli njega spreminja. Kraj razen šole, ki so jo požgali partizani potem, ko so se v njej utrdili Italijani, niti ni utrpel večje vojne škode, pa se kljub temu dolga desetletja po vojni ni mogel pobrati. Kot da bi ga s tem, ko so mu odvzeli županstvo, obglavili. Šele konec osemdesetih, z novimi upi za Slovenijo, se je sem naselil nov veter. Zdaj je Janez doživel tudi njegov ponovni vzpon. Spet so se začela odpirati vrata delavnic, trgovin, gostiln, spet se je v kraj vrnilo županstvo, ki cepi novi razvoj na stare korenine.

Le nekaj se je dokončno spremenilo: nič več ni tistih romantičnih mlinov, ki so z velikimi kolesi in slikovitimi jezovi dajali dolini svojevrsten čar. Ostal je le Ferkoljev, prej Strgarjev mlin. Pa tudi tega ne poganja več voda. Ker pa so jezovi zginili, tudi ni več povodnji, ki so bile včasih za to dolino huda nadloga. Zato Janez zdaj brez skrbi zre v razpenjeno vodovje, ki se mimo njegove hiše vali Krki v objem: ne more mu odnesti doma, ki sta si ga ženo Franciško ustvarila, niti sina Janeza in vnukinje Janje v njem ne.

TONE JAKŠE

POTOŠKE KORENINE

Tiktakanja svojih ur ne sliši

Polde Benčina iz Travnika v Loškem Potoku je bil rojen 1919. leta. Kmalu se bo končalo osemdesetletje njegovega življenja. Dopolniti jo, ki so se mu pripetili v življenju, pa je vsaj za dve življenji. Kljub tegobam in krivicam, ki jih je doživel, pa jih danes pri skoraj osemdesetih letih še malo ne kaže. Dan za dnem dela v svoji mizararski delavnici in ustvarja prave umetnine, ki jim daleč naokrog ni para. Ze pred drugo vojno je postal tasilcec in je danes gotovo najstarejši član PGD Hrib. Njegova karijera pa se je dejansko začela leta 1941. V vojaški suknji je prve napade doživel v Beogradu. Eksplozije so prizadele njegov sluh, ki je z leti slabšal, in danes živi v popolni tišini. Razpad Jugoslavije je dočakal na Palah in od tam odšel peš proti domu. Po nekaj mesecih je prišel domov kar v vojaški uniformi. 1942. leta je šel partizane in bil še tisto leto ujet, poslan v Italijo, kjer je do razpada Italije zamenjal pet taborišč. Od tam se je spet peš vračal domov, kjer pa so ga ujeli Nemci in uvedli v taborišče Dachau. Ko konec vojne je dočakal v taborišču Otobrun.

Polde nerad govori o teh grozotah. Še pri osemdesetih pravi, da ni rad napisal knjigo, a nekako nima korajže. V Dachauu je našel številne Potočane. Mnogi so za vedno ostali tam, sam pa se je sodežno prebival Slovenijo, kjer ga je nova oblast spet zaprla, pozneje pa vtaknila v vojaško suknjo. Na srečo to ni dolgo trajalo in se je istega leta vrnil domov. Kot izučenega mizarja so ga zaposlili pri obnovi požgane vasi

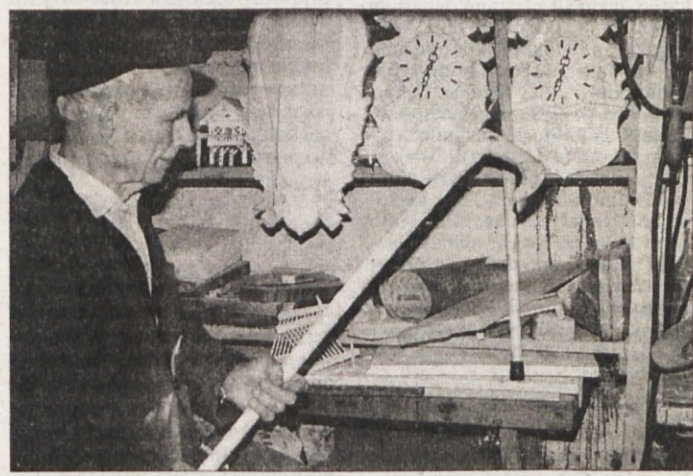
Travnik. Še predtem pa je gradil prvo barako v Glažuti na pogorišču velike žage in naselja, ki je služila delavcem v gozdovih. Koliko ostrišij je naredil v požganem Travniku in drugje, pa Polde ne ve več. Leta 1950 se je zaposlil na bližnji žagi, ki je pozneje prerasla v Lesno industrijo Smreka. Tu, pravi Polde, pa je bil za vse razen za babico. Podjetje je bilo tako osiromašeno, da so morali delavci orodje prinašati celo od doma. Pravi, da je bil električar, modelar in oddelkovodja, le denarja je bilo bolj malo, saj je moral preživljati kar številno družino. Pa je zdržal tam vse do upokojitve.

Nad delom se ni nikoli pritoževal. Iznajdljivemu, kot je bil, mu je uspevalo vse, kar je poskusil. Pove pa, da se mu zdi krivično, ko nima priznane invalidnine za popolno izgubo sluha. Ko je šel na

komisijo, so mu dejali zdravniki, da so se tudi oni borili za Jugoslavijo, njemu pa naj plača bivša Jugoslavija ali pa kar kralj osebno.

Po upokojitvi je še nekaj malega kmetoval in čebelaril. Številna družina je počasi odhajala v svet. Živi sam z ženo Angelo, ki se je naučila govorice gluhih, sicer pa rad sprejema goste. Zanje ima vedno pripravljen papir in svinčnik in na vprašanja vedno odgovarja hudomušno, poln volje in veselja do življenja.

Že nekaj let izdeluje miniaturne kozolčke in lesene stenske ure. Ure in ure presedi v delavnici, kjer pod dleti nastajajo reliefi pokrajin, ljudi, cvetic. V teh umetelno izdelanih predmetih prihaja na dan vsa Poldetova umetniška nprav, ki jo uresničuje v popolni tišini. ALBIN KOŠMERL

NJEGOV SVET TIŠINE - Polde Benčina v svoji delavnici. (Foto: A. K.)

GORJANSKI TEK - Člani atletskega kluba Krka Novo mesto so v soboto, 10. oktobra, na makadamski cesti med Vahto in Gospodično pripravili 1. gorjanski tek. Na 10 kilometrov dolgi progi je bil med 71 tekači najhitrejši Aleš Tomič (Cestno podjetje Portoval), ki je za tek potreboval 36 minut in 34 sekund, drugo mesto je zasedel Robert Dragan in tretje Franci Menič (oba Krka), enak pa je bil tudi vrstni red med člani. Najboljši v ostalih kategorijah: članice - 1. Šurbek (Šmarje pri Jelšah), 2. Mateja Udovč (Klapa); mladinke - 1. Tomažin (Sevnica); mladinci - 1. Kozan, 3. Jerman (oba Krka). (Foto: I. V.)

NA BARCOLANI - Tudi jadralci novomeškega jadralnega kluba so se s klubsko jadrnico Vitalis (na sliki) s krmarjem Borutom Šulnom udeležili znamenite že 30. Barcolane, kjer so med 1510 jadrnicami prišli na cilj nekje v sredini. Pred tem je Vitalis s krmarjem Milošem Recljem nastopila na lignjanski regati, kjer je njena posadka osvojila drugo mesto. Novomeške jadralce čaka še tradicionalna novomeška regata 16. in 17. oktobra na Lošinju in zaključna regata v piranskem zalivu 24. oktobra.

PODAJA - Košarkarji novomeške Krke so sredi tedna v Rimu na tekmi 1. kola pokala Radivoja Korača doživeli pravo katastrofo, saj jih je rimsko moštvo ugnalo kar s 102:75. Precej bolje je Krki šlo v soboto, ko so doma brez težav premagali mariborski Lumar, precej bolje kot v Rimu pa se je pod košem znašel tudi mladi zvezdnik Matjaž Smodiš, ki ni le metal na koš, ampak je znal tudi takole zaposliti Meluša (11), ki se mu je lepo odkril pod košem. (Foto: I. V.)

ŽENSKAM OMOGOČILI REKREACIJO - Pobudo je dala upokojena učiteljica Mari Hrustar, ki sedaj vodi skupino najstarejših, potem ko se je zbrala skupina prijateljic, ki so želele redno telovaditi. Predsednik KS Uršna sela Matija Zamida jim je prislunil in svet KS jim je kupil 9 blazin pa fitness kolo, jezdec in radio. Na prvi sestanek je prišlo 32 žensk, potem so oblikovali tri skupine, za mlajše, srednjih let in skupino za starejše ženske. Mlajše ženske imajo aerobiko, starejše - vse imajo več kot 50 let, najstarejša pa čez 70 - pa so se odločile, da bodo raje delale razgibalne vaje za hrbtenico, križ in druge vaje, saj je večina njih že imela težave s hrbtenico ali križem. Prekinile pa so le avgusta. "Ko smo septembra spet začele telovaditi, smo ugotovile, da smo trde in okorele, sedaj pa se spet dobro počutimo," so povedale. (Foto: J. Dornič)

Z novo občino obnovljena šola

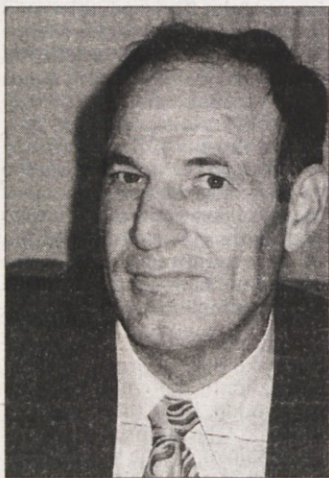
Ustvarjeni so možnosti za uvedbo devetletke - Posodobljena telovadnica

SODRAŽICA - Novembra bodo končali skoraj vsa dela pri prenovi osnovne šole v Sodražici, spomladi prihodnje leto pa bodo obnovili tudi fasado. Tako bodo zaključili desetletno obnovo stavbe učencem, za kar bodo z opremo vred porabili okrog 200 milijonov tolarjev. Na 2400 kvadratnih metrih uporabne površine bodo 237 učencem (skupaj s podružnično šolo pri Svetem Gregorju) in 21 učiteljem omogočili nemoteno delo ter se pripravili na uvajanje devetletke.

Obnova je zaradi nerednega priliva denarja potekala v štirih fazah pa tudi dela je bilo več ko so sprva načrtovali. Leta 1989 so prebarvali okna, napeljali elektriko, uredili kanalizacijo in kletne prostore ter pričeli dela na prizidku, ki jih še danes izvajajo. V drugi fazi so dozdali srednji del stavbe in ga tako povezali z upravnimi prostori, v tretji fazi pa so končali

sanitarije v spodnjem delu in zgoranje učilnice.

"Letos je šola dobila novo streho, zamenjali smo dotrajana okna, dozdali vezni hodnik, pridobili učilnico za fiziko in računalniško učilnico, prostor za svetovalnega delavca in temeljito obnovili večnamensko telovadnico, v kateri se bodo tudi v prihodnje izvajale vse prireditve v Sodražici, za pouk telovadbe pa jo bodo uporabljali učenci nižjih razredov in vrtcev.

Jože Košmrlj

ŽE 17. SREČANJE RK NA DRSKI

NOVO MESTO - Dom starejših občanov v Šmihelu je 8. oktobra gostil starejše prebivalce krajevne skupnosti Drska, ki jih je na tako družabnost povabila krajevna organizacija Rdečega križa Drska. Znova se je potrdilo, da se ljudje radi družijo. V polni dvorani se zbrane pozdravila Anica Bukovec v imenu aktivistk RK v tej veliki KS s skoraj 5.000 prebivalci. Vse dobro jim je zaželela tudi Barbara Ozimek, tajnica Območnega odbora RK, in povedala, da pripravlja podobna srečanja te dni tudi 35 drugih krajevnih organizacij RK. Janko Petrič, predsednik KS, je izrazil obžalovanje, da skupnost ne more več uresničevati za krajane koristnih del, saj referendum pred leti ni uspel, občina pa le še simbolično podpira KS. Učenske srednjih šol iz šmihelskega dijaškega doma so pod vodstvom Irene Markelj prispevale zbranim lep kulturni spored. Lani so na podobnem srečanju 51.000 tolarjev, zbranih pri zabavnem srečelovu, podarili 3 ogroženim družinam za nakup oblek, letošnji čisti dobiček pa so namenili socialno ogroženi družini na domačem območju. Tg.

PESTER TEDEEN OTROKA

NOVO MESTO - Društvo prijateljev mladine Mojca je organiziralo Teden otroka v novomeški občini, ki bo trajal 14 dni. Na velik zabavišni park nasproti novomeške avtobusne postaje je prišlo več kot 30 tisoč otrok in staršev ne le iz Dolenjske. To je doslej največji zabeležen obisk lego kamiona v treh dneh. Poleg kamiona je dolenjske otroke pritegnili tudi atraktivni zabavišni park. Otroke so zabavale tudi mlade pevke; Sanja Cerjak, Maruša Piletič in Sandra Muhič ter klovna Joly in Moly. V ponedeljek si je lego razstavo in nastop mladinskega lego land ansambla iz Danske ogledalo še nekaj tisoč mladih iz dolenjskih vrtcev in šol. Pestri Teden otroka v Novem mestu se bo zaključil v soboto, 17. oktobra, s tradicionalnim veleizletom z zavarovalnico Tilia Po Sloveniji za predstavnike vseh osnovnih šol novomeške, šentjernejske in škocjanske občine.

DOMAČA ZDRAVILA CENEJŠA

NOVO MESTO - Dolenjske lekarne imajo 10 z lastnim denarjem opremljenih lekarniških enot v dolenjskih in belokranjskih občinah, pripravljajo pa se, da bodo svojo enoto odprli tudi v Semiču. Lekarne v Novem mestu, kjer imajo tudi galenski laboratorij, ima daleč največ promet, tu pa imajo tudi največ zaposlenih, to je okrog 22. Direktorica Dolenjskih lekarn Janja Fortuna je povedala, da imajo na voljo zdravila tudi iz uvoza, vendar dolenjski zdravniki predpisujejo precej zdravil, ki so narejena v Sloveniji, saj predstavljajo domača zdravila kar polovico vseh prodanih zdravil. Ker so bile cene uvoženih zdravil zelo visoke, je letos poleti Zavod za zdravstveno zavarovanje spremenil liste zdravil. Na pozitivno listo so uvrstili domača paralelna zdravila, draga tuja zdravila pa na negativno. Zanimivo je, da so se po tem ukrepu tuja zdravila zelo pocenila.

Madžarska kuhinja v gostilni Rog

Od danes do nedelje

DOLENJSKE TOPLICE - Od danes, 15. oktobra, do nedelje, 19. oktobra, potekajo v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah dnevi madžarske kuhinje. Tudi sobotna in nedeljska kosila bodo v znamenju madžarskih jedi. Za madžarsko kuhinjo so značilne močnejše začimbe jedi, zlasti uporabljajo veliko paprike, sveže ali suhe mlete, ter ostrih feferonov. Gostje Roga bodo lahko naročili po madžarsko pripravljene jedi ali pa bolj blago začimjene, ustreznejše našemu okusu.

Jedi bo kuharska ekipa pod vodstvom glavne kuharice Berke Grmek pripravljala iz vseh vrst mesa, svinine, junetine, jag-njetine, divjačine, od rib bo krap in od perutnine gos. Na voljo bodo hladne predjedi, juhe, tople predjedi, bogata izbira glavnih jedi in sladice. Ob že tako bogati izbiri vin so za to priložnost nabavili še madžarski vini egri bikaver (bikova kri) in tokaj. Ob večerih bo violinist Ivan Corbić igral madžarsko glasbo pa tudi sobotni ples bo namesto v zdraviliški restavraciji v gostilni Rog.

NOVA ODELKA OTROŠKEGA VARSTVA

IVANČNA GORICA, ZAGRADEC - Skrb za varstvo otrok v ivanški občini kaže rezultate. Že dobra dva tedna v prostorih TRAIG - a v Ivančni Gorici deluje nov oddelček 24 otrok, starimi od 4 do 5 let. V zagraškem zdravstvenem domu pa bo te dni začel delovati nov oddelček. V njem bo poskrbljeno za varstvo 24 otrok, starih od 3 do 6 let. Obe prireditvi sta občino stali okrog 8 milijonov tolarjev.

PO TRIDESETIH LETIH - Konec septembra so dijaki, ki so v šolskem letu 1967/68 zaključili Gostinsko šolo v Novem mestu, praznovali 30. obletnico mature. Srečanja v Stari vasi pri Bizeljskem se je udeležilo 44 dijakov dveh razredov (na fotografiji). Ob tem pa se dijaki iz Bele krajine ter Dada iz Dolenjskih Toplic zahvaljujejo sošolkam in sošolcem iz Stajerske, ki so pripravili prijetno srečanje.

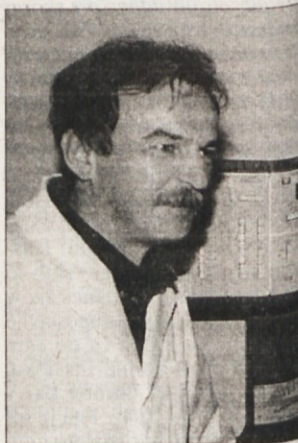
Dr. Miru Balažiću v slovo

Tako nenadoma in nepreklicno je odšel od nas kolega dr. Miro Balažić, specialist internist.

Rodil se je pred sedemindesetimi leti v Zagrebu, kjer je tudi študiral medicino in leta 1980 diplomiral. Kot mladega zdravnika ga je pot zanesla v Zdravstveni dom Novo mesto. Tu je opravil pripravništvo, kasneje pa je delal kot samostojni zdravnik. Želja po napredku in znanju ga je privedla leta 1983 v Dispanzer za bolezni pljuč, srca in ožilja, kjer je pričel delati kot specialist internistike. Po opravljenem specialističnem izpitu se je ukvarjal predvsem s funkcionalno diagnostiko pljuč ter srca in ožilja. Bogato znanje računalništva je z neverjetno spretnostjo uporabljal pri vsakodnevnem delu. S svojim obsežnim znanjem in vztrajnostjo je iskal nove možnosti, da bi pomagal bolnikom, hkrati pa je nesebično prenašal znanje in izkušnje na svoje kolege.

V Novem mestu si je ustvaril topel dom. Prosti čas je posvetil družini, ki jo je imel izredno rad. Prevečal ga je tudi športni duh, ki ga je ohranil vse življenje. Posebej pri srcu mu je bila športna medicina in bil je dolgo let sodelavec kolesarskega kluba.

Spoštovali smo ga in cenili njegovo pomoč pri reševanju problemov in težav naših zdravnikov, zdravstvenih delavcev in vseh naših bolnikov. Radodarno in izjemno vestno zdravniško pomoč, ki

smo jo tolikokrat potrebovali in se z njo tudi zavestno okoriščali, bomo še kako pogrešali. Pogrešali pa ga bodo tudi bolniki, ki jim je lajšal življenje in jih bodril s svojim spodbudnim nasmehom.

Njegova smrt, smrt prijatelja, katerim smo bili poklicno povezani, nas je prizadela na poseben način. Z njim odhaja v preteklost tudi velik del našega lastnega življenja in delovanja, ki smo ga vzajemno doživljali. Pogrešali ga bomo vsi, najbolj pa njegova družina, o kateri je vedno govoril z veliko ljubeznijo in skrbjo.

Dragi kolega, spi v miru, v naših srcih boš živel večno.

Prim. mag. TATJANA GAZVODA

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

Primož Mihelič z gudalom in orglicami

Po Jazovih poteh

Dvanajstletni Primož Mihelič iz Vinice igra na gudalo in orglice

VINICA - Lutejarni Jazo, ki si je pred drugo svetovno vojno ter med vojno vihro, dokler ga ni doletela kruta smrt, lajšal svoje težko in ubožno življenje z igranjem na orglice in ljudsko glasbilo gudalo, bi bil, če bi še živel, gotovo zadovoljen, ko bi videl, da belokranjski rojaki nanj niso pozabili. Najbrž ima največ zaslug, da ni zašel v pozabo, slikar Božidar Jakac, ki ga je portretiral, nič manj pa Franc Šutej iz Sečjega sela pri Vinici, ki se je poimenoval kar Jazo. Pa seveda Vera Vardjan iz Velikega Nerajca, ki izdeluje gudala. Razveseljivo pa je, da po Jazovih stopinjah stopajo že rosno mladi fantiči.

Eden teh je šestoselec Primož Mihelič iz Vinice. Velikokrat je opazoval Franca Šuteja in se čutil njegovemu igranju, ko pa mu je učitelj Mirko Bartolj podaril gudalo in mu predlagal, da bi začel nanj igrati, se je odločil, da gre po Jazovih stopinjah. Primož, ki igra in tudi poje v folklorni skupini viniške osnovne šole, se je spoprijel z gudalom pred dvema letoma, medtem ko je orglice igral za hobi že prej. "V začetku sem se znašel kar sam, tako da lahko rečem, da sem samouk. Ko pa me je slišal Šutej stric, mi je dal nekaj nasvetov in se ponudil, da bi me učil," pove Primož ter se pohvali, da ni nastopal le v Beli krajini, ampak celo za na Reki. M. B.-J.

238 REŠEVALCEV KNJIŽNEGA KVIZA

SEVNICA - Tukajšnja občinska knjižnica je tudi letos pripravila reševanje nalog slovenskega knjižnega kviza 98. Reševanja se je udeležilo 238 učencev, največ iz sevniške OŠ Sava Kladnika - 120 oz. še 22 več, ko ji pristejemo podružnično šolo na Studencu. Sledijo OŠ Šentjanž (39), Blanca (32), Krmelj (15), Tržišče (8) in Boštanj (2 reševalca). Med reševalci je bilo največ petošolcev. Tema letošnjega kviza je bil Oton Župančič in Bela krajina. Ob zaključku kviza je na prireditvi 30. septembra igralec in pesnik Andrej Rozman-Roza izžrebal učenko sevniške šole Vanjo Bec, ki se je 5. oktobra udeležila zaključne prireditve v Ljubljani.

GLASILO BLANŠKE ŠOLE NAJBOLJ IZVRNO

BLANCA - Ekipa osnovne šole Blanca je na 18. srečanju društev Mladi gasilec, ki delujejo na slovenskih osnovnih šolah, v Sečovljah pri Portorožu med 36 starejšimi ekipami osvojila 7. mesto. Glasilo blanske šole pa je bilo ocenjeno kot najbolj izvirno in je bilo uvrščeno na 1. mesto, zanj pa so Blanci dobili še knjižno nagrado. Učenci 8. razreda Milana Stopar, Klemen Božič, Manca Marko in Darja Rošthar so tekmovali kot edina ekipa iz Posavja, poleg glasila s prispevki o požarni varnosti in ekološki, pa so Blanci prinesli tudi likovni prispevek o tej temi. Blanska ekipa se je pomerila s konkurenco še v teoretičnem poznavanju požarnovarstvenih predpisov, v tekmovalstvu z vedrovko, v poznavanju vozlov, gasilskega orodja in kraja gostitelja ter v prvi pomoči.

Za zajtrk raje svež sok in sadje

Prisluhnimo telesu in spremenimo prehranjevalne navade, ki obremenjujejo telo

Človekova sposobnost predelave zaužite hrane je povezana z učinkovitostjo delovanja treh rednih dnevnih naravnih ciklov: hrano vsak dan vnašamo v telo, nekaj je vsrkamo in izkoristimo, nekaj pa je izločimo.

Med spanjem, ko naše telo ne počne nič naporejšega, asimilira, kar si je prisvojilo podnevi. Če jemo pozno zvečer, se naslednje jutro slabo počutimo. Cikel asimilacije, ki steče brž, ko hrana zapusti želodec, je oviran. Naše telo si želi jesti zgodaj zvečer, tako da minejo najmanj tri ure, preden ležemo k počitku, in je hrana že zapustila želodec, tako da se lahko pravočasno začne asimilacija.

V jutranji fazi čiščenja ali izločanja se naš organizem čisti preko blata, urina, suhih in grenkih ust, obloženega jezika, potenja... Organizem tedaj nameni vso svojo moč za izločanje odvečnih in škodljivih presnovnih ostankov iz organizma. Vsaka zjutraj in dopoldne zaužita težja hrana moti čiščenje, saj nam jemlje precej vitalne moči za prebavo. Zjutraj bi morali jesti 2 do 4 ure po jutranjem vstajanju. Najbolje je, da na prvi obrok počakamo do prave

lakote, nato pa spijemo 2 do 3 decilitre sveže narejenega zelenjavnega ali sadnega soka ali pojemo sveže sadje. V enem obroku jejmo le eno vrsto sadja. Za prebavo takega zajtrka porabimo najmanj energije, v sadju nakopičeni sladkorji pa nam dajejo največ energije.

Naš običajni zajtrk (bel kruh, siri, klobase, jajca, marmelada, surovo maslo...) je popolnoma narobe sestavljen, saj telo potrebuje ure, da ga lahko prebavi. Ne drži, da nam močan in težko prebavljiv zajtrk da energijo. Če pa za zajtrk pojemo sadje ali spijemo svež sok, lahko kasneje pojemo, kolikor želimo ali zmoremo. Toda poslušati moramo svoje telo in prenehajmo jesti, ko smo siti. Če zjutraj in dopoldne uživamo samo sadje in sokove, si zagotovimo neverjetne energetske zaloge za cel dan, saj ta hrana za prebavo skoraj ne potrebuje energije. Pomembno pa je, da sadje dobro prežvečimo.

Na lahkem zajtrku temelji lahek delovni dan. Da nam kalorično bogat jutranji sendvič s kavo in mlekom da potrebno fizično in psihično moč, je utvara. Preden prebavimo težak in neprimeren zalogaj, bo minilo vsaj 8 do 12 ur.

Zivljenje je navada. Navada pa je železna srajca. Če hočemo spremeniti naše prehranjevalne navade, lahko to storimo postopno ali čez noč. Za začetek se navajamo na poznejše obroke zjutraj in na zgodnejše večerje. Vsak dan premaknimo obrok za 5 minut. V dveh ali treh mesecih bomo v biološkem ritmu. Sicer pa ne bo

nič narobe, pravzaprav bo celo zelo koristno, če že jutri ukinete običajni zajtrk in vpletete novega. Pri tem boste potrebovali pomoč knjige ali izkušenega terapevta.

ANICA JENEŽIČ - MIKEC

DERBI SEVNŠKIM ROKOMETAŠEM

SEVNICA - V posavsko-zasavskem derbiju 1.B lige so sevnški rokometasi v zagrizenem boju z RK Rudar Trbovlje priborili zmago z izidom 28:26 (12:14). Slabo luč na sicer korektno srečanje so vrgli trboveljski navijači, ki so v 44. minuti na vsak način hoteli obračunati s sevnškimi privrženci. Za Sevnčane je dosegel Sečki 8, Rupret in Sirk pa po 5 zadetkov. V soboto so sevnški kadeti na svojem prvenstvenem srečanju premagali vrstnike AFP Dobova po boljši igri v drugem polčasu s 25:19 (9:10). Za domačine je zadel Brečko kar 11-krat, Robida pa je dosegel 8 zadetkov.

PRVA MRLIŠKA VEŽICA

Pri pokopališču na Vidmu v Dobropolju gradijo mrliško vežico, ki bo prva v Dobropolju, saj morajo zdaj pokopniki ležati kar na svojih domovih. Vežica bo dokončana letos, gradi jo Gramiz Kočevje, njena gradnja bo veljala 32 milijonov tolarjev, skupaj z ureditvijo okolice, ki bo prišla na vrsto v prihodnjem letu, pa 51 milijonov tolarjev.

ZMAGA DOMAČINA

DOLENJA VAS - Balinarji iz Dolenje vasi so pripravili tekmovalne v natančnem zbijanju, na katerem je med 11 tekmovalci iz dolenjskih balinarskih klubov zmagal domačin D. Pangerčič, drugi je bil S. Tomše iz Krškega in tretji domačin D. Šukunda. (R. M.)

KINO ABONMA

IVANČNA GORICA - Konec septembra so v ivanškem kulturnem domu začeli z rednimi predstavami, ki so na sporedu ob sobotah, včasih tudi ob petkih. Program je pester. Razpisujejo kino abonma (najmanj deset vstopnic). Vstopnina za odrasle je 500, za učence in študente 400, za abonente pa 350 tolarjev.

Drobne iz Litije

IVAN BIZJAK V LITJI - Na povabilo občine je Litijo prvič obiskal varuh človekovih pravic Ivan Bizjak s sodelavci. Srečal se je z vodstvi občine, upravne enote, geodetske uprave in centra za socialno delo. Obiskal je lokalno radijsko postajo Geoss, kjer je odgovarjal na vprašanja poslušalcev, si ogledal litijsko policijsko postajo, poslansko pisarno litijskega državnega poslanca Franca Rokavca in dom starejših občanov v Črnem potoku. Svoj obisk je zaključil na gradu Bogenšperk z novinarsko konferenco.

KRVODAJALSKA AKCIJA USPELA - Zadnje dni septembra je bila v litijem zdravstvenem domu redna jesenska krvodajalska akcija. Udeležilo se je preko 400 krvodajalcev, med njimi 29 prvič.

PESNIŠKA ZBIRKA JOŽETA SEVLJAKA - "Jaz pa prosim za košček modrine" je naslov zbirke otroških pesmi pesnika in pisatelja domačina Jožeta Sevljaka. Učencem vseh litijskih osnovnih šol je bila prejšnji teden predstavljena v litijem kulturnem domu. Jože Sevljak je izdal že tri samostojne pesniške zbirke za odrasle: Razklani prag, Jalova setev in Rožnata kepa, ter roman Zeleni kres. Otroške pesmi so predstavili mladi recitatorji in pevci pod vodstvom mentorice Mili Rogelj iz Judite Juvančič, posebno doživetje pa je bil nastop glasbene družine Rada Černeta. Ob tej priložnosti so v avli Kulturnega doma Litija odprli likovno razstavo radijskega in televizijskega napovedalca Bogdana Baroviča.

K. ŠUŠTERŠIČ

IZLET NA GORENJSKO

Društvo upokoencev dolenjskih in belokranjskih občin, ki je bilo ustanovljeno pri ministrstvu za obrambo, je 16. septembra za vse člane organiziralo ekskurzijo na Gorenjsko. Ogledali so si vojašnico na Bohinjski Beli, predstavili so jim opremo specialne enote, gorniško usposabljanje in plezanje v steni, ogledali so si vadbni prostor na Pokljuki in stalno slikarsko razstavo. Sponzorjem, slati MORS, se najlepše zahvaljujejo, da so njihovim upokojenim delavcem omogočili spoznavanje enot in pogojev dela v Slovenski vojski.

TEKMOVANJE V KRŽIŽIH - Gasilsko društvo Krži pri Žužemberku je bilo gostitelj tradicionalnega pionirskega in mladinskega tekmovanja mladih suhokranjskih gasilcev. Sodelovalo je več kot petnajst ekip iz sedmih gasilskih društev sektorja Žužemberk. Mladi gasilci in gasilke so pokazali solidno znanje. Pokale najboljšim ekipam je podelil sektorski poveljnik Franc Škufca, ki je tudi vodil tekmovanje. S potekom tekmovanja in nastopom je bil zadovoljen tudi Tine Filip, poveljnik GZ Novo mesto. Rezultati: pionirji: 1. Ajdovec, 2. Reber, 3. Žužemberk; pionirke: 1. Krži, 2. Šmihel, 3. Žužemberk; mladinci: 1. Krži, 2. Hinje, 3. Šmihel; mladinke: 1. Šmihel, 2. Dvor, 3. Ajdovec. (Foto: S. Mirtič)

OB 50-LETNICI DOLENJSKIH PEKARN NA OBISKU ŠE ZADNJA SKUPINA ŠOLARJEV - Dolenjske Pekarne so začele ob lanskem tednu otroka z otroško pekarsko delavnico, v kateri se je ob strokovnem vodstvu Štefana Radakoviča in Vere Splichal skozi vse leto vrstilo okoli 8.000 otrok iz vrtcev in osnovnih šol, ki so tako spoznali cel postopek nastanka osnovnega živila in pogoje dela pekov. V četrtek, 8. oktobra, je Dolenjske Pekarne obiskala še zadnja skupina šolarjev osmošolcev iz Šentjerneja, ta obisk pa sovpadal tudi z začetkom praznovanja 50-letnice Pekarn. (Foto: T. Gazvoda)

OGROMNO ŠTOROVK PO DEŽJU - V hosti za cerkvijo v Smolenji vasi je Novomeščan Jože Seničar, ki ima tam blizu vinograd, prejšnji teden naletel na nenavadno bogato rastišče štorovk, ki so popolnoma obrasle pred štirimi leti požagani hloh in panj. Jože je povedal, da še lani na tem mestu štorovk ni bilo, zanimivo pa je, da jih, čeprav so rasle le lučaj od ceste na lahko dostopnem mestu, tri dni nihče ni pobral. (Foto: I. V.)

SE-MA, d.o.o.

Smolenja vas 33 a
8000 Novo mesto

Redno ali pogodbeno zaposlimo

SODELAVCA ZA PRODAJO IN SERVISIRANJE TESTNIH NAPRAV ZA AVTOMEHANIČNE DELAVNICE

Pogoji:

- elektrotehnik-elektronik ali elektro inženir oziroma strojni tehnik ali strojni inženir
- zaželjeno aktivno znanje angleškega oz. francoskega jezika
- vozniško dovoljenje B- kategorije

Pisne ponudbe pošljite na naslov:

SE-MA, d.o.o., Smolenja vas 33 a, 8000 Novo mesto

telefon: 068/341-158

0609/628-209

Za novo prodajalno v METLIKI iščemo:

1. POSLOVODJO

- s končano poslovodsko šolo in
- najmanj 3 leti delovnih izkušenj na delovnem mestu poslovodje

2. PRODAJALKE

- s končano šolo za prodajalce
- lahko pripravnik

3. FARMACEVTKO

- s končano srednjo šolo za farmacevtskega tehnika in strokovnim izpitom

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Kandidate vabimo, da pošljejo prijave s kratkim življenjepisom ter kontaktno telefonsko številko v 8 dneh po objavi na naslov:

dm drogerie markt, d.o.o.

Ljubljana, Šmartinska 152

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 15. X.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.25 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Plesna šola Kazina
9.55 Otroška oddaja
10.35 Divja Amazonija, serija, 7/12
11.25 Druženje in praznovanje, serija, 10/10
12.05 J.A.G., amer. naniz., 22/22

13.00 Poročila
13.55 Tedenski izbor
Iz muzeja
14.35 Korenine Slovenske lire
15.05 Osmi dan
15.35 S svojimi očmi, nem. drama
16.20 Slovenski utrinki
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Tedi
18.05 Glejte kako rastejo
18.20 Parada plesa
19.05 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Brezglavo, angl. nadalj., 1/6
21.05 Tednik
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Podoba podobe
23.20 Richter Enigma, portret pianista, 1. del

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 21/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 7/130; 10.50 Rdeča ptica, nem. nadalj., 5/6; 11.35 Cik cak; 12.25 Ples na ulici - 13.15 Naša krajevna skupnost - 14.05 Svet poroča - 14.35 Euronews - 16.10 Kot voda za čokolado, meh. film - 18.05 Opremljevalke, naniz., 16/21 - 18.30 Lahko noč, ljubica, angl. naniz., 3/11 - 19.00 Kolo sreče - 17.00 Videoring - 20.00 Šport - 20.55 Konec dolgega dne, angl. film - 22.20 Bela soba II, angl. glas. serija - 23.10 Nočni pridih: Večni sanjač, amer. naniz., 24/24; 23.35 Lazar, amer. naniz., 9/22

KANAL A

7.30 Risanke: Mogočni mišek, Mork in Mindy, Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. naniz. - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi - 12.00 Drzni in lepi - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Odskop - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša - 17.30 Fant zre v svet - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.30 Oprah show - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 23.45 Svilene sence, naniz.

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Iz produkcije združenja LTV - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Komtaktivna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Litjski mozaik

HTV 1

6.45 Tv spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.25 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.40 New York (serija) - 13.10 Zlata kletka (serija) - 14.30 Živa resnica - 15.00 Izobraževalni program - 15.30 Program za mlade - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Risanke - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Odprto - 20.55 Izziv! (kviz) - 21.25 Pol ure kulture - 22.05 Opazovalnica - 22.35 Atlantska Kanada (potopis. serija) - 23.10 Zakon ulice (amer. film)

HTV 2

15.05 TV koledar - 15.15 Posebni popotniki (film) - 17.15 Sunset Beach (serija) - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Kraljestvo divjine (dok. serija) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.35 Dosjeji X (serija) - 21.35 Filmske čarovnice III (dok. serija) - 22.05 Nesrečniki (franc. film)

PETEK, 16. X.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.35 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Glejte kako rastejo
9.40 Tedi
10.15 Parada plesa
10.30 Zenit
11.05 4 x 4
11.35 Na vrtu
12.05 Brezglavo, angl. nadalj., 1/6

13.00 Poročila
13.55 Podoba podobe
14.25 Lepa Vida, posnetek predstave
16.20 Mostovi
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Sprehodi v naravo
17.45 Palček David, ris. naniz.
18.20 Zgodbe iz Amerike, 2/3
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub
0.05 Slovenski jazz v klubu Gajo

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 22/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 78/130; 10.50 Opremljevalke, naniz., 16/

21; 11.15 Lahko noč, ljubica, angl. naniz., 3/11 - 11.45 Zaporniški tek, amer. film - 13.25 Euronews - 16.40 Konec dolgega dne, angl. film - 18.05 Indaba, franc. naniz., 14/25 - 18.30 Čudežni otrok, naniz., 17/22 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Moj mali Idaho, amer. film - 21.40 Koncert ob 100-letnici Leona Štuklja - 23.20 Klient, amer. naniz., 15/19 - 0.10 Nočni pridih: Izpovedi mladostnikov, 1/22; 0.40 Lazar, 10/22

KANAL A

7.30 Risanke: Mogočni mišek, Mork in Mindy, Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, hum. naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, hum. naniz. - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi - 12.00 Drzni in lepi - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Zmenkarje - 14.00 Oprah show, ponov. - 15.00 Drzni in lepi - 15.30 Sončni zaliv, nadalj. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša - 17.30 Fant zre v svet - 18.00 Princ z Bel Aira - 18.20 Bravo, maestro - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Zaljubljena sorodnika, film - 22.00 Zasačeni na delu - 23.00 Mesto zločina - 0.00 Svilene sence - 1.00 Danyjeve zvezde, ponov.

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 16.45 Najspot, glas. oddaja - 17.40 Zgodovina avtomobilizma - 18.00 Kmetijski nasveti - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 20.50 Predstavitve - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas

HTV 1

6.45 Tv spored - 7.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.40 New York (serija) - 13.10 Zlata kletka (serija) - 14.10 Odprto - 14.55 Izobraževalni program - 15.25 Program za mlade - 17.00 Hrvaška danes - 17.50 Govorimo o zdravju - 18.35 Kolo sreče - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Zločini in kazni (dok. serija) - 20.55 Koncert - 22.00 Opazovalnica - 22.30 Ljudje smo - 23.25 Nočna straža: Oddelek za umore V (serija); Psi faktor II (serija); Brez milosti (film); Sedmi element + filmska klapa

HTV 2

14.30 Tv koledar - 14.40 Orlovo gnezdo (film) - 17.15 Sunset Beach (serija) - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Televizija o televiziji - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Kviz - 20.30 Zakon L.A. (serija) - 21.30 Pektenski val (film) - 23.35 Fatamorgana - 0.35 Čuvaji časa

SOBOTA, 17. X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 2.00 TELETEKST
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Pika Nogavička, gled. predstava, 3/3
8.55 Nesrečniki, ris. naniz., 3/26
9.45 Petka
11.25 Mladi violinisti, I. oddaja
12.00 Tedenski izbor
Tednik
12.50 Dobrodošli doma
13.00 Poročila
13.10 Tedenski izbor
Prisluhnimo tišini
13.40 Polnočni klub
14.50 Narednik York, amer. film
17.00 Obzornik
17.15 Mednarodno tekmovanje pevskih zborov MB 98

17.50 Na vrtu
18.15 Ozare
18.20 National geographic, amer. dok. serija, 2/12
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Šou je šel
21.45 Homo turisticus
22.05 Steklina džungla, angl. dok. oddaja, 1/6
22.40 Poročila, šport
23.10 Iz muzeja
23.50 Pot brez povratka, amer. film

SLOVENIJA 2

9.25 Zlata šestdeseta - 10.25 Jeklene ptice, naniz. - 11.15 Moj mali Idaho, amer. film - 12.55 Euronews - 17.30 Teniški magazin - 17.55 Košarka - 19.30 Videoring - 20.00 Kdor ima kolege, ne potrebuje sovražnikov, nem. film - 21.30 V vrtincu - 22.15 Don Kihot, ris. naniz., 6/39 - 22.40 Sobotna noč

KANAL A

8.00 Risanke: Alvin; Zajec dolgohec in prijatelji - 9.30 Najstniki proti vesoljcem, naniz. - 10.00 Mesto v zalivu, nadalj. - 10.30 Extremni športi - 11.00 Stilski izziv - 11.30 Bravo maestro - 12.00 Vrnitev v Mayberry, film - 14.00 Bogato dekle, nadalj. - 16.00 Meego, hum. oddaja - 16.30 Nimaš pojma, naniz. - 17.00 Manekenke, nadalj. - 18.00 Klub avenija - 18.30 Jenny, naniz. - 19.00 Vitezi za volanom - 20.00 Resnični svet - 21.00 Tisto, film - 22.00 Zgodbe iz grobnice, naniz. - 22.30 Babilon 5, naniz. - 23.30 Izgnanec, naniz. - 0.30 Klub Avenija

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 17.50 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije združenja LTV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

8.00 Tv spored - 8.25 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominjska knjiga - 12.35 Kmetijski nasveti - 13.10 Bodoči kralj (amer. film) - 16.15 Poročila - 16.30 Dr. Quinn (serija) - 17.45 Turbo limach show - 19.10 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Dirigenti in muzikanti (dram. serija) - 21.05 Ozek prehod (amer.film) - 22.50 Opazovalnica - 23.20 Nočna straža: Dekle (film); Kitaristična legenda; Frasier (serija); (film)

HTV 2

16.25 Oddajnik Belje - 16.35 Tv koledar - 16.45 Prizma - 17.35 Čudežne Ameriške pokrajine (dok. oddaja) - 18.30 Glasbena oddaja - 19.00 Risanke serija - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Mednarodni festival šansona v Zagrebu - 22.15 Triler - 23.20 Svet zabave - 23.50 Oprah show

NEDELJA, 18. IX.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.45 Teletekst
8.00 Živžav
Skrivnostno življenje igrač, lut. naniz.
8.15 Cilkin koteček, risanka
8.25 Cofko Cof, ris. naniz.
8.50 Srebnogrivi konjič, ris. naniz.
9.10 Telerime
9.15 Zares divje živali, naniz., 6/26
9.50 Ozare

9.55 Nedeljska maša
11.00 Vsi smo ena družina, japon. serija
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Pomagajmo si
13.00 Poročila
13.40 Šou je šel
14.40 Novice iz sveta razvedrila
15.10 Besna mama, franc. film
17.00 Obzornik
17.15 Slovenski magazin
17.45 Po domače
18.40 Korenine Slovenske lire
19.10 Risanka
19.20 Zrebanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.35 Intervju
22.35 Poročila, šport
22.55 Murphy Brown, amer. naniz., 7/25
23.20 Vendeta, šved. nadalj., 6/6

SLOVENIJA 2

9.00 Pravi biznis - 9.55 V vrtincu - 10.35 Sounder 2, amer. film - 12.45 Pripravljeni - 13.15 Euronews - 16.55 Jesenice - 19.30 Videoring - 20.00 Naša krajevna skupnost - 21.10 Velika vojna in oblikovanje stoletja, angl. dok. serija - 22.05 Šport v nedeljo - 22.55 Pasteur, franc. film - 0.35 Motociklizem

KANAL A

8.00 Risanke: Alvin; Zajec dolgohec in prijatelji - 9.30 Najstniki proti vesoljcem, naniz. - 10.00 Sanjam o Jeannie, naniz. - 10.30 Klub avenija - 11.00 Pasji prijatelji - 12.00 Rimske počitnice, film - 14.00 Bogato dekle - 16.00 Obraz tujke, film - 17.30 Prijatelji v krilu, naniz. - 18.00 Dušni pastir, naniz. - 18.30 Sam svoj mojster - 19.00 Airwolf, naniz. - 20.00 Sabrina, film - 22.00 Odskop - 23.00 Družice, film - 0.30 Odskop

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 13.30 Ste sinoči spregledali? - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 19. IX.

SLOVENIJA 1

7.45 - 2.00 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Palček David, ris. naniz.
10.00 Šport, šport, šport
10.45 Zgodbe iz Amerike, amer. dok. oddaja
11.10 National geographic, amer. dok. oddaja
12.00 Alpe-Donava-Jadran
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna

13.00 Poročila
13.25 Ljudje in zemlja
13.55 Intervju
14.50 Zoom
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Radovedni taček
17.50 Zares divje živali
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanka
19.10 Zrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Komisar Rex, nadalj., 7/13
21.05 Gore in ljudje
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 (Ne)znani oder
23.35 Mutasti bratje, predstava SSG Trst

NAGRADI V NOVO MESTO IN VODICE

Žreb je izmed reševalcev 39. nagradne križanke izbral **Sonjo Skobe** iz **Novega mesta** in **Anko Borovnik** iz **Vodice**. Skobetovi je pripadla denarna nagrada, Borovnikova pa bo za nagrado prejela knjigo. Nagrajenkama čestitamo. Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 26. oktobra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 41". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vstopu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 39. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 39. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: STEBLO, MITRAS, OREADA, CLINTON, RAN, ONA, STALO, SEV, PEGAZ, VŠIV, ATENE, NIČLA, RIN, TROPIKA, TVOR, ANANAS, AARE, BANANA.

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 9.30 Mladostniške izpovedi, braz. naniz. - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 23/65; 10.25 Pacific Drive, naniz., 79/130 - 10.50 Indaba, franc. naniz., 14/25 - 11.15 Čudežni otrok, naniz. - 11.40 Šport - 12.25 Narednik York, amer. film - 14.35 Euronews - 15.55 Koncert ob 100-letnici Leona Štuklja - 17.30 Pripravljeni, oddaja o slov. vojski - 18.05 Okus po zločinu, angl. nadalj., 9/10 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Studio City - 21.00 Tok noč tok - 21.55 Pomp - 23.00 Brane Rončel izsta odra - 0.25 Nočni pridih: Vprašanje zakonitosti, angl. naniz.; 0.55 Lazar, naniz.

KANAL A

7.00 Risanke: Mogočni mišek; Mork in Mindy; Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, serija - 10.00 Laverne in Shirley, serija - 10.30 Mannix, naniz. - 11.30 Dobri časi, slabi časi, nadalj. - 12.00 Drzni in lepi, naniz. - 12.30 Sončni zaliv - 13.00 Danyjeve zvezde - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, naniz. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša, naniz. - 17.30 Fant zre v svet, hum. naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Miza za pet, nadalj. - 21.00 Roxanne, film - 22.30 Tretji kamen od sonca, hum. naniz. - 23.00 Svilene sence, naniz. - 0.00 Danyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Dežela senc (1. del), film - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.30 24 ur - 20.00 Zgodovina avtomobilizma - 20.25 Šport - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije Združenja LTV

TOREK, 20. IX.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.40 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Radovedni Taček
9.50 Pustolovščine, naniz., 6/24
10.15 Recept za zdravo življenje
11.05 Po domače
12.05 Komisar Rex, naniz., 7/13

13.00 Poročila
13.25 Gore in ljudje
14.15 (Ne)znani oder
14.45 Mutasti bratje, predstava SSG Trst
16.20 Med valovi
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Nina in Ivo, otroška naniz., 8/8
17.45 Wayneove dogodivščine, avstral. naniz., 21/26
18.20 Mla naša Mla
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Nostramo, nadalj., 6/6
21.05 TV konferenca
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Marguerite Duras, angl. dok. oddaja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 9.30 Vprašanje zakonitosti, angl. naniz., 3/7 - 10.00 Matineja: Trdno v sedlu, naniz., 24/65; 10.25 Pacific Drive, avstral. naniz., 80/130 - 10.50 Okus po zločinu, nadalj., 9/10 - 11.40 Studio City - 12.35 Sobotna noč - 14.35 Euronews - 16.30 Kdor ima kolege, ne potrebuje sovražnikov, nem. film - 18.05 Gospod in gospa Smith, naniz., 5/12 - 19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Osamljeni planet - 20.55 Breu kože, ital. film - 22.25 Svet poroča - 22.55 Nočno pridih: Mladostniške izpovedi, braz. naniz.; 23.25 Lazar, naniz.

KANAL A

7.30 Risanke: Mogočni mišek; Mork in Mindy; Super samuraj - 9.30 Bradyjevi, naniz. - 10.00 Laverne in Shirley, naniz. - 10.30 Mannix, naniz.

13.30 Dobri časi, slabi časi, nadalj. - 12.00 Drzni in lepi, nadalj. - 12.30 Sončni zaliv, nadalj. - 13.00 Klub avenija - 13.30 Kuharska oddaja - 14.00 Oprah show - 15.00 Drzni in lepi, nadalj. - 15.30 Sončni zaliv, naniz. - 16.00 Bogato dekle, nadalj. - 17.00 Nora hiša, naniz. - 17.30 Fant zre v svet, naniz. - 18.00 Princ iz Bel Aira, naniz. - 18.30 Oprah show - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Odskop - 21.00 Kadencia, film - 22.30 Tretji kamen od sonca, naniz. - 23.00 Svilene sence, naniz.

VAŠ KANAL

13.05 Sosedje, ponov. - 14.00 Videostrani - 17.00 Risanka - 18.00 Šport - 18.25 Sosedje, nadalj. - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Dežela senc (2. del), film - 21.35 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 21. IX.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.50 Teletekst
7.30 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Nina in Ivo, naniz., 8/8
9.55 Wayneove dogodivščine, nadalj., 21/26
10.15 Mla naša Mla
11.10 TV konferenca
12.05 Nostramo, nadalj., 6/6

13.00 Poročila
14.35 Tedenski izbor
Murphy Brown, naniz., 7/25
15.00 Marguerite Duras, angl. dok. oddaja
15.50 Alica, evrop. kult. mag.
16.20 Obzorje duha
17.00 Obzornik
17.10 Po Sloveniji
17.30 Male sive celice
18.20 Divja Amazonija, serija, 8/12
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Nash Bridges, amer. naniz., 1/18
21.05 Hotel Oslo, nor. nadalj., 3/4
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.55 Osmi dan
23.25 A. W. O. L., pol. drama

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studio D in Dolenjskega lista dodelil nagrado **Klemenu Žuglju iz Gradca 41**. Nagrajencu čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek ob 16.30 (ponovitev pa je ob sredah o polnoči), je ta teden takšna:

- (2) Šentjernejsko vabilo – **Trio Frančič**
- (3) Srce se prepušča samoti – **ansambel Bobri**
- (1) Spomin na poletje – **ansambel Vasovalci**
- (6) Denar – **ansambel Mladi Dolenjci**
- (5) Lastovke – **ansambel Litjski odmevi**
- (7) Objem v planinah – **Trio Pavleta Malnarica in Fantje iz Šentvida**
- (4) Poletni dan – **ansambel Franca Miheliča**
- (-) Moja hramonika – **ansambel Petra Finka**
- (8) Umrla so sanje – **ansambel Mavrica**
- (9) Čaše dvignimo – **ansambel Lojzeta Slaka**

Predlog za prihodnji teden: Pozabljenec – **ansambel Slapovi**

KUPON ŠT. 41

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 41									
	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	UREJENO ZLOŽENI KOSI, PREDMETI	SUFIKS	SVETLO RDEČE VINO	DESNI PRITOK DONAVE V AVSTRIJI (ENNS)	ŠALA	IZRAELSKA LUKA	
	DEJSTVO, DA SE KDO SPRAVI S KOM								
	LETOPISEC								
	ZVER IZ DRUŽINE PSOV								
	NEKD. DOLŽ. MERA								
	>							VISTA VIŠNJE	ODŽAGAN KOS DEBLA
AVTOR: JOŽE UDIR	GL. MESTO MASSACHUSETTSA (ZDA)	PERZIJSKA KRALJICA	GORA NA JUGU BOSNE	MOŠKO IME DEL HAMBURGA		GERM. MIT. OREL			
						INDONEZIJ. TISKOVNA AGENCIJA			
VOLČJA ČEŠNJA							OSEBNI ZAIMEK		
							VETER Z MOKJA NA KOPNO		
DOMAČA ŽIVAL				RAZBLJAC, UNIČEVALEC					
				RIMSKA ŠTIRI					
STOTI DEL TOLARIJA					HIMALAJSKI KOZEL			NERA ZA MLEKO V ZDA	
					OSLOV GLAS				
KDOR JE TETOVIRAN									
ALŽIRSKA LUKA				ŽENSKO IME					
STARODAVNA PRESTOLNICA JAPONSKJE				NASLEDSTVENI PLEM. MIŠKI NAZIV IZMAELITOV					

LEKARNA STRAŽA

objavlja prosto delovno mesto

FARMACEVTSKI TEHNIK

z opravljenim strokovnim izpitom

Pisne prijave in dokazila o izobrazbi pošljite na naslov:

Lekarna Straža
Ulica talcev 26
8351 Straža pri Novem mestu

LEKARNA STRAŽA

objavlja prosto delovno mesto

MAGISTER FARMACIJE

z opravljenim strokovnim izpitom

Pisne prijave in dokazila o izobrazbi pošljite na naslov:

Lekarna Straža
Ulica talcev 26
8351 Straža pri Novem mestu

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila
pogrebni stroškov, imajo pri celotni
storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljamo tudi prevoze v tujino in
v nekdanje jugoslovanske republike.

PODGORJE, d.o.o.

Tovarna ploskovnega pohištva

Trubarjeva 24

8310 ŠENTJERNEJ

razpisuje prosto delovno mesto

ČISTILKE

Pogoji za zasedbo prostega delovnega mesta:

- končana osnovna šola
- državljanstvo Republike Slovenije
- smisel za red in čistočo

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, z dvomesečnim
poskusnim delom.

Prijave z dokazili pošljite na naslov: PODGORJE, d.o.o., Tovarna
ploskovnega pohištva, Trubarjeva 24, 8310 ŠENTJERNEJ, v
kadrovske službo najkasneje v 5 (petih) dneh po objavi.

Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v osmih (8)
dneh po preteku roka za prijavo.

• Starši so kost, na kateri si otro-
ci ostrijo svoje zobe. (Ustinov)

• Moški so moški. Ženske so
božanske. (Anonimnež)

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustila

MARIJA DOVJAK

dolgoletna učiteljica v Prečni

Iskreno se zahvaljujemo nekdanjim učencem, sostanovalcem
Seidlove ceste 32, prijateljem in znancem za izraze sožalja,
darovano cvetje in sveče ter vsem, ki so pokojno pospremili
k zadnjemu počitku. Iskrena hvala Domu starejših občanov
Novo mesto, g. proštu Lapu za opravljen pogrebni obred in
ganljive besede slovesa, pevskega društva Šmihel in
Pogrebnemu zavodu JP Komunala za organizacijo pogreba.

Družina Mesojedec

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame,
sestre, stare mame, prababice, tete in
tašče

TEREZIJE ŠUKLJE

z Dol. Lokvice 13

Z bolečino v srcu se najtopleje zahvaljujemo sorodnikom,
sosedom, prijateljem, znancem in krajanom KS Lokvica za
izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna
zahvala vsem Stankovim, sosedu Jožici za pomoč in ganljive
besede slovesa, pevkom za zapete žalostinke, g. Janžekoviču za
zaigrano Tišino ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.
Vsem, ki ste kakorkoli pomagali, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Vse do zadnjega si upal,
da bolezen s trdo voljo
boš ugnal,
a pošle so ti moči
in zaprl si oči.

V 62. letu starosti nas je po
dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi
mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZ KRALJ

iz Jelendola

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta se iskreno
zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem,
ki so nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in
za sv. maše, nam kakorkoli pomagali, bili v mislih z nami in
pokojnega pospremili k zadnjemu počitku v tako velikem
številu. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred,
Pogrebni službi Blatnik in gostilni Luzar. Vsem še enkrat
iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Prazen je dom,
prazno vse,
ni več tvojega smehljaja,
le trud tvojih rok
in lep spomin nate nam ostaja.

V 86. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, oče, stari ata, pradedek,
brat, svak in stric

JOŽE JARKOVIČ

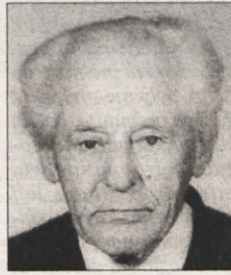
iz Čadraž 4, Šentjernej

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom,
vaščanom, prijateljem za izraze sožalja, darovane vence, cvetje in
sveče. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so nam kakorkoli pomagali,
posebej pa ZLSD Šentjernej, KO ZB Šentjernej, DU Šentjernej,
GD Bela Cerkev, Krki, tovarni zdravil Novo mesto, pevcem GD
Šmihel pri Novem mestu, Pogrebni službi Oklešen, govornikom
gospodu Jožetu Hribarju, gospodu Francu Verbiču in gospodu
Slavku Gregorčiču za besede slovesa ter gospodu Alojzu Frančiču
za organizacijo pogreba. Vsem in vsakemu posebej še enkrat
iskrena hvala!

Žalujoči: žena Albina, sin Slavko in hči Majda z družinama ter
ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustil naš
dragi brat in stric

LUDVIK VIDMAR

Češence 2, Mirna Peč

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom,
sosedom, vaščanom in znancem za besede sožalja, vence in
sveče. Posebno se zahvaljujemo ge. Joži Barbo za njeno
nesebično pomoč. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred
in Pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad spet prišla bo na moj vrt
in bo vprašala, kje si ti.
Sedla bo na rožna tla
in zajokala, ker te ni.
(Gregorčič)

V 80. letu starosti nas je zapustila
naša draga mama, babica in
prababica

ANICA KOMLJANEC

z Bučke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa pomagali, nam izrazili
sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče ter za sv. maše in jo v tako
velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo
cerkvenemu pevskega zboru z Bučke, gospema Vidi in Stanki za
ganljive poslovilne besede, župnikoma za opravljen obred. Hvala tudi
Društvu upokojencev, Društvu izgnancev, Internemu oddelku
Splošne bolnišnice Novo mesto ter Pogrebni službi Blatnik in izvajalcu
Tišine. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je
nepričakovano zapustila naša draga
žena, mama, babica, sestra in teta

ANA BARBO roj. Strajnar

z Malega Kala 11 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom,
prijateljem in znancem za vsestransko pomoč. Zahvala tudi
ZB Mirna Peč za govor, g. župniku za lepo opravljen obred,
Pogrebni službi Oklešen za organizacijo pogreba in vsem, ki
ste nam v najtežjih trenutkih slovesa stali ob strani, nam pisno
ali ustno izrazili sožalje in pokojni darovali cvetje in sveče.
Vsem, ki ste pokojno pospremili na njeno zadnji poti, še enkrat
iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je tragično
zapustila

FRANCKA FINK roj. Povše

Smrečnikova 26, Novo mesto

Ob boleči izgubi drage sestre in tete se iskreno zahvaljujemo
sorodnikom, prijateljem, stanovalcem stanovanjskega bloka,
Društvu invalidov in gluhih za izrečeno sožalje, podarjeno
cvetje in sveče, nosilcu prapora in vsem, ki ste pokojno
spremili k zadnjemu počitku. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 48. letu nas je nenadoma zapustil mož, oče, sin in brat

dr. med. MIROSLAV BALAŽIČ

specialist internist

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem,
ki ste nam v tako velikem številu ustno in pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in
sveče, ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo za pomoč družini
Fifolt, sodelavcem Zdravstvenega doma Novo mesto, bolnišnici Novo mesto, Mestni občini Novo
mesto, JP Komunala, Košarkaškemu klubu Krka, Kolesarskemu klubu Krka Telekom ter
govornikom za lepe besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

V globoki žalosti: žena Katica, hčerka Ana, sin Jure, mama in brat z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje tvoje imelo je svoj moto:
poštenje, delo in srčno dobroto!
Iz dneva v dan neutrudno si garala,
za svoje in za druge se razdala...
Trepala mnogo si, se žrtvovala,
le redki so ti znali reči hvala.
Čeprav v hladni gomili počivala boš odslej,
tvoja ljubezen in tvoj moto živita v nas naprej.

V 78. letu je umrla naša

MARIJA MATKOVIČ roj. Žonta

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom Bereče vasi in Potov Vrha, ki so
pokojno pospremili k zadnjemu počitku, ji darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter ji namenili
lepo misel, nam pa izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem, ki so pokojno imeli radi,
jo obiskovali v času bolezni, ter prijaznemu osebju Doma starejših občanov za vso skrb in nego.

Vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 15. oktobra - Terezija
Petek, 16. oktobra - Jadviga
Sobota, 17. oktobra - Marjeta
Nedelja, 18. oktobra - Luka
Ponedeljek, 19. oktobra - Etbin
Torek, 20. oktobra - Irena
Sreda, 21. oktobra - Urška
LUNINE MENE
20. oktobra ob 12.09 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 15. do 19.10. (ob 18.30 in 20.30) akcijski film Armageddon. 21.10. (ob 18. uri) grozljivi film Krik 2. 21.10. (ob 20.30) pustolovski film Zorro maščevalec.
ČRNOMELJ: 16.10. (ob 20. uri) ameriški film Dež za ubijanje. 17.10. (ob 18. uri in 20. uri) ameriška melodrama Tako je ljubka.
DOBREPOLJE: 16.10. (ob 19.30) pustolovski film Preživetje na robu divjine. 17.10. (ob 19.30) ZF film Smrtonosni spopad II. 18.10. (ob 15. uri in 19.30) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV.
GROSUPLJE: 16.10. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV.

film

• VELIKI LEBOWSKI, komični krimič (The Big Lebowski, 1998, ZDA, 120 minut, režija: Joel Cohen)
Zadnji film bratov Joela in Ethana Cohena je pri večini povzročil nemalo zmedenosti in presenečenja. Tisti, ki so pričakovali kompaktno in zašpičeno kravato smešno zgodbo, kot smo jo nazadnje gledali v Fargu, so bili naravnost sesuti, saj je dogodkovna nitka v Lebowskiem v tem oziru močno "razštelana". Lebowski je namenoma ležeren film o ležernih ljudeh. Neženi-rana ležernost pa je itak prevladujoči moto večine vlog Jeffa Bridgesa, tokrat kot Velikega Lebowskega, drugič kot ciničnega radijskega DJ-ja v Kraljevem ribiču, tretjič kot propadlega naftarja v Bogdanovičevi Zadnji predstavi iz daljnega 1971. leta.
Jeff Lebowski vztrajno zahteva, da ga kličejo "dude", frajer, dejansko pa je prototip največjega "luzerja" v Los Angelesu. Samec srednjih let, živi od podpore za nezaposlene, ne hodi k fizerju, sploh se ne preoblači in

IVANČNA GORICA: 16.10. (ob 16. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV. 17.10. (ob 19. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine.
KOČEVJE: 15.10. (ob 18. in 20. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine. 18.10. (ob 18. in 20. uri) ZF film Smrtonosni spopad II. 19.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Smrtonosno orožje IV.
KRŠKO: Od 15. do 18.10. (ob 20. uri) akcijski film Mačevalci. 17. in 18.10. (ob 18. uri) romantična komedija Upanje ostaja.
METLIKA: 16.10. (ob 20. uri) ameriška melodrama Tako je ljubka. 18.10. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Dež za ubijanje.
NOVO MESTO: Od 15. do 21.10. (ob 16. uri) pustolovski film 6 dni, 7 noči. Od 15. do 21.10. (ob 18.30 in 21. uri) ZF film Dosjeji X.
RIBNICA: 17.10. (ob 22. uri) ZF film Smrtonosno orožje IV. 18.10. (ob 17. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine.
SEMIČ: 18.10. (ob 18. uri) ameriška melodrama Tako je ljubka.
VELIKE LAŠČE: 16.10. (ob 20. uri) ZF film Smrtonosni spopad II. 17.10. (ob 20. uri) akcijski film Smrtonosno orožje IV. 18.10. (ob 20. uri) pustolovski film Preživetje na robu divjine.
TREBNJE: 16.10. (ob 20. uri) in 18.10. (ob 17. uri) komedija Šest dni, sedem noči.

vedno nosi hlače za na plažo in plastične opanke, če pa ga zazebe, si nadene še utrjen kopalni plašč. Poslušaj Dylana, CCR in podobno navlako iz uporniških šestdesetih, ko naj bi bil tudi on še angažiran, vendar je Jeff tak lenuh, da se sploh ne spomni več, zakaj je bil kdaj za "stvar", če je sploh kdajkoli (za) kaj bil. Esenca njegovega njemu niti najmanj dolgočasnega življenja je kegljanje. Enostavno in premočrtno hedonistično življenje prekineta dve gorili, ki ga prebujata, češ da njegova razsipna soproga še vedno ni vrnila dolga mafjskemu producentu porno filmov. Jeff ugotovi, da jih je po krivem "falsal" namesto soimenjaka, invalidnega in bogatega debeluha, ki je poročen z nekdanjo porno starletko. Do zapleta pride, ko malo kot da ugrabijo, stari pa ga kot kurirja pošlje izročiti milijonsko odkupnino...
Lepota in intriga Velikega Lebowskega je v obiskumih detajlih perfekcionistično posnetih zamahih kegljačev, krogle, ki se prikotati po kromiranih vodilih in mehko drvi proti četi kegljev, v zdizajniranih sanjah o viking-skih lepoticah. Plus John Turturro kot pedofilični seksi-latino šminker, ki ima boljšo koreografijo kot Travolta v Vročici sobotne noči in preklinja precej huje kot podgorski ateti.
TOMAŽ BRATOŽ

Verjemite ali ne...
RADIO
OGNJIŠČE
Krvavec 104,5 Kum 105,9

NOVO MESTO - Žabja vas
• stanovanjski blok, novogradnja
• predvidena vselitev: marec 2000
• ugodne cene, popust pri predplačilu
• zagotovljene cene ob podpisu predpogodbe
- informacije: NESK nepremičnine, Ljubljana
tel.: 061/131-0283
GSM: 041/731-981

DOLENJSKI LIST
IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev; za upokojence 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojence 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglaš do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglaš 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglaš in osmrtnice 324-006.
Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih kopirsov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniški troler in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Tisk: DELO-TEČR, d.d., Ljubljana.

KMETIJSKI STROJI

TRAKTORSKI PLUG Posavec kupim. 4059
(068)24-057.
TROSILEC hlevskega gnoja, odvzemalec silaže in dvobrazdni plug Slavonac prodam. 4079
(068)21-143.

KUPIM

ODKUPUJEMO leskovo kolje za "štile" in lepo bukovino. 4055
(068)87-318.
ENOINPOL SOBNO STANOVANJE ali starejšo hišo v Novem mestu ali bližnji okolici kupim. 4075
(068)23-050.

MOTORNA VOZILA

126 PGL, letnik 1989, 50.000 km, prodam za 50.000 SIT. 4030
(068)25-938, popoldan.
ZARADI BOLEZNI ugodno prodam 126 P, garažiran, za 20.000 SIT, hrastov sod, star 3 leta, za 10.000 SIT in cirkular, 5 KM, za 50.000 SIT. 4039
(068)45-393.
FORD ORION 1.6 CLX i, letnik 1991, z veliko dodatne opreme, prodam. Sandi Škedelj, Dol. Vrhpolje 12. 4063
(068)41-162.
LADISAMARI, letnik 1993 in 1995, prodam. 4044
(068)66-512.
JUGO KORAL 45 prodam. 4062
(068)21-602.
GOLF D, letnik 1991, rdeč, ohranjen, prodam. 4060
(068)324-466 ali (041)754-909.
R 18, letnik 1979, garažiran, prvi lastnik, 152.000 km, prodam. 4061
(068)22-579.
BMW 316, letnik 1987, prodam. 4062
(068)50-443.
PRIMERO 1.6 SLX 5 HB, letnik 1998, salonski primer, ugodno prodam. Informacije ob obisku. 4063
(068)75-180.
NISSAN MICRA, letnik 1993, 70.000 km, v odličnem stanju, prodam. 4064
(068)75-180.
JUGO KORAL 45, letnik 1989, rdeč, nujno prodam. 4066
(068)324-477.
R 19 RT, letnik 1994, karamboliran, prodam. 4073
(068)324-716, od 15. do 16. ure.
ŠKODO FAVORIT, letnik 1993, 72.000 km, belo, strešno okno, redno servisirano, ohranjeno, ugodno prodam za 549.000 SIT (5.800 DEM). 4077
(068)26-559.
GOLF JX D, letnik 1988, prodam. 4083
(068)42-652, popoldan.
GOLF II 1.6 D, letnik 1988, bel, 3V, zelo lepo ohranjen, registriran do 3/99, prodam. 4088
(041)720-038.
FIAT PANDA CLX, letnik 1993, bel, 3V, nikoli poškodovan, avtoradio, prodam. 4089
(041)720-038.
ALFA ROMEO 33 1.3 S, letnik 1987, rdeč, 130.000 km, prodam. 4091
(068)391-59-75, dopoldan, ali (068)75-407, popoldan.
OPEL KADETT 1.6 D, letnik 1988, zelo ohranjen, prodam. 4097
(068)81-094 ali (0609) 636-778.
OPEL CORSO 1.2 swing, letnik 12/94, prodam. 4058
(068)53-191.
ŠKODO FAVORIT GLX, letnik 1993, ohranjeno, prodam. 4069
(068)65-119.
R 4, letnik 1990, zelo lepo ohranjen, prodam. 4072
(0608)67-008.
R 4 GTL, letnik 1987, rdeč, prodam. 4081
(068)81-463, popoldan.
OPEL KADETT, letnik 1979, registriran do 3/99, vozen, poceni prodam. 4068
(068)44-126.
R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 7/99, prodam. 4068
(068)81-158.

SUZUKI
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
PRODAJA IN SERVIS

OBVESTILA
FRIZERSTVO MARIJA KULOVEC
Vavte vasi obvešča cenjene stranke, da bodo brezplačni strokovni pregledi lasišča ponovno v torek, 20. oktobra popoldan. 4094

POSEST
V STROGEM CENTRU Novega mesta ugodno prodam, dam v najem ali menjam poslovno-stanovanjski objekt. Možnost večih dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, bančništvo, gostinstvo idr.). 4094
(068)341-948 ali (061)1425-721.
VIKEND, 10x7 m, z 1.16 ha zemlje, na zgrajenem vrhu pri Sevnici, z vodo, elektriko, asfaltno do parcele (lahko tudi telefon), prodam. 4028
(0049)7361-628 20.
VEČJO HIŠO v Ljubljani, na Rudniku, prodam. 4048
(061)127-15-37.

Splača se varčevati!

VEZAVA DEVIZNIH DEPOZITOV

Znesek v DEM	Nad 1 mesecem	Nad 3 meseci	Nad 6 meseci	Nad 12 meseci
nad 1.000	2,99 %	3,02 %	3,03 %	3,22 %
nad 10.000	3,00 %	3,03 %	3,04 %	3,27 %
nad 100.000	3,01 %	3,04 %	3,05 %	3,36 %
nad 1.000.000	3,02 %	3,05 %	3,06 %	3,45 %

Vezava deviznih sredstev je možna tudi v naslednjih valutah: ATS, CHF, USD in ITL.

DOLENJSKA BANKA
Banka, kjer ne boste ostali pred zaprtimi vrati!

TERMOAKUMULACIJSKO
peč prodam. ☎ 068/373-460
ali 22-361

PRODAJ
OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. 2826
(063)451-082.
KAMEN ŠKRILJAVEC različnih barv prodajamo. 3147
(063)762-433.
SINTHEZYER, 4 oktave, 100 ritmov, skoraj nov, stojalo, kočev, poceni prodam. 3849
(068)324-377, po 18. uri.
NA ZALOGI po zelo ugodni ceni briketi za kurjavo. 4016
(068)83-124.
SUHE smrekove plohe in ostreže za hišo, v Kočevju, prodam. 4023
(068)324-257.
ZELO MALO RABLJENO peč na trda goriva Kupperbusch, primerno tudi za kuhanje, prodam. 4026
(068)48-331.
MOŠT iz cepljega grozdja prodam. 4031
(068)84-840.
800 KILOGRAMSKO pnevmatsko stiskal-nico za grozdje prodam. 4041
(065)46-141.
PRALNI STROJ in jogi posteljo ugodno prodam. 4042
(068)20-243.
1.5 M³ javorjevih desk, debeline 2 cm prodam. 4050
(068)83-396, okoli 12 ure.
KOSTANJEVO KOLJE na rastlilo, v Golobinjeku pri Mirni Peči prodam. 4051
(068)323-133.
JEDILNI KROMPIR, repo za kisanje, krmno peso in jabolka za sok prodam. 4070
(068)321-957.
SYNTHESIZER Goldstar GEK - S 230 in Synsonic Keyboard prodam. 4087
(068)83-557.
KORUZO v strokih ali v zrnju prodam. 4090
(068)344-003.
MOŠT šarnice prodam. 4093
(068)75-247.
TRIFAZNI CIRKULAR, 5,5 KW, Bimetal, kovinski, star 2 leti, ugodno prodam. 4096
(068)60-155.
GROZDJE žametne črtnine in modro frankinjo, še na rasti, zrelo, ugodno prodam. 4086
(0608)21-777.
140 M² lamelnega parketa prodam po 500 SIT. 4032
(068)324-259.
KOMBINIRANO PEČ Ferroterm, 40 KW, prodam. 4033
(068)321-953.
PRIKOLICO za osebni avto in peč na petrolej ugodno prodam. 4067
(0609)650-632.
130 LITROV sadjeveca prodam. 4024
(068)40-375.
ŽGANJE SADJEVEC in kamin za ogrevanje ugodno prodam. 4071
(068)76-233.
JABOLKA za ozimnico jonagold in idared prodam. 4040
(068)73-209.
GRADBENI STROJ - kompresor prodam. 4053
(068)44-126.

RAZNO
PROSTOR, cca 200 m², primeren za skladišče, pisarne in mirno proizvodnjo, z urejeno dokumentacijo, iščemo. 4038
(068)321-501, od 8. do 16. ure.
V CENTRU Novega mesta oddam opremljeno trgovino. 4052
(068)23-982.
USPREŠNO inštruiram vse predmete za osnovno šolo. 4084
(068)75-154.
POZOR! S pomočjo kristalov vam pomagam pri težavah in natančno napovem prihodnost. Pokličite na 3695
(061)341-202, Mery.
OPRAMLJENO TRGOVINO na Suhorju 7 oddam v najem. 3985
(068)50-123.
V NOVEM MESTU, na ugodni lokaciji, oddam poslovni prostor, 150 m², primeren za trgovino dejavnost. 4029
(068)324-063 ali (041)629-456.

SLUŽBO DOBI
KOMUNIKATIVNE in ambiciozne osebe vabimo k sodelovanju pri zanimivem projektu. 4025
(041)711-997.
KUJARJA - (ICO) zaposlimo. Soba preskrbljena. 4027
(066)747-101.
V TRGOVINI s konjeniško opremo zaposlimo trgovca za delo v prodajalni v Slovenski vasi pri Bregani. Zahtevana strokovna izobrazba, zaželeno poznavanje konjeniške opreme ter znanje hrvaškega jezika. Pisne prošnje pošljite do 21. oktobra na naslov: EQUUS, p.p. 4231, 1001 Ljubljana. 4034
NATAKARICA dobi delo v novem gostinskem lokalu. 4036
(068)83-150.
MLAJŠEGA DELAVCA s C- kategorijo zaposlim. 4037
(068)76-462.
NATAKARICA dobi redno zaposlitev v baru Maja na Suhorju pri Metliki. 4046
(068)50-434.
KLJUČAVNIČARJA in pomožnega delavca zaposlimo. 4049
(068)81-571 ali 42-437.
REDNO ZAPOSLOMO dekle s končano trgovsko šolo za delo v trgovini Big star. Informacije na naslovu: Pod Trško goro 49, Novo mesto, ali na 4074
(068)372-600.
ZANIMIVO DELO na domu z možnostjo dobrega tedenskega zaslužka nudimo. 4078
(041)746-273.
MIZARJA s prakso ali za priučetev takoj zaposlimo. Mizarstvo Zupančič, s.p., 4095
(068)75-374 ali (041)682-512.

NATAKARICA DOBI DELO v okrepčevalnici AS pri AMZS na Otočcu. ☎ 041/730-151

KUHARICO in NATAKARICO zaposlimo v Bistroju A na novomeškem Novem trgu. ☎ 0609/628-385

STANOVANJA
V NOVEM MESTU najamemo s 1.2.1999 dvosobno stanovanje. 4076
(041)708-049.

ŽIVALI
VALILNICA NA SENOVEM obvešča cenjene kupce, da sprejemamo naročila za vse vrste enodnevnih in večjih piščancev. Vse informacije dobite na 526
(0608)71-375.
MLADE NESNICE, jarkice, hisex, rjave, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj. 4068
(068)52-806.
Gostišče Krulc, Mostec, Dobova. 3361
(0608)49-813.
LETOŠNJO rejo kunccev - zajcev, 30 kom. prodam. 4035
(068)24-249.
2 BIKCA, črno-bela, stara 10 dni, prodam. 4080
Šentrupert, 4081
(061)872-038.
TELECO SIVKO, brejo 8 mesecev, A - kontrola, prodam. 4092
(068)79-617.
VEČ ODOJKOV, težkih do 30 kg, prodam. 4082
(068)81-463, popoldan.
VEČ PUJSKOV, težkih 25 do 40 kg, prodam. 4045
(068)41-079.
2 BIKCA, več sivo-rjavih telic, tudi breje, tribrazdni plug in kravo za zakol, prodam. 4065
(068)40-005.
PUJSKE in večje prašiče ter drva prodam. 4085
(068)76-209.
BIKCA simentalca, starega 7 tednov, prodam. 4056
(068)45-478.

Salon za pse
Budje - Uj. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

STUDIO
103.0 MHz

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pism, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

PBS. Poštna banka Slovenije, d.d.

Ugodni potrošniški krediti na 60 mesecev že od
TOM + 6,9 % naprej – tudi za *nekomitente!*

Informacije na tel. št.: 062/449 24 70.

Bi tudi vi želeli živeti brez
bolečin v križu, sklepih,
mišicah in brez ostalih težav?
Tahebo izdelki so prava
rešitev!
Roža, d.o.o., Črnomelj
Tel. 068/51-947

**RADIO
UNIVOX**

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

BISTRO A

Novi trg, Novo mesto
☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi
več vrst pizz, hamburgerje,
cheeseburgerje, sardale,
lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo
tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite
in se prepričajte, da vse
najboljše za pizzo dobite pri
PARTNERTRADING, d.o.o.,
iz Novega mesta!

Salon Diana

Nova poslovalnica na
**NOVEM TRGU
V NOVEM MESTU!**

Tel.: 322-041

- moški, ženski klobuki
ter ostala pokrivala
- modni dodatki
- izposoja ženskih poročnih
oblek, dekliških oblek za
prvo sv. obhajilo
- poročni dodatki

DOLENJSKI LIST

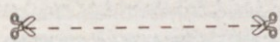
vaš četrtkov prijatelj

Vi uganete – mi nagradimo!

Odgovor na dvajseto na-
gradno vprašanje se je pra-
vilno glasilo, da bralce o tem,
kdo bo v kratkem godoval,
na 22. strani Dolenjskega
lista obvesti rubrika **Teden-
ski koledar**. Srečo pri zreba-
nju za darilni bon je imel **Rok
Mohar** iz ulice V Brezov log
1 v Novem mestu, za knjigo
(*J. Dularja Smeh na prepihu*)
pa je bil izžreban **Martin
Tomažin ml.** iz Šukletove 13
v Novem mestu. Med redni-
mi plačniki naročnine je žreb
določil, da knjigo (*T. Jakšeta
Dolenjske oblike*) prejme
Franc Jordan iz Ilirske ceste
9 v Sentjerneju.

Izpolnite pravilno enain-
dvajseti nagradni kupon in
prilepljenega na dopisnici po-
šljite na naslov uredništva v
Novem mestu, Glavni trg 24,
p.p. 212, in sicer do torka, 20.
oktobra, ko bomo izžrebali
dobitnike **treh nagrad – dveh
knjig** (ene bo deležen nekdo
od rednih plačnikov naroč-
nine) in

**darilnega bona
Kovinotehne**
za 5.000 tolarjev.

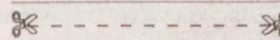

NAGRADNI KUPON št. 21

Vprašanje: Navedite ime no-
vinarja Dolenjskega lista, čigar
pisanje najraje berete!

Odgovor:

Moj naslov:

**Sabina Zakšek, s.p.
Marjana Kozine 3
Novo mesto**

**Od 15. oktobra dalje
vsak dan (razen ponedeljka)
od 15. do 19. ure,
ob sobotah
od 8. do 13. ure.
Naročila po
☎ 068/22-361**

Oddamo v najem 300 m²
prostora za trgovino, pisarne,
projektivo, plesno šolo,
zdravstvo, fitness center.
Poslovni objekt "KIK INTERIER",
Bršljin 18 a, Novo mesto
Tel.: 068/322-944, 23-422,
Mob.: 0609/612-505

**Agencija MISTIQUE –
ženitno posredovanje**
vam ureja razna srečanja ob
kavici in plesu. Tel. 068/374-091

ISDN & SiOL

Danes pametna, jutri nujna odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo **ISDN** in **SiOL** storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in denar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev **ISDN**, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. **Telekom Slovenije** je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem **SiOL**, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki 080 80 80.

http://www.telekom.si

**Telekom
Slovenije**
Nacionalni operater telekomunikacij

VI NAM – MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

|| TILIA || DOLENJSKI LIST

Dolenjske Toplice ...

Vzemita si trenutek zase

Zanjo

- 3 polni penzioni
- denzitometrija - merjenje kostne gostote
- 1 - x fitball
- 1 - x fango obloge
- 2 - x gimnastične vaje v vodi
- 1 - x delna ročna masaža
- 1 - x podvodna masaža
- 2 - x savnanje
- kopanje v termalnih bazenih
- sobotni ples

KRKA ZDRAVILIŠČA

Rezervacije in informacije: telefon 068 65 230, fax 068 65 662

VIKEND PAKETI * PROGRAMI ODDIHOV * PROGRAMI ZDRAVLJENJ

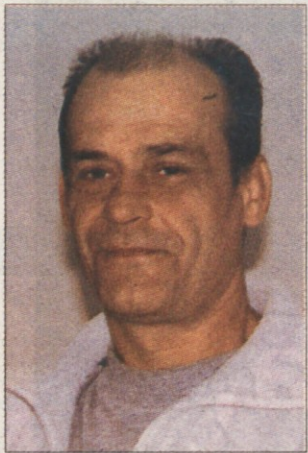
... ker človek ni stroj !

Zanj

- 3 polni penzioni
- 1 - x cela in 1 - x delna ročna masaža
- 2 - x podvodna masaža
- 2 - x vaje v fitness centru
- 2 - x gimnastične vaje v vodi
- 2 - x savnanje
- kopanje v termalnih bazenih
- sobotni ples

Cena programa na osebo v dvoposteljni sobi:
hotel Vital 38.300, hotel Kristal 36.700.
Turistična taksa in zavarovanje
nista vključena v ceno.

Zlatko Romih

ščinu in poskušali obračati nerodno in dolgo vozilo. Zlatko jim je v takšnih trenutkih z veseljem pomagal.

Policist prometnik je bil eno desetletje, in to prav v času, ko je bila magistralska cesta št. 1 najbolj krvava. "Takrat smo novomeški prometniki imeli na skrbi to cesto vse od Biča do Bregane, saj UNZ Krško se ni bila ustanovljena. Verjetno na tej cesti ne bi našel 100-metrskega odseka, na katerem ne bi obravnaval karambola. Kaj vse smo policisti počeli, da bi preprečili morijo! Bila so obdobja, ko ni bilo tudi po več tednov nobene smrtnesreče, a to ugodno stanje se je običajno na hitro obrnilo," pripoveduje.

Ko je zapustil delo na terenu, je postopno končal višjo policijsko šolo in napredoval: od pomočnika komandirja za področje varnosti, namestnika komandirja, komandirja do inšpektorja, sprva za področje javnega reda in miru, potem pa za prometno varnost. V času njegovega službovanja se je zakon o varnosti cestnega prometa večkrat spremenil in žal mu je, da pri nastajanju zadnjega, ki je bil zaradi novega načina kaznovanja gotovo deležen največ pozornosti javnosti, ni imela več besed operativna, kar se kaže v kar številnih pomanjkljivostih. "Sedaj bi se težko rekli, da je zakon pripomogel k večji varnosti, ki se je sicer najbolj poznala v prvem mesecu veljavnosti, gre bolj za slučaj in aktivno delo policije, učinke pa lahko pričakujemo drugo leto, ko bodo lahko vozniki res ostali brez voznškega izpita. Takšnemu šoferju bo v domačem kraju gotovo nerodno ponovno sesti za volan vozila avtošole," pravi Zlatko.

Sedaj, ko se je upokojil, pa bi rad uresničil nove cilje. Z družino so se namreč pred dobrimi tremi leti iz rodne Novega mesta preselili v Brezovico pri Šmarjeških Toplicah, kjer želijo hišo do konca spravili v red, več časa pa bo tudi za sprostitve in še pred kratkim zaradi obilice službenega dela pogosto odrinjene hobije.

TANJA GAZVODA

VEČ KOT 100-CVETA DATURA - Na vrtu Anice Černe iz Šentjerneja je letos daturij res ugajalo. Lani ni zrasla niti pol metra, prezimila je v pralnici, letos pa je zrasla več kot 2 metra visoko in se na štirih vrhah okrasila z več kot 100 cvetovi. Posebnost te rastline, ki ji pozimi listi ne odpadejo, je tudi ta, da je tokrat cvetela že tretjič v enem letu. (Foto: T. G.)

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

V Rogaško Slatino, Ormož in Jeruzalem

Na izlet vas spet vabimo v soboto, 24. oktobra. Šli bomo v Rogaško Slatino, si tam ogledali steklarstvo in pot nadaljevali do Ormoža, kjer si bomo ogledali tovarno sladkorja. Pot nas bo vodila še do Jeruzalema, kjer bo tudi poznno kosilo. **Odhod z novomeške avtobusne postaje ob 7. uri, prihod okoli 21. ure.**

Cena za naročnike Dolenjskega lista je 4.100, za ostale 4.900 tolarjev. **Prijavite se čimprej, najkasneje pa do ponedeljka, 19. oktobra, na telefon:**

068/321-115, 325-477

Na izlet vas vabita
DOLENJSKI LIST!
in
MANA
turistična agencija

Štiristo milijonov let star fosil

V novomeški gimnaziji je urejena ena redkih, a zelo bogatih geoloških zbirk pri nas

NOVO MESTO - V sklopu praznovanj 250-letnice novomeške gimnazije je tudi ureditev Seidlove geološke zbirke, ki je ena redkih takih zbirk na Slovenskem. V zbirki je precej fosilov iz okoličnega Šmarjete, Šentjerneja in Vinjega Vrha, to območje pa velja za slovensko posebnost, saj so tu najdbišča fosilov, starih okoli 20 milijonov let. Novomeška gimnazija pa ima tudi 400 milijonov star fosil najbolj znamenite vrste polža miocenskega obdobja, ki ga odlikuje velikost: hišica je velika do sedem centimetrov in je v porcelanastem ovoju. Omenjen primer je bil najden v Vajndolfu pri Šentjerneju.

Tudi med minerali, ki so zbrani tako rekoč iz celega sveta, je nekaj izjemnih primerkov, kot sta dragoceni opal in malahit. Od mineralov, najdenih na slovenskih tleh, pa sta edinstvena wulfonid - cinkov mineral iz Mežice ter limonin geoda, verjetno iz opuščene železove rude, najdena blizu Žužemberka.

Kot je dejala ravnateljica gimnazije prof. Helena Zalokar so zbirko poimenovali po Ferdinandu Seidlu, akademiku, uglednem prirodoslovcu, matematiku in fiziku, ki je pred prvo svetovno vojno učil tudi na novomeški gimnaziji. Osnovalec je zbirko kamnin in mineralov, pri tem pa mu je pomagal gorenjski župnik in navdušen geolog Simon Robič, ki je

primerke opremil tudi s podatki o najdbišču, ki jih žal, nimajo vsi eksponati v gimnazijski zbirki. Zbirko je po drugi svetovni vojni nadaljeval prof. Vinko Fabian.

V knjigi, ki je nastala ob zbirki, je fosile predstavil dr. Vasja Mikuž z geološke fakultete v Ljubljani, mag. Renato Vidrih s Seizmološkega zavoda Slovenije je opisal minerale, prof. dr. Rajko Pavlov, prav tako z geološke fakultete

v Ljubljani, pa je prispeval uvodnik in podatke o Ferdinandu Seidlu. Veliko delo pa je tako pri urejanju zbirke kot tudi pripravi knjige opravila dipl. geologinja Andreja Škedelj - Petrič z novomeškega Zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine. Postavitelj zbirke in izdajo knjige je omogočila Krka, tovarna zdravil.

LIDIJA JEŽ

ČETVERČKI UPIHNILI SEDEM SVEČK - Biharjevi četverčki iz Novega mesta, ki so poleg trboveljskih četverčkov edini v Sloveniji, so prvega oktobra praznovali že sedmi rojstni dan. Posebnega rompompoma za to niso pripravili, saj živijo skromno ob očetovi pokojnini, mamica Damjana pa pridno zaključuje študij na fakulteti. Filip, Samo, Tilen in Adam (na sliki od leve proti desni) so veliki prijatelji, radi se igrajo skupaj. Nedavni obisk Lego kamiona jih je tako navdušil, da so ga obiskali vsako popoldne, enako oblečeni za lego mizicami so pri obiskovalcih vzbujali veliko pozornost. (J. P.)

NEVARNI PRITOKI TEMENICE

Voda zalila kleti in odnašala

Hujše katastrofe le ni bilo, škoda pa je kljub temu na cestah, njivah in tudi v objektih

Čeprav tokratno deževje v našem delu Slovenije ni povzročilo težav, s kakršnimi so se ubadali v

nekaterih delih države, pa je mnogim tudi pri nas povzročila precejšnjo škodo.

Hudourniški značaj je spet pokazal Florjanski potok, ki se v Sevnici izliva v Savo, saj je poplavljal 5 hiš. Kakšno moč je imela povodenj 6. oktobra malo pred 7. uro, priča tudi podatek, da je kot za šalo prevrnila 180 kilogramov težak stroj pri Slavku Kovačiču. Lokalni cesti sta zalila potoka Blansčica in Vranjski potok. Med Lončarjevim Dolom in odcepom za Gmajno so deroče vode spodjedle in odnesle brežino potoka s cestno bankino vred. O škodi poročajo tudi s Spodnjega Brezovega in s ceste Podvrh-Trnovce-Lončarjev Dol. Sava je poplavlila cesti Breg-Sevnica in Sevnica-Blanca, da sta bili nekaj časa zaprti. Večja škoda, ki po nestrokovni oceni znaša 4 milijone tolarjev, je nastala na 20 hektarjih kmetijskih površin, skupna škoda brez škode na privatnih objektih pa je 18,5 milijona tolarjev.

V trebanjski občini je voda prizadela predvsem naselja v dolini Temenice. Poplavljen bil del ceste Trebnje-Veliki Gaber. Plaz je zasul cesto Šentlovcu-Dolga Njiva. Poplavljen je bila tudi cesta v Šentlovcu. V veliko pomoč so bili gasilci, ki so črpali vodo iz hiš. Vaščani pravijo, da takšne povodnji ne pomnijo vsaj 70 let. Nekaj časa so bile vasi Mačji Dol, Potok, Dolga Njiva ter Veliki in Mali Videm odrezane od

sveta. Z odvečno vodo so se morali ubadati tudi na Mirni, v Veliki Loki, Ponikvah in Kamnem Potoku.

Voda je prizadela jesenske posevke vzdolž reke Bistrice in ceste od Lipovšice proti cesti Žlebič-Sodražica. Poškodovana je tudi več lokalnih cest in mostov Globeli. Na območju KS Sveti Gregor se je sprožilo več plazov, ki so grozili hišam v dolini. Potok Zastava je poškodoval most pod železniškim nadvozom v Podpoljanah in poplavljal travnike. V Ribnici je voda zalila nekaj kleti.

V občini Ivančna Gorica je bilo največ težav na območju vodotoka Višnjica in Stiškega potoka. V Spodnji Dragi in tudi naprej je Višnjica prestopila strugo, na cesti proti Sadu je zdrsel del bankine, najbolj pa sta prizadeta cestna odseka Stična-Izirk in Leskovec-Izirek. Za sanacijo škode so iz občinskih proračunskih sredstev namenili 1,5 milijona tolarjev.

NAJUSPEŠNEJŠI DOLENJSKI HARMONIKAR - Mladi harmonikar Janez Lekš iz Hudenj pri Škocjanu se je na letošnjem tekmovanju za Zlato harmoniko Ljubljane, ki šteje za državno prvenstvo, med 400 tekmovalci uvrstil med 24 najboljših. Septembra je bilo finalno tekmovanje. Osvojil je zlato plaketo in prejel majolko kot zmagovalca občinstva. Na raznih tekmovanjih je dosegel veliko zmag, tudi v Italiji. Nastopal je pri Avseniku v znani gostilni pri Jožovcu. Najraje igra skladbe Miheliča, Avenika in Slaka. Njegov vzornik in učitelj je priznani harmonikar Toni Sotošek. Pod njegovim vodstvom vadi tretje leto. Njegove želje so, da bi nekoč ustanovil dober ansambel. (Foto: M. Ristič)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Pohvala Bramacu - Vina preveč, vino uvažajo - Bučka razdvojena - Novo mesto brez tujega tiska - Račun iz komunale - Mrliška vežica v Metliki - Oglaševanje v Novem mestu

Dežurni novinar v četrtek je sprejel precej klicev. **Plutovi iz Sevnice** so sporočili pohvalo za podjetje Bramac. Ko so kupovali kritino, so jim v Bramacu prijazno svetovali, kje jo bodo dobili poceni. "To je bil res koristen nasvet. Pošteno podjetje so, saj gledajo na kupca."

Franc iz Krškega pa je ogorčen. Lani so ga grozde plačevali vlogarjem po 150 tolarjev za 1 kg, letos pa po 40. "Država je dala ljudem nepovratna sredstva za vinograd, cele hribe so zasadili s trtami, zdaj kmetje nimajo kam prodati vino. Ministrstvo za kmetijstvo dela slabo. Vino uvažajo v Slovenijo, domačega kmeta pa ne zaščitijo. Pa se nihče ne zgane."

Tudi **Tonetu z Bučke** ni vseeno. "Podpiram Koprčane in prizadevanju za človeške pravice in demokracijo. Podpiram državni zbor, ki ja na podlagi rezultatov treh referendumov vrnil krajevno skupnost Bučka Sevnici. Bučka nikdar v zgodovini ni bila pod

Škocjanom oziroma pod Novim mestom. Kje je bilo ustavno sodišče pred leti, ko ni bila izglasovana priključitev k občini Škocjan. Bučko so dali takrat k občini Škocjan proti volji ljudstva. Dva referenduma sta bila proti priključitvi k Škocjanu, ob tretjem referendumu so ukinili volišče, kjer je največja baza ljudi, ki so za Sevnico in ki potem niso šli na volišče. Dogodki na Bučki v zadnjem času so samo posledica tega priključevanja Bučke k Škocjanu. Razbijanje spomenika ni usmerjeno proti ljudem, ampak je samo posledica razdvojenosti." Tone z Bučke je še rekel: "Pohvalim Marjana Legana za objektivno prispevek v prejšnjem Dolenjskem listu o vsiljevanju Cerkve v osnovne šole."

Bralka iz okolice Novega mesta je razmišljala o tisku. Rekla je, da v Novem mestu primanjkuje tujih časopisov. Teh pa je, za primerjavo, neprimerno več v kiosku pri Intermarktu v Brezicah. Razmere, da te ujezi. Tako kot **bralca iz Črnomlja** pograbijo jeza vsakič, kadar dobi račun iz Komunale. "Plačali bi radi samo tisto, kar uporabljamo, ne pa tudi tistega, česar ne uporabljamo," je rekel Črnomaljec. V črnomaljski komunali so povedali, da po odloku občani plačujejo porabljeno vodo, kar se obračunava po stanju na vodomeru, a lahko tudi odvajanje in čiščenje odpadnih vod. Ker vsi porabniki nimajo enakega števila komunalnih storitev, je med posameznimi računi lahko razlika. V komunali so se pripravili o posameznih primerih natančno pogovoriti in predlagajo, da se občani obrnejo z vprašanji naravnost na komunalo, na oddelek za vodo-oskrbo.

Metličan je vprašal v zvezi z mrliško vežico v Metliki, predvsem o tem, čigava je v resnici. Župan občine Metlika Branko

Matkovič je pojasnil, da mrliška vežica stoji na parceli, ki je last občine Metlika. "Mestna skupnost Metlika je prosila, da ji damo mrliško vežico v last. Vendar smo predlagali po priporočilih vladnih strokovnjakov, da se objekt ne da v last, ampak v uporabo mestni skupnosti Metlika."

Drago iz Novega mesta je vprašal, kdo dovoljuje postavljati panoje na Koštialovi ulici v mestu. Po njegovem kvarijo tamkajšnje lepo okolje. Na sedežu novomeških krajevnih skupnosti so pojasnili, da je postavljanje velikih oglaševalskih panojev v pristojnosti mestne občine Novo mesto in javnega podjetja Komunala Novo mesto.

M. LUZAR

NENAVADNI KROGI - Mikložičevi iz Jankovičev pri Adlešičih v Beli krajini so pred tremi leti opazili, da na njihovi košenici na obodu kroga s premeroma 15 metrov raste drugačna, bolj temno zelena trava. V začetku oktobra pa je prav na tem obodu pognalo na desetine gob. Marjan Mikložič je skupaj s sosedom Borisom Raztresenom (na fotografiji) s pomočjo knjige sicer poskušal določiti, za kakšne gobe gre, a mu ni uspelo. Ker pa se Marjan zanima za bioenergijo, je hotel tudi s te plati ugotoviti, za kaj gre. Povedal je, da čuti, če stoji v krogu, čudne vplive, ki zanj niso ugodni. Sicer pa sta pri bližnjih Fučkovcih še dva podobna kroga. Morda bodo ti nenavadni pojavi v Jankovičih pritenili koga, ki bo znal pojasniti, od kod in zakaj je prišlo do njih. (Foto: M. B.-J.)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.

HOTELI OTOČEC
RESTAVRACIJA TANGO
HIT-ov gost

VLADO KALEMBER ponovno v restavraciji Tango na Otočcu **17.10. od 20. ure dalje** kot HIT-ov gost. Prijatelji razvedrila lepo vabljani. Rezervacije so potrebne na tel. št. 068/75-700, 75-165.

V **soboto, 24.10.**, pa bo v povezavi s Turističnim in Kulturnim društvom Otočec prikaz ličkanja in trgatve v restavraciji Tango. Tudi za to so potrebne rezervacije.